

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO GMINY JÓZEFÓW NAD WISŁĄ NA LATA 2009-2015

JÓZEFÓW NAD WISŁĄ 2009

Spis treści

Spis treści	2
Wprowadzenie	4
I. Charakterystyka i diagnoza stanu społeczno-gospodarczego	6
I.1. Analiza położenia geograficznego, zasoby kulturowe i walory przyrodnicze.....	6
I.2. Ogólna charakterystyka sfery społecznej	28
I.2.1. Demografia	28
I.2.2. Rynek pracy- problematyka bezrobocia	36
I.3. Diagnoza stanu infrastruktury techniczno-ekonomicznej.....	39
I.3.1. Infrastruktura energetyczna i teleinformatyczna	39
I.3.2. Infrastruktura drogowa	40
I.3.3. Infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna i gazyfikacja	42
I.3.4. Gospodarka ściekowa i gospodarka odpadami	43
I.4. Diagnoza sfery gospodarczej.....	44
I.4.1. Rolnictwo	44
I.4.2. Podmioty gospodarcze	51
II. Stan infrastruktury społecznej.....	52
II.1. Oświata i wychowanie	52
II.1.1. Służba zdrowia i opieka społeczna	55
II.1.2. Infrastruktura sportowa	58
II.1.3. Działalność kulturalna	59
II.2. Bezpieczeństwo publiczne.....	62
III. Gospodarka finansami gminy.....	63
IV. Analiza SWOT	66
IV.1. Strategiczna diagnoza mocnych i słabych stron	67
IV.2. Strategiczna diagnoza zewnętrznych szans i zagrożeń rozwojowych wynikających z otoczenia rynkowego	68
V. Perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Józefów nad Wisłą	69
V.1. Misja i wizje Gminy.....	69
V.2. Cele strategiczne	70
V.2.1. Określenie strategicznych celów rozwoju- priorytety realizacji celu generalnego	70

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

V.2.2. Określenie najważniejszych zadań cząstkowych – Priorytety i cele operacyjne	74
VI. Spójność z dokumentami strategicznymi	78
VI.1. Strategie	78
VI.2. Strategie krajowe	83
VII. Monitorowanie i wdrażanie	85
VII.1. Wdrażanie Strategii	85
VII.2. Monitoring	87
VIII. Prognoza finansowania strategii rozwoju	89
IX. Opis przebiegu i wyników konsultacji społecznych	91
X. Wieloletni Plan Inwestycyjny	102
Spis tabel	108
Spis rysunków	109

Wprowadzenie

Strategia rozwoju jest swego rodzaju planem - dokumentem kompleksowym określającym podstawowe kierunki rozwoju, uwzględniającym najlepsze walory i największe szanse w otoczeniu oraz minimalizującym lokalne słabości i zewnętrzne zagrożenia. Strategia powinna zawierać analizę stanu obecnego w różnego rodzaju sferach, które ją dotyczą; społecznej, gospodarczej, rolnej, infrastruktury technicznej, środowiskowej, kulturalnej. Analiza relacji między tymi sferami pozwala na określenie podstawowych mechanizmów rozwoju, identyfikację stanu obecnego oraz szans i zagrożeń rozwoju. Wskazuje założenia rozwoju, cele oraz zadania i projekty wdrożeniowe.

Tworzenie wizji rozwoju gminy jest ważnym elementem w dążeniach samorządu do integracji z Unią Europejską. Korzystanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej jest niemożliwe bez umiejętności planowania perspektywicznego. Temu celowi ma służyć *Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą*.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015 jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Jest to dokument, który wskazuje wizję oraz strategiczne kierunki rozwoju gminy. Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości w poczynaniach władz gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Strategia umożliwia również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami gminy, takimi jak: środowisko przyrodnicze, zasoby ludzkie, infrastruktura czy też środki finansowe. Dobrze zorganizowany proces tworzenia strategii umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie zgłaszanych opinii i pomysłów pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie się identyfikowała społeczność lokalna. Utożsamianie się władz i mieszkańców gminy z opracowaną strategią stanowi niezbędny warunek jej skutecznej realizacji.

Jak każdy dokument planistyczny tak i ta Strategia analizuje i ocenia aktualną sytuację, identyfikuje problemy, diagnozuje potrzeby lokalnej społeczności, określa kierunki działań zmierzających do poprawy istniejącego stanu. Wskazuje wytypowane do realizacji w okresie planistycznym projekty i źródła ich finansowania. Przewiduje sposoby wdrażania, monitorowania i promowania.

Niniejsza Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą nawiązuje swymi założeniami, wyznaczonymi priorytetami i celami operacyjnymi do Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą, jak i Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Józefów nad Wisłą na lata 2008-2016. Strategia opiera się nie tylko na wymienionych dokumentach strategiczno-programowych, ale również została ona opracowana na podstawie materiałów

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

uzyskanych w trakcie procesu konsultacji społecznych przeprowadzonych z mieszkańcami Gminy Józefów nad Wisłą. Wiele materiałów do strategii dostarczyły również władze, przedstawiając istniejące w gminie problemy oraz wyrażając swoje opinie.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015 jest zgodna z dokumentami wojewódzkimi; „Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020”, „Strategią Rozwoju Powiatu Opolskiego”, „Lokalną Strategią Rozwoju na lata 2009-2015” LGD, jak i dokumentami o znaczeniu krajowym; „Narodową Strategią Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) na lata 2007-2015”, „Strategią Rozwoju Kraju”.

I. Charakterystyka i diagnoza stanu społeczno-gospodarczego

I.1. Analiza położenia geograficznego, zasoby kulturowe i walory przyrodnicze

Gmina Józefów nad Wisłą (dawn. *gmina Rybitwy*), położona jest w powiecie Opolskim w zachodniej części województwa lubelskiego. Gmina Józefów nad Wisłą oddalona jest od Opola Lubelskiego o ok. 15 km i o ok. 75 km od Lublina. Teren gminy sąsiaduje: od strony północnej, z Gminą Łaziska, od północnego wschodu, z Gminą Opole Lubelskie, od wschodniej, z Gminą Urzędów, od południowego wschodu, z Gminą Dzierzkowice, a od południowej z Gminą Annopol. Zachodnią granicę gminy stanowi Wisła, oddzielająca województwo lubelskie od mazowieckiego. Przez teren gminy przepływa rzeka Wisła wraz z dopływami. Wisła na terenie gminy ma trzy prawobrzeżne dopływy: Potok Wrzelowiecki, Wyżnica, Potok Podlipie. **Siedziba gminy to Józefów nad Wisłą. Powierzchnia gminy wynosi 141.6 km², a zamieszkuje ją 7373 osoby.**

Rysunek 1 Położenie gminy Józefów nad Wisłą w województwie, powiecie opolskim.

Źródło: Zasoby gminy.

Rysunek 3 Fragment obszaru gminy Józefów nad Wisłą w 1801-1804

Źródło: Zasoby gminy.

Gmina Józefów nad Wisłą jest jedną z 213 gmin województwa lubelskiego. Administracyjnie wchodzi w skład powiatu Opolskiego, składającego się z 7 gmin. Gmina swym zasięgiem obejmuje **34 sołectwa**; Basonia, Boiska-Kolonia, Bór, Chruślanki Józefowskie, Chruślanki Mazanowskie, Chruślina, Chruślina-Kolonia, Dębniak, Idalin, Józefów nad Wisłą, Kaliszany-

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Kolonia, Kolczyn, Nieszawa Kolonia, Mariampol, Mazanów, Miłoszówka, Niesiołowice, Nieszawa, Nietrzeba, Owczarnia, Pielgrzymka, Pocześle, Prawno, Rybitwy, Spławy, Stare Boiska, Stare Kaliszany, Łopoczno, Stasin, Stefanówka, Studnisko, Ugory, Wałowice, Wałowice-Kolonia, Wólka Kolczyńska.

Poniżej została przedstawiona powierzchnia sołectw w gminie Józefów nad Wisłą. Pod względem powierzchni największym sołectwem w gminie są; **Rybitwy 952,09 ha, Chruślina 944,74 ha**, najmniejszą miejscowością w gminie jest zaś **Mariampol o powierzchni 120,42 ha**.

Tabela 1 Powierzchnia sołectw w gminie Józefów/ n Wisłą.

Sołectwo	Powierzchnia [ha]
Basonia	436,06
Boiska Kolonia	465,30
Bór	668,09
Chruślanki Józefowskie	756,63
Chruślanki Mazanowskie	352,65
Chruślina	944,74
Chruslina Kolonia	227,91
Dębniak	241,15
Idalin	455,12
Józefów nad Wisłą	365,57
Kaliszany Kolonia	526,72
Kolczyn	457,29
Mariampol	120,42
Mazanów + Michałów	1389,65
Miłoszówka	313,98
Niesiołowice	487,7
Nieszawa	229,43
Nieszawa Kolonia	108,62
Nietrzeba	253,99
Owczarnia	399,19
Pielgrzymka	157,49
Pocześle	121,15
Prawno	416,23
Rybitwy	952,09
Spławy+Graniczna	1028,18
Stare Boiska	609,61
Stare Kaliszany+Łopoczno	684,97
Stasin	178,86
Stefanówka	336,06
Studnisko	229,

Ugory	237,73
Wałowice	300,44
Wałowice Kolonia	240
Wólka Kolczyńska;	503
Razem	14156

Źródło: Dane gminy.

Ukształtowanie powierzchni gminy

Gmina Józefów nad Wisłą ma nieregularny kształt, jest położona w południowo-zachodniej części Wyżyny Lubelskiej, na prawym brzegu Wisły, na pograniczu subregionów. Ok. 90 % jej obszaru znajduje się w obrębie subregionu zwanego **Wzniesieniami Urzędowskimi**. Zachodnia część gminy jest zaliczana do tzw. **Małopolskiego Przełomu Wisły**. W granicach gminy znajduje się jedynie fragment Przełomu, ciągnie się od Kolonii Wałowice na południu do Kolonii Kaliszany na północy. Prawe zbocze przełomowej doliny Wisły pomiędzy Józefowem a Piotrawinem (gm. Łaziska) wznosi się do ok. 40 m ponad poziom rzeki, stanowiąc jeden z największych i najbardziej wartościowych pod względem naukowo-dydaktycznym górno-kredowych profili geologicznych w Europie. Wzniesienia Urzędowskie na obszarze gminy są rozczłonkowane na kilka części przez rzekę Wyżnicę i jej dopływ Podlipie oraz Potok Wrzelowiecki. Zbudowane są z utworów, kredowych (opok i margli), miejscami przykrytych cienką warstwą współczesnych osadów piaszczysto-żwirowych. W północno-wschodniej części gminy, pomiędzy Podlipiem a Potokiem Wrzelowieckim, zwartą pokrywą tworzą utwory lessowe o miąższości do kilkunastu metrów. Z drugorzędnych form rzeźby szczególną uwagę zwracają **wydmy**, ukształtowane w postaci form parabolicznych (Niesiołowice, Bór, Graniczna) bądź wałów (tzw. Pieskowe Góry w Chruślankach Mazanowskich).

Rysunek 4 Wyrobisko po kamieniołomach - Kaliszany Kolonia

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

Obszary wydymowe występują w obrębie terenów nadzalewowych jak też na wierzchowinach. Największa wydma na obszarze gminy występuje koło Niesiołowic i posiada wysokość ok. 10 m. W dnach dolin Wyżnicy i Podlipia występują **torfy i namuły torfowe**. Rzeźbę charakteryzują

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

występujące kontrasty pomiędzy wyniesionymi wierzchołkami a dnami dolin, różnica poziomów sięga 70 m. Spośród naturalnych form rzeźby, największą powierzchnię zajmują wierzchołki i stoki. W wyniku wylesienia i intensywnej uprawy roli zaktywizowała się erozja wodna powierzchniowa i wązowa. Jej efektem jest miejscami gęsta **sieć wąwozów** oraz liczne wąwozy drogowe (głębocznic), spotykane głównie w obrębie stoków wierzchołków. Obszar gminy odwadniany jest przez **Wisłę** i jej **dopływy: Potok Wrzelowiecki oraz Wyżnicę z jej prawym dopływem Potokiem Podlipie**. Zarówno Podlipie, jak i Wyżnica zasilane są źródłami podziemnymi. W ujściowym odcinku Wyżnicy funkcjonuje kilka źródeł dolinnych, z których najwydajniejszym jest źródło w Wymysłowie (jego wydajność przekracza 50 l/sek.). Wisła, pomimo swego peryferyjnego położenia w stosunku do obszaru gminy, odgrywa największą rolę ze względu na swoje rozmiary (szerokość koryta sięga 800 m) i przepływ (w profilu ujściowym Potoku Wrzelowieckiego wynosi 475 m³). Zlewnia Wyżnicy jest niesymetryczna. Od wschodniej granicy gminy do miejscowości Mazanów rzeka płynie szeroką, miejscami (Kolonias Boiska) trwale zabagnioną doliną (jej szerokość waha się w granicach 0,5-1,0 km). W **Mazanowie** w dnie doliny znajduje się **kompleks stawów rybnych**, z których część jest użytkowana, a część niezagospodarowana i ewoluuje ku torfowiskom. **Cieki i rowy** w obszarze gminy liczą **17,4 km**, zaś obszar zmeliorowany ok. 120 ha. **Wody powierzchniowe zajmują ok. 420 h (3,1% obszaru gminy)**. Gmina obejmuje fragment tzw. doliny Świeciechowskiej, jednego z kilku zagrożonych powodzią kompleksów w dolinie Wisły. Jest to rozszerzenie doliny w rejonie ujścia Wyżnicy do Wisły, chronione wałami. Odcinek wałów wzdłuż rzeki Wyżnicy jest wskazany do modernizacji, także pozostałe wały, ogroblowania, śluzy, stacje pomp, drogi eksploatacyjne będą wymagały stopniowo działań modernizacyjnych, budowy obwałowania w miejscowościach Basonia i Wałowice.

Wody podziemne

Wody podziemne występują w utworach kredowych i czwartorzędowych. Głównym zbiornikiem wód podziemnych są spękane margle, wapień i opoki. Krążące w nich wody odznaczają się wysoką jakością, w odróżnieniu od występujących w dolinach płytkich wód czwartorzędowych, łatwo narażonych na zanieczyszczenia ze względu na brak utworów nieprzepuszczalnych. Głębokość zwierciadła wód podziemnych zwiększa się wraz ze wzrostem wysokości terenu (głębokość zwierciadła nawierconego waha się od 9,5 m ppt., w Kolczynie do 73,5 m ppt.). Obszar gminy, z wyjątkiem pokrywy lessowej położonej na północ od wsi Chruślina, ze względu na status ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych w skali regionu powinien podlegać rygorom ograniczającym zanieczyszczenia wód gruntowych i podziemnych. Jest to obszar bardzo silnie zagrożony wskutek występowania kredy i niemal zupełnego braku izolacji zbiornika kredowego; czas przesączania wynosi od 5 do 25 lat. Występujące zagrożenia zobowiązują do zakazu lokalizacji obiektów mogących wywierać **ujemny wpływ na wody podziemne**.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Klimat

Typ klimatu określa się jako umiarkowano-kontynentalny, kształtowany przez masy powietrza polarno-morskiego. **Średnia temperatura** roku wynosi **7,8° C**; dla najzimniejszego miesiąca (stycznia) - 2,8° C, a dla najcieplejszego (lipca) +18,8° C. Długość **okresu wegetacyjnego** wynosi **218 dni**, okres bezprzymrozkowy 180 dni. Przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. W gminie zaznacza się ubóstwo opadów. **Średnia roczna wielkość opadów wynosi 520 mm**, charakterystyczne są częste opady gradowe. Trwałość pokrywy śniegowej określana jest na ok. 60 dni. Gmina jest uprzywilejowana pod względem klimatycznym. Wyróżnia się jedną z największych ilości dni z optymalną dla człowieka temperaturą powietrza (43 dni) i najdłuższym na Lubelszczyźnie okresem lata (średnio 102 dni). Łagodność klimatu sprzyja intensywnym uprawom sadowniczym i warzywniczym.

Fauna i flora

Podstawą walorów przyrodniczych gminy są osobliwości florystyczne i faunistyczne. Na terenie gminy znajduje się 26 miejsc grupowego występowania **105 gatunków rzadkich regionalnie roślin** naczyniowych, w tym **13 chronionych i 3 gatunków górskich**. Miejsca te koncentrują się w częściach gminy, które są trudniej dostępne (zalesione i zakrzewione wąwozy na gruntach Chruśliny, podmokła dolina Wyżnicy, strefa krawędziowa doliny Wisły), albo znajdują się pod słabszą presją rolnictwa (wierzchowina położona na południe od doliny Wyżnicy). Do najbardziej interesujących należą zbiorowiska ciepłolubne, wśród której jest wiele gatunków rzadkich i chronionych. Rośliny wykształcające się na siedliskach o bardzo silnym nasłonecznieniu, silnie nagrzewające się, z niewielką dostępnością wody zwane **roślinnością kserotermiczną** zajmują zbocza i grzbiety wąwozów lessowych, w strefie nadwiślańskiej od Popowa i Nieszawy po Kolonię Kaliszany. Murawy napiaskowe spotyka się na śródleśnych wydmach. Zbiorowiska rzadkich gatunków roślinności wodnej i bagiennej występują w starorzeczach Wisły, na stawach w Mazanowie i na małych fragmentach w pozostałych dolinach rzek. Strefę międzywała Wisły zajmują zarośla wierzbowe, tzw. **wikliniska**. Występujące w gminie walory faunistyczne posiadają wymiar europejski, gdyż doliny Wisły traktowane są jako ponadeuropejskie korytarze ekologiczne - główny w Europie Środkowej szlak migracji wielu gatunków ptaków. Interesująca pod względem faunistycznym jest zlewnia Potoku Wrzelowieckiego, który swą różnorodnością siedlisk sprawia, że fauna (szczególnie świat owadów) dorównuje walorami głównemu kompleksowi Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego. Również bogato urozmaicona jest fauna strefy doliny Wyżnicy, czemu sprzyja drobnoprzestrzenna struktura ekologiczna doliny i jej bezpośredniego otoczenia, liczne siedliska wilgotne i stawy. Wyspy i obrzeża koryta rzeki to biotopy rzadkich gatunków ptaków wodno-błotnych. Z kolei łąki i pastwiska na gruntach Nieszawy to żerowiska dla wielu gatunków owadów (zwłaszcza motyli i trzmieli).

Do fauny doliny Wisły należą:

- położone w korycie Wisły tzw. Wyspy Kaliszańskie, stanowiące biotop cennych gatunków ptaków wodno-błotnych,

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- gęsto zakrzewione miejsca w strefie pobrzeży i krawędzi, stanowiące biotop wielu gatunków ptaków zimujących, przelotnych i zaroślowych,
- łąki nadwiślańskie, będące żerowiskiem dla wielu bogatych liczebnie i gatunkowo zwierząt,
- stawy w Mazanowie - miejsce bytowania ok. 30 gatunków ptaków wodno-błotnych.

Tereny leśne

Według danych rocznika statystycznego **grunty leśne na obszarze gminy zajmują 3292,3 ha**, w tym **lasy 3 284,5 ha** tj. **23,2 % powierzchni gminy Józefów nad Wisłą**. Lasy Państwowe zajmują 554,6 ha, a lasy prywatne ok. 2723 ha (ok. 82,5% terenów leśnych). We władaniu wspólnot gruntowych jest ok. 290 ha terenów leśnych. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest **sosna**, a na żyznych siedliskach lessowych również **dąb i grab**. W większości, szczególnie na gruntach prywatnych, skład gatunkowy drzewostanów nie jest dostosowany do naturalnych siedlisk. Dominują drzewostany w średnich klasach wieku. Najbardziej rozpowszechnione są bory z sosnowymi i sosnowo-dębowymi drzewostanami, które występują na siedliskach najuboższych, suchych i spiaszczonych. Mniej rozprzestrzenione są lasy grabowo-dębowe związane z siedliskami lasów mieszanych. Najrzadziej występują **zespoły olszowe i łęgowe**. Łęg topolowo-wierzbowy zachował się zaledwie na 3 stanowiskach na madach wiślanych, a jesionowy - w niewielkich płatach w bagnistych fragmentach dolin Wyżnicy i Potoku Wrzelowieckiego. Obecnie na obszarze gminy zasobność lasu jest zróżnicowana, występują tu niemal wszystkie typy siedliskowe lasu. Lasy pełnią rolę rekreacyjną, wypoczynkową. Są to przede wszystkim tereny borów mieszanych sosnowo-dębowych (Wólka Kolczyńska, Bór, Mariampol i Studniska - po obu stronach doliny Wyżnicy, Stasin - Pocześle - na południe od doliny Wyżnicy).

Gleby

Duże zróżnicowanie pokrywy glebowej w gminie Józefów nad Wisłą wynika z różnorodności przypowierzchniowych utworów geologicznych tworzących skałę macierzystą gleb. Na obszarze gminy wykształciły się **rędziny** zajmujące prawie **32 % powierzchni gruntów ornych**. Blisko połowę powierzchni gruntów stanowią gleby napiaskowe (różnego rodzaju **bielice**, z których bielice powstałe z piasków gliniastych sklasyfikowane są jako najlepsze). W północnej części gminy na lessach i utworach lessopodobnych powstały **gleby płowe**. **Dna dolin zajmują mady piaszczyste i gleby torfowe, zajmują one jednak tylko 0,3 % powierzchni**. Gleby najlepsze (II-III klasa) największe kontury tworzą w północnej, lessowej części gminy, zaś najłabsze koncentrują się w sąsiedztwie lasów i dolin rzecznych. W gminie dominują gleby zaliczane do IV klasy bonitacyjnej. Największym zagrożeniem dla gleb jest erozja wodna, obejmująca ponad **20% powierzchni gminy**.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Surowce mineralne

Na terenie gminy stwierdzono występowanie złóż **kruszywa naturalnego** oraz **złoża surowców węglanowych**. Należą do nich złoża kruszywa w rejonie miejscowości Stare Boiska, Stefanówka Basonia oraz złoża wapieni i margli w rejonie miejscowości Kaliszan. W granicach gminy zostały **wyznaczone dwa obszary prognostyczne piasku i lessu, mogące służyć do eksploatacji na skalę lokalną** (eksploatowane obecnie w trzech niewielkich piaskowniach) **surowców ilastych**: glina zwałowa (występująca w małych płatach w rejonie miejscowości Studnisko, Ceglówka i Graniczna) oraz lessów, występujących w pobliżu północno-wschodniej granicy gminy. Eksploatacja surowców wymaga opracowania dokumentacji geologicznej i uzyskania koncesji. **Torfy** występują w dolinie Wyżnicy w postaci kilku płątów w rejonie wsi Mazanów, Boisk, Idalina i Chruślanek Józefowskich. Wchodzą w skład złoża "Dolina rzeki Wyżnicy". Eksploatacja torfu jest ściśle uwarunkowana ochroną przyrody.

Zanieczyszczenia środowiska

W gminie Józefów nad Wisłą, występuje szereg **zagrożeń dla środowiska przyrodniczego**. Najpoważniejsze odnoszą się do **zanieczyszczeń wód**. W wyniku działalności inwestycyjnej nastąpił postęp w zaopatrzeniu w wodę mieszkańców. **Stopień zwodociągowania gminy przekracza 90%**. Nastąpiła zdecydowana poprawa warunków życia ludności i pracy w rolnictwie, jednak dysproporcja między rozwojem zaopatrzenia w wodę a systemem zbierania i oczyszczania ścieków stwarza zagrożenie **dla warunków sanitarnych i ochrony środowiska, zagrożone są zwłaszcza wody podziemne**, nie posiadające na tym obszarze naturalnych izolacji. Stan czystości rzek mieści się, co najwyżej w III klasie czystości. Głównymi przyczynami tego stanu jest brak kanalizacji terenów zabudowy, a także spływy powierzchniowe, związane z procesami erozji gruntów rolnych. Istotne zagrożenie dla środowiska i czystości wód wywołują tereny zdegradowane, poeksploatacyjne, które stają się miejscem nielegalnego składowania odpadów. Zachodzące procesy gnilne powodują skażenia gleby, zanieczyszczenia i ścieki spływają bezpośrednio do wód gruntowych. Na obszarze gminy jest kilkanaście **dzikich wysypisk**. Dość znacznie zanieczyszczone są obrzeża lasów. Źródłem zanieczyszczeń powietrza są lokalne ciepłownie opalane głównie węglem. Rośnie zagrożenie spalinami, gdyż główne trasy komunikacyjne przebiegają przez tereny zabudowane, na terenie gminy nie ma dróg obwodnicowych. Podatność na zanieczyszczenia aerosanitarne wynika z małej ilości zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe

Gmina Józefów nad Wisłą ze względu na wybitne zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe oraz położenie, zajmuje wysoką pozycję w europejskich i krajowych systemach przyrodniczych i programach ochrony środowiska (**NATURA 2000, ECONET PL, CORINE**). Gmina znajduje się w obrębie obszaru węzłowego pod nazwą Obszar Środkowej Wisły, zasoby biotyczne międzywała Wisły oraz jego wartość przyrodnicza spowodowała, że obszar ten został zaliczony do ostoji przyrody o znaczeniu europejskim, sama dolina Wisły odgrywa kluczową rolę w

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

migracji gatunków jako transregionalny korytarz ekologiczny. Prawie **84% powierzchni gminy (11,9 tys. ha) znajduje się w obszarach objętych prawną ochroną**. Zachodnia część gminy - ok. 12% obszaru znajduje się na terenie **Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego**. WPK obejmuje głównie północno - zachodni fragment wzniesień subregion Wyżyny Lubelskiej, zachodnie obrzeżenie obszaru specjalnie chronionego stanowi **Małopolski Przełom Wisły**. WPK położony jest na pograniczu trzech jednostek fizjograficznych: Małopolskiego przełomu Wisły, Wzniesień Urzędowskich, Kotliny Chodelskiej (północny skraj otuliny parku). Jego rozciągłość z zachodu na wschód wynosi ok.13,5 km, a z północy na południe (kierunek południkowy) ok. 5,5 km. Wrzelowiecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną stanowi ważne ogniwo zachodniej części Ekologicznego Sytemu Obszarów Chronionych województwa lubelskiego, łącząc w zwarty ciąg ekologiczny dolinę Wisły, obrzeżającą od zachodu Wyżynę Lubelską. Południowo-zachodni fragment otuliny graniczy z Kraśnickim Obszarem Chronionego Krajobrazu, natomiast północna część sfery ochronnej parku z Chodelskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Pod względem administracyjnym **Wrzelowiecki Park Krajobrazowy leży na terenie** gmin: Opole Lubelskie i **Józefów nad Wisłą**, zaś otulina parku, poza wspomnianymi gminami obejmuje także południową część gminy Łaziska. Cały ten specjalnie chroniony obszar położony jest w granicach powiatu Opole Lubelskie.

Rysunek 5 Obszar Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego.

Źródło: Zasoby internetowe powiatu opolskiego.

Tabela 2 Dane Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego

Utworzony w : 1990 roku
Powierzchnia parku : 4988,6 ha
Powierzchnia otuliny : 13624,8 ha
Lesistość : 38,4%
Liczba projektowanych rezerwatów : 3
Liczba pomników przyrody: 8
Region geograficzny: Wyżyna Lubelska
Mezoregiony: Małopolski Przełom Wisły, Wzniesienia Urzędowskie Kotlina Chodelska

Źródło: www.zpkwl.lublin.uw.gov.pl

Aż 29% powierzchni gminy Józefów nad Wisłą leży w otulinie parku, południowa część gminy - ok. 43% powierzchni zajmuje **Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu**.

W strefie Wisły projektuje się utworzenie dwóch kolejnych parków krajobrazowych. Na obszarze gminy także zakłada się poszerzenie form ochrony przyrody, m.in. przez nadanie statusu rezerwatów przyrody: pod nazwą "**Chruślina**" (**rezerwat krajobrazowo-florystyczno-leśny**) oraz **rezerwat faunistyczny o nazwie "Wyspy Kaliszańskie"**, statusu użytku ekologicznego dla kompleksu stawów w Mazanowie, statusu stanowiska dokumentacyjnego pod nazwą "**Piotrawin**" dla kamieniołomu w zboczu doliny Wisły. Węzłowe położenie gminy w układzie przyrodniczym, liczne walory florystyczne i faunistyczne oraz krajobrazowe sprawiają, że gmina należy do jednej z najbardziej atrakcyjnych w regionie do rozwoju turystyki i rekreacji. Zachowanie i wykorzystanie tych potencjałów sprawia, że ochrona środowiska stanowi priorytet w działaniach gminy.

Walory turystyczne gminy

Gmina Józefów jest położona w rejonie gmin nadwiślańskich, zaliczonym do obszarów rekreacyjno-turystycznych. Główne uwarunkowania wynikają z położenia w parku krajobrazowym oraz w obszarze chronionego krajobrazowego, Małopolskim Przełomie Wisły. Do rozwoju turystyki predysponuje szczególnie atrakcyjność krajobrazowa strefy nadwiślańskiej, punkty widokowe do ekspozycji panoram krajobrazu przyrodniczego, kulturowego oraz kompleksy leśne. Krajobraz gminy urozmaicają liczne zabytki, zachowane historyczne układy urbanistyczne, zwłaszcza dotyczące miejscowości Józefów nad Wisłą. Istniejący **ośrodek turystyczny w Józefowie nad Wisłą dysponuje 25 miejscami noclegowymi**. Istniejące szlaki turystyczne, nie wystarczają dla ożywienia turystyki, głównie ze względu na niedostateczny rozwój usług, obsługi i zaplecza turystycznego. Dość zauważalną tendencją jest

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

wykorzystywanie w miejscowościach istniejącej zabudowy wiejskiej na funkcje letniskowe, rekreacyjne.

Przez teren gminy przebiegają ścieżki rowerowe; Małopolski Przełom Wisły, „Kazimierz Dolny-Kraśnik”, które przyczyniają się do ożywienia turystyki w gminie.

Szlak rowerowy - Małopolski Przełom Wisły

Kolor: Zielony - szlak rowerowy oznaczony w terenie znakami drogowymi lub piktogramami na drzewach - na białym tle czarny rowerek z zielonym paskiem lub strzałkami. Kolor szlaku nie jest związany ze stopniem jego trudności.

Dystans: 19 km,

Stopień trudności: Trasa łatwa

Rodzaj nawierzchni: asfaltowa 12 km, utwardzona 3 km, gruntowa 4 km

Początek trasy to Kłudzie, zaś Koniec trasy to rynek w Józefowie nad Wisłą.

Przebieg trasy; Kłudzie – 1,4 km – Kępa Gostecka – 4,5 km - Kamień – 3,0 km – Piotrawin (Kościół) – 4,0 km – Kaliszany Kolonia – 3,0 km – Kolczyn – 2,1 km - **Józefów nad Wisłą.**

Trasa bierze swój początek w miejscowości Kłudzie (przeprawa promowa), tworzy „odnogę” czarnego szlaku rowerowego „Opole Lubelskie-Solec nad Wisłą” i niebieskiego „Szlak Żółwia i Dinozaura”. Biegnie wzdłuż doliny Wisły, gdzie można podziwiać strome zbocza doliny, meandry, liczne wyspy wiślane porośnięte zaroślami wiklinowymi oraz nieczynny kamieniołom w Kaliszanych. Trasa kończy swój bieg w miejscowości **Józefów nad Wisłą**, gdzie łączy się z czerwonym szlakiem rowerowym „Kazimierz Dolny-Kraśnik”.¹

Szlak rowerowy „Kazimierz Dolny-Kraśnik”

Kolor: Czerwony - szlak rowerowy oznaczony w terenie znakami drogowymi lub piktogramami na drzewach - na białym tle czarny rowerek z czerwonym paskiem lub strzałkami. Kolor szlaku nie jest związany ze stopniem jego trudności.

Ranga: Ponadlokalna

Dystans: ok. 107 km,

Stopień trudności: trasa średniej trudności

Rodzaj nawierzchni: asfaltowa 75 km, utwardzona 20 km, gruntowa 12 km

Punkty startowe to Kazimierz Dolny, zaś koniec trasy to Kraśnik.

Przebieg trasy : Kazimierz Dolny – 4,5 km - Mięćmierz – 3,0 km – Podgórz – 3,3 km - Dobre – 2,8 km – Wilków – 2 km – Szczekarków – 4,0 km – Kępa Chotecka – 15 km - Głodno – 3,4 km - Janiszów – 2,7 km - Wojciechów – 3,1 km - Kamionka – 4,8 km - Góry Kluczkowickie – 5,0 km - Niesiołowice – 9,0 km - **Józefów nad Wisłą – 2,0 km** - Rybitwy – 2,4 km - Bór – 3,0 km - Prawno – 2,0 km - Mazanów – 3,8 km – Kol. Boiska – 2,0 km - Idalin – 2,0 km -

---

¹ www.opole.lublin.pl

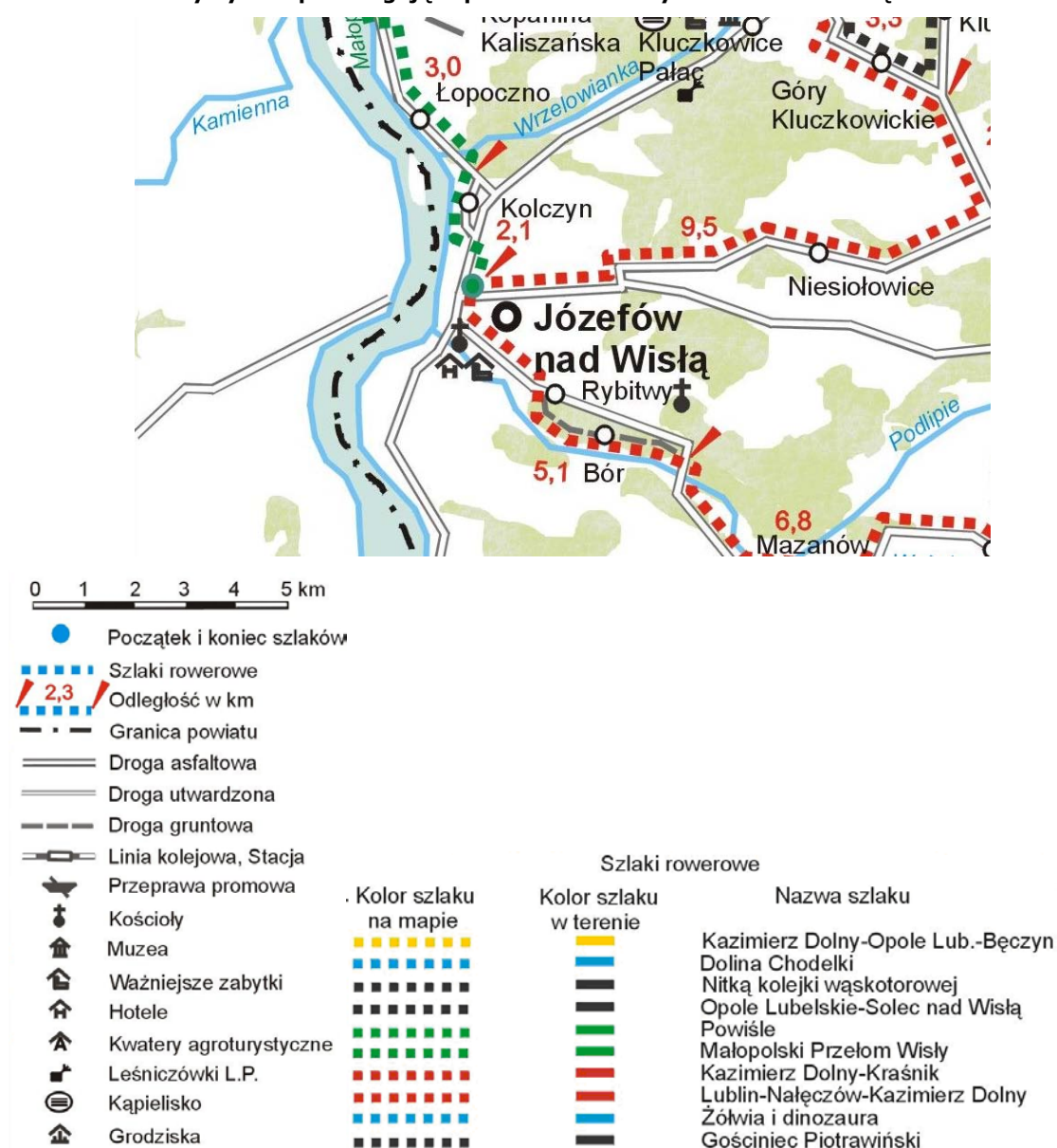

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Chruślanki Józefowskie – 7,0 km - Bęczyn – 3,0 km - Urzędów – 5,7 km - Dzierzkowice – 11,0 km – Kraśnik.

Szlak rozpoczyna się w Kazimierzu Dolnym obok ośrodka wypoczynkowego „Arkadia”, następnie przebiega przez Kazimierski Park Krajobrazowy, mija rezerwat „Skarpa Dobrska” i wkracza na teren doliny rzeki Chodelki. Następnie przebiega przez Wrzelowiecki Park Krajobrazowy i kończy swój bieg w dolinie Wyżnicy w miejscowości Kraśnik. Na trasie łączy się z żółtym szlakiem rowerowym „Kazimierz Dolny-Opole Lubelskie- Bęczyn” w miejscowości Bęczyn.²

Rysunek 6 Szlaki turystyczne przebiegające przez teren Gminy Józefów nad Wisłą

Źródło: www.opole.lublin.pl

² www.opole.lublin.pl

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Atrakcje przyciągające turystów do Gminy Józefów nad Wisłą to malowniczo umiejscowione tereny gminy, szlaki rowerowe, parki krajobrazowe oraz liczne zabytki. Położenie gminy na wysokim, prawym brzegu Wisły, która przyjmuje tu trzy dopływy: potok Wrzelowiecki, Wyżnicę oraz Kamienną, kształtuje charakterystyczny krajobraz dla tego obszaru. Dodatkową atrakcją są zabudowania zespołu klasztornego pobernardyńskiego, obejmujące barokowy kościół w Józefowie nad Wisłą, pw. Bożego Ciała z lat 1730-1743 fundacji Józefa Potockiego, klasztor pobernardyński, dzwonnice oraz bramę reprezentacyjną. W północnej części Józefowa znajduje się zespół pałacowo-parkowy z murowanym pałacem z XVIII w. oraz kamienną ławką parkową z rzeźbą Chrystusa.

Rysunek 7 Pałac Rostworowskich w Józefowie nad Wisłą

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

W Józefowie zlokalizowany jest także wiatrak holenderski z II połowa XVIII w lub XIX w.

Rysunek 8 Atrakcje krajobrazowo -zabytkowe gminy Józefów nad Wisłą.

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

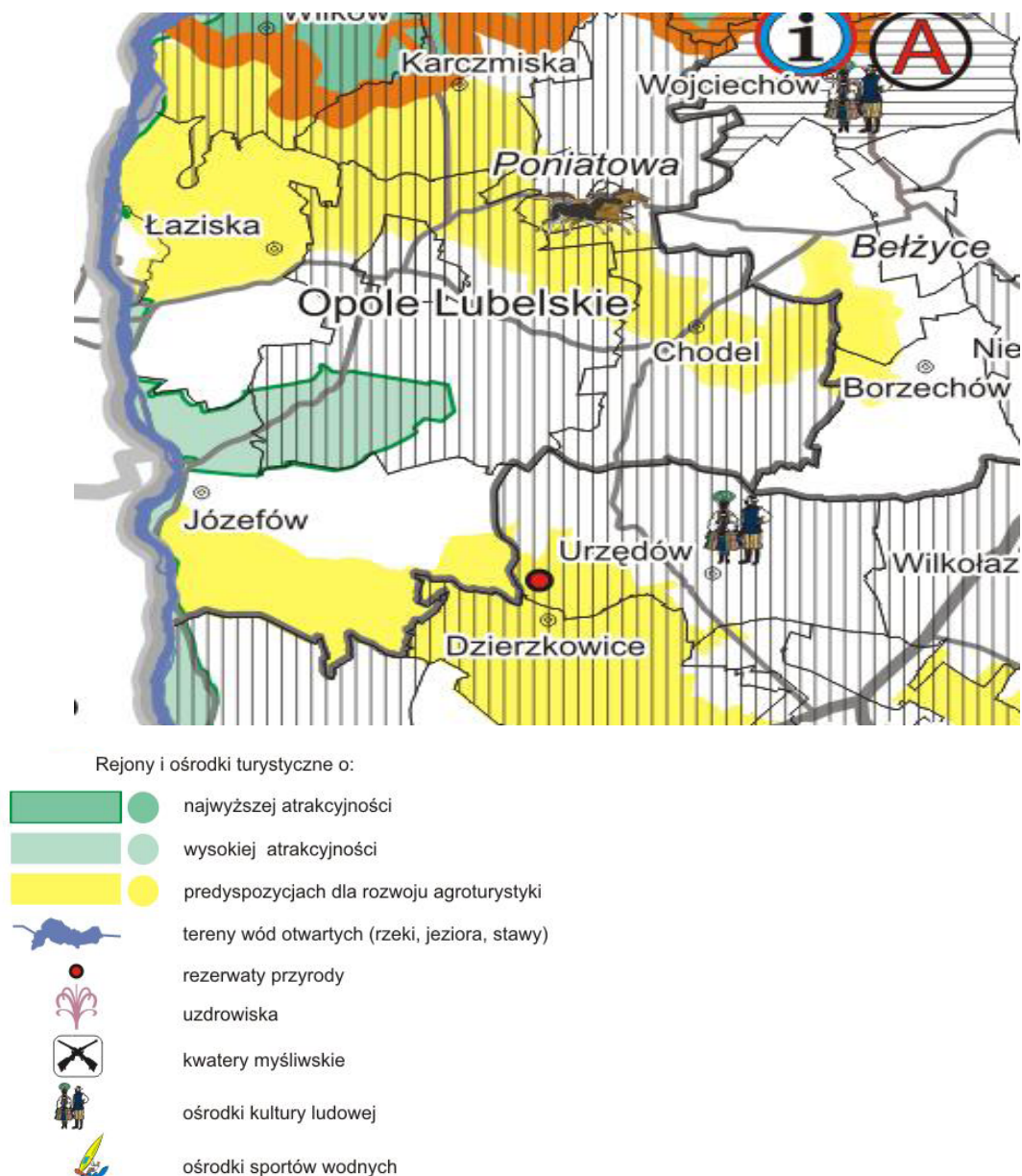

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Atrakcją gminy mogą stać się również naturalne łowiska wędkarskie na rzece Wisła i Wyżnica, które służą jako miejsce do wędkowania.

Tereny gminy Józefów nad Wisłą zostały zaliczone w *Planie Marketingu Turystyki w Województwie Lubelskim w latach 2007-2013* do obszarów predysponujących do rozwoju agroturystyki i obszarów atrakcyjnie turystyczno-rekreacyjnych (rys. 9 i 10).

Rysunek 9 Uwarunkowania rozwoju agroturystyki

Źródło: Plan Marketingu turystyki w województwie lubelskim w latach 2007-2013

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Rysunek 10 Waloryzacja przestrzenie turystyki

Oznaczenia

STREFY WALORÓW TURYSTYCZNYCH

- Strefa o najwyższych walorach krajoznawczych i wysokich walorach wypoczynkowych
- Strefa o wysokich walorach wypoczynkowych i krajoznawczych środowiska przyrodniczego
- Strefa o wysokich walorach krajoznawczych i przeciętnych walorach wypoczynkowych
- Strefa o przeciętnych walorach wypoczynkowych i krajoznawczych
- Atrakcyjne obszary turystyczno-rekreacyjne objęte preferencją
- Obszar według kryterium granic administracyjnych (gmina) zakwalifikowany do objęcia preferencją

Źródło: Plan Marketingu turystyki w województwie lubelskim w latach 2007-2013

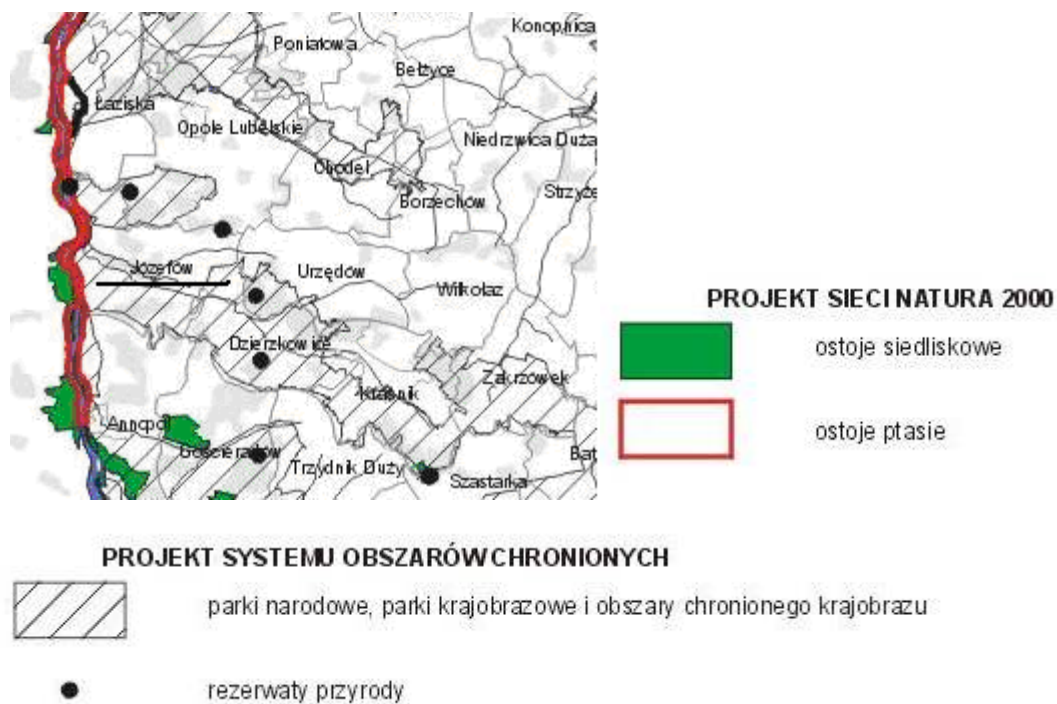
Rysunek 11 Tereny gminy Józefów objęte obszarami chronionymi.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- obszar chronionego krajobrazu
- projektowany obszar chronionego krajobrazu
- rezerwat przyrody
- projektowany i proponowany rezerwat przyrody
- korytarz ekologiczny

Źródło: Zagospodarowanie Przestrzenne Województwa Lubelskiego 2002.

Rysunek 12 Widok nad Wisłą.

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

Zarys historyczny gminy Józefów nad Wisłą

Na obszarze gminy Józefów nad Wisłą występują dość licznie zachowane obiekty zabytkowe, najcenniejsze są objęte ochroną prawną. W rejestrze zabytków województwa lubelskiego znajduje się **14 obiektów**, zaś w ewidencji dóbr kultury figurują **43 obiekty**. Obiekty zabytkowe znajdują się na obszarze całej gminy, największa ilość **skupia się na terenie** ośrodka gminnego Józefów nad Wisłą, a w dalszej kolejności w miejscowościach: **Prawno, Rybitwy, Mazanów**. Na bogactwo wartości kulturowych gminy wpływa samo położenie nad Wisłą i na szlakach komunikacyjnych, które sprzyjało procesom osiedleńczym i rozwojowi cywilizacyjnemu na tym obszarze. W oparciu o materiały archiwalne, **w granicach gminy zlokalizowano 120 stanowisk archeologicznych**. Zgodnie z Archeologicznym Zdjęciem Polski - zabytki archeologiczne liczą 65 stanowisk, aż 48 z nich stanowi świadectwo pradziejowego i wczesnośredniowiecznego osadnictwa. Wczesne średniowiecze (do XIII wieku) reprezentowane jest na 23 stanowiskach, z czego 12 o charakterze osady. Osadnictwo z tego okresu koncentruje się w miejscowościach: Chruślina, Niesiołowice, Rybitwy, Kaliszany, Kaliszany Kolonia, Basonia i Spławy. Okres średniowiecza (o metryce XV-XVI-wiecznej) oznaczono na 16 stanowiskach (w tym na 5 o charakterze osady). Nie ma stanowisk archeologicznych znajdujących się w rejestrze zabytków. Zasoby zabytkowe z okresu nowożytnego obejmują przede wszystkim zabytki architektury rezydencjonalnej, folwarcznej, sakralnej, techniki i użyteczności publicznej oraz urbanistyki i ruralistyki.

Ścisłą ochroną konserwatorską są objęte:

- zespół klasztorny pobernardyński w Józefowie nad Wisłą,

Rysunek 13 Zespół klasztorny pobernardyński w Józefowie nad Wisłą.

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

- zespół kościelny w miejscowości Rybitwy,
- zespół dworsko-parkowy w Józefowie nad Wisłą,

Rysunek 14 Zespół dworsko-parkowy w Józefowie nad Wisłą

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

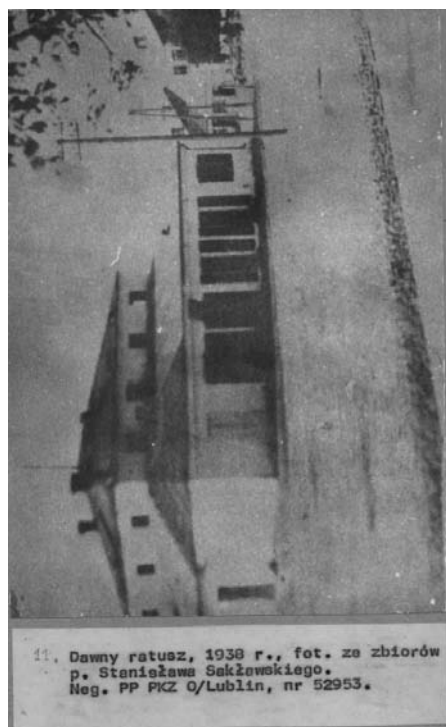
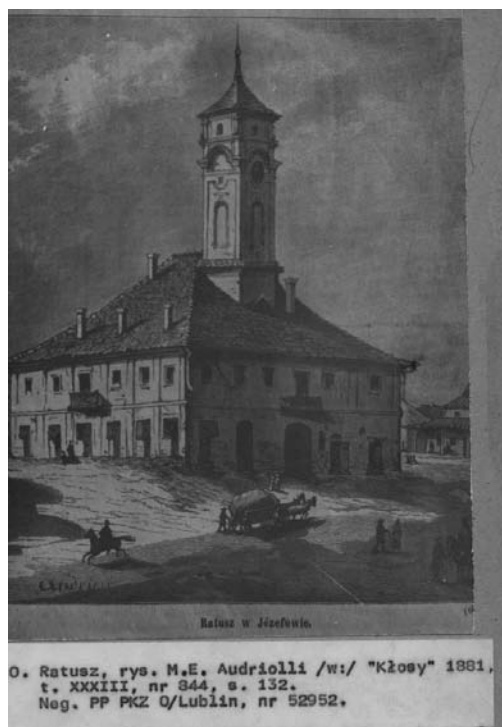
- kaplica grobowa rodziny Bojarskich w miejscowości Prawno.

Na uwagę zasługuje zabytkowy układ urbanistyczny dawnego **miasta Józefowa**. Miasto zostało założone na prawie magdeburskim na gruntach wsi Kolczyn w 1687 r. W przywileju lokacyjnym, zatwierdzonym przez króla Jana III Sobieskiego ustanowione zostały dwa dni targowe oraz 5 jarmarków w roku. Józefów uzyskał bardzo regularny układ miejski z rynkiem na planie zbliżonym do kwadratu. Powierzchnia miasta od momentu lokacji, aż do utraty praw miejskich tj. od II połowy XIX w. nie uległa zmianie. Prawdopodobnie w pierwszych latach istnienia miasta w centrum rynku stanął barokowy ratusz miejski, który uległ częściowemu zniszczeniu w 1881 r. wskutek pożaru miasta, a ostatecznie zniszczony został w czasie II wojny światowej (rys 15).³

³ Dane Gminy Józefów nad Wisłą.

Rysunek 15 Ratusz miejski w Józefowie nad Wisłą

Źródło: Zasoby gminy

W II połowie XVIII w. Józefów posiadał komorę celną, a przez miasto przebiegały trakty handlowe, tu odbywała się przeprawa przez Wisłą. Z I połowy XVII w. pochodzi wzmianka o browarach, usytuowanych nad Wisłą. W pierwszej połowie XIX w. odnotowano istnienie apteki, szpitala, szkoły żydowskiej dla dzieci i powstanie szkoły elementarnej. Po powstaniu styczniowym w 1868 r. Józefów podobnie jak szereg miasteczek w zaborze rosyjskim traci prawa miejskie. W 1914 roku miasto strawił wieki pożar, który wyludnił osadę. W okresie międzywojennym miasto zostało nieco odbudowane, ale w czasie II wojny światowej znów uległo całkowitemu zniszczeniu. Żydowscy mieszkańcy zostali wysiedleni i zgładzeni przez hitlerowców. W okresie powojennym Józefów był siedzibą władz gromadzkich, a od 1973 jest siedzibą gminy. 1 stycznia **2004** na wniosek mieszkańców i Rady Gminy w Józefowie Rada Ministrów **zmieniła nazwę siedziby gminy z "Józefów" na "Józefów nad Wisłą"**.

Dzisiejszy charakter zabudowy Józefowa nad Wisłą, poza dobrze zachowanym układem urbanistycznym nie przypomina dawnej zabudowy miasteczka, reliktowo zachowała się murowana zabudowa z okresu międzywojennego w rynku oraz przy głównych ulicach. Dobrze zachowany jest układ szachownicowy rynku z ulicami zatylnymi oraz ulicami wylotowymi - dawnymi traktami. Rynek stracił swój charakter poprzez wprowadzenie zadrzewionego skweru oraz przystanku autobusowego z budynkiem dworca. Atrakcyjność Józefowa nad Wisłą wynikała z wartości historycznych i krajobrazowych. Na uwagę zasługuje zachowana kompozycja przestrzenna prywatnego miasta wraz z siedzibą właścicieli dóbr i miasta - pałacem, nazywanym często "zamkiem", który powstał jednocześnie z założeniem miasta. Zespół

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

dworsko - parkowy jest usytuowany w strefie krawędziowej doliny Wisły, na północny zachód od rynku. Obiekt został wpisany do rejestru zabytków województwa lubelskiego i stanowi przykład kompozycji przestrzennej z I poł. XIX w. zharmonizowanej z miejscowym krajobrazem nadwiślańskim i dworem z końca XIX w. Najcenniejszą budowlą osady Józefów jest **zespół klasztorny pobernardyński, obejmujący barokowy kościół i klasztor bernardyński.** W skali zespołu urbanistycznego Józefowa wieże kościoła i bryła klasztoru stanowią ważną, charakterystyczną dominantę architektoniczną.

Z architektury folwarcznej, poza ośrodkiem gminnym zachował się zespół w Mazanowie: położony na lewym zboczu doliny Wyżnicy. W połowie XIX w. kolejny właściciel założył w nim fryszerki żelaza, zakład produkował żelazo pudlingowe i walcowane, przy zakładzie funkcjonowała tokarnia i gwoździarnia. Z obiektów folwarcznych zachował się czworak, a także 3 murowane obiekty gospodarcze z przełomu XIX/XX w., nad stawami zachowały się pozostałości parku dworskiego. Zespół znajduje się w ewidencji zabytków. Podobne folwarki znajdowały się w Owczarni, Nieszawie, Wałowicach, Mariampolu lecz nie zachowały się po nich żadne ślady.

Na terenie gminy najliczniej reprezentowane są zabytki architektury sakralnej i ludowej. Poza w/w zespołami kościelnymi wpisanymi do rejestru zabytków, w ewidencji zabytków figuruje zespół kościoła parafialnego w Boiskach Starych, w Prawnie i Rybitwach. Na terenie gminy znajduje się kilkadziesiąt kapliczek przydrożnych i krzyży, nie tylko wiekowych, ale również współczesnych zasługujących na uwagę turystów. Upamiętniają one m.in. tragiczne wydarzenia (np. epidemie, miejsca zabójstw, wypadków) lub były wznoszone przez fundatorów zgodnie z miejscową tradycją. Stanowią one nie tylko przejaw kultu religijnego, ale również służą podtrzymaniu miejscowych tradycji i są elementem tożsamości wsi. Z kilku młynów wodnych, które funkcjonowały na Potoku Podlipie i na rzece Wyżnicy – tylko jeden w Prawnie zachował się w pierwotnej formie z końca XIX w., obecnie przerobiony na elektryczny. Ponadto z obiektów zabytkowych warto wymienić: **wiatrak holenderski** w Józefowie z II połową XVIII w., kuźnię w zespole folwarcznym w Józefowie, kuźnię we wsi Basonia, cegielnię w Rybitwach a także szkutnictwo. We wsi Basonia i Wałowice były małe promy - krypy budowane w celu przewożenia płodów rolnych, bydła i sprzętu rolniczego przez Wisłę na grunty, które w wyniku zmiany koryta Wisły znalazły się na lewym brzegu rzeki. Obecnie, na skutek zbycia zawiślańskich gruntów, oryginalne promy stały się zbędne. Nie zachował się żaden warsztat szkutniczy. Dogodne położenie obszaru gminy sprzyjało rozwijaniu się wczesnego osadnictwa.

Starym szlakiem handlowym (aktywnym już w okresie wpływów rzymskich, jak potwierdzają znaleziska archeologiczne), funkcjonującym w okresie wczesnego średniowiecza był szlak wodny - rzeka Wisła. Wzdłuż rzeki, od południa powstawały wsie: Wałowice, Basonia, Nieszawa, Kolczyn, Łopoczno, Kaliszany. Starą wsią są Rybitwy położone u ujścia Wyżnicy do Wisły. Szczególnie interesujące są przekazy dotyczące lokacji szlacheckiej wsi Chruślina i próba lokacji prywatnego miasta Prawno. Dawny układ drożny Mazanowa połączony aleją z zespołem folwarcznym, który znajduje się w ewidencji zabytków. Obecnie nie można już mówić o wsiach z

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

dużym nasyceniem zabytków budownictwa drewnianego, wyjątek stanowi wieś Bór w dolinie Wyżnicy, gdzie obok dużej ilości obiektów drewnianych: domów, stodół, spichlerzyków zachowały się w zagrodach drewniane żurawie. Stosunkowo dużo drewnianych obiektów (domów z okiennicami i zdobionymi narożami) o ładnej bryle i w dobrze utrzymanym stanie występuje w Idalinie i Chruślanek Józefowskich, a także w Chruślanach Mazanowskich czy Wólce Kolczyńskiej. W Rybitwach, dzięki dostępności skał węglanowych, znaczna ilość budynków gospodarczych budowana była z kamienia, jednak ich stan techniczny jest zły i sukcesywnie obiekty te są rozbierane i wyburzane. Obecnie urbanistyka gminy należy do najwyższych wartości krajobrazu zabytkowego gminy.

Świadectwem historii najnowszej są cmentarze i mogiły, wyjątkowo liczne na obszarze gminy. Znajdują się czynne 3 cmentarze parafialne rzymsko-katolickie - w Rybitwach, w Prawnie i w Boiskach. Pozostałe to cmentarze zamknięte i miejsca pamięci: kirkut w Józefowie, 2 cmentarze kolonistów niemieckich (w Miłoszówce i Stasinie), 4 cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej (w Mazanowie w Chruślanek Józefowskich, Rybitwach (w południowo-wschodnim narożu cmentarza parafialnego) i w Prawnie (północna część cmentarza parafialnego) oraz mogiła i pomnik powstańców z 1863 r. w Chruślinie. Wszystkie cmentarze są objęte pośrednią ochroną konserwatorską. Interesujące i liczne są pomniki upamiętniające zrywy narodowowyzwoleńcze w XIX w. (kapliczka w Józefowie nad Wisłą i pomnik w Boiskach) oraz tragiczne wydarzenia z okresu II wojny światowej.

Znaczącym wydarzeniem dla mieszkańców gminy Józefów była **Bitwa pod Chruśliną**, która miała miejsce 4 sierpnia 1863 roku podczas powstania styczniowego. Generał Michał "Kruk" Heydenreich dowodzący połączonymi oddziałami Krysińskiego, Wierzbickiego, Lutyńskiego, Jareckiego i Grzymały (1400 piechoty i 200 jazdy) przybył do Chruśliny, gdzie oczekiwał na przybycie transportu broni i amunicji z Galicji. Gdy otrzymał wiadomość o zbliżającej się kolumnie rosyjskiej pułkownika Miednikowa (6 rot piechoty, kozacy - 1300 żołnierzy i 3 działa) przygotował swych żołnierzy do walki za wsią. Wojsko polskie w ciężkim starciu z Rosjanami wygrało, a ówczesne wydarzenie zostało upamiętnione na kartach historii i płótnie obrazu.⁴

Rysunek 16 Bitwa pod Chruśliną

---

⁴ Zasoby internetowe

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

Tabela 3 Dane Bitwy pod Chruśliną

Józef Chełmoński, Epizod z powstania 1863 roku	
Data	4 sierpnia 1863
Miejsce	Moniaki, Boby i Chruślina
Wynik	zwycięstwo Polaków
Terytorium	Królestwo Kongresowe

Źródło: Zasoby internetowe gminy.

I.2. Ogólna charakterystyka sfery społecznej

I.2.1. Demografia

Liczba osób zamieszkujących teren gminy **Józefów nad Wisłą** wynosiła **7373 mieszkańców** /stan na dzień 31.12.2008/, w tym **3761 kobiet**, **3612 mężczyzn**.

Analizując liczbę ludności w gminie Józefów nad Wisłą w latach 2000/2008, można zauważyć iż przybiera ona tendencje spadkową /tabela 4/.

Tabela 4 Liczba ludności w gminie w latach 2000-2008.

Gmina Józefów nad Wisłą	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba ludności ogółem	7539	7522	7453	7434	7402	7408	7407	7397	7373
Mężczyźni	3725	3713	3680	3667	3663	3674	3654	3640	3612
Kobiety	3814	3809	3773	3767	3739	3734	3753	3757	3761

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Źródło: Dane gminy.

Tabela 5 Liczba ludności w gminie Józefów nad Wisłą, na tle województwa lubelskiego, powiatu opolskiego

stan na 31 XII 2007	Województwo lubelskie	Powiat opolski	Gmina Józefów nad Wisłą
ogółem	2 171 819	63 586	7397
mężczyźni	1 053 188	30 928	3640
kobiety	1 118 631	32 658	3757

Źródło: Dane GUS. www.stat.gov.pl

Na podstawie danych Urzędu Gminy Józefów nad Wisłą, uzyskanych z Ewidencji Ludności, liczba ludności w gminie Józefów nad Wisłą z podziałem na sołectwa przedstawia się następująco; najliczniejszą miejscowością w gminie w 2007 roku jest **Józefów nad Wisłą**, liczy on **1025 osób**, **Chruślina 539 osób**, **Mazanów 477 osób**, zaś najmniejszą miejscowością jest **Nieszawa Kolonia** mająca zaledwie **24 mieszkańców**. Szczegółowa liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 6 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach, gminy Józefów nad Wisłą.

Nazwa sołectwa	Liczba ludności
Basonia	229
Boiska-Kolonia -	216
Bór	178
Chruślanki Józefowskie	390
Chruślanki Mazanowskie	176
Chruślina	539
Chruślina-Kolonia	152
Dębniak	66
Idalin	233
Józefów nad Wisłą	1025
Kaliszany-Kolonia	212
Kolczyn	251
Nieszawa Kolonia	24
Mariampol	68
Mazanów	477
Miłoszówka	116
Niesiołowice	315
Nieszawa	84
Nietrzeba	166
Owczarnia	154
Pielgrzymka	41
Pocześle	72
Prawno	165
Rybitwy	307
Splawy	224
Stare Boiska	275

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Stare Kaliszany	246
Stasin	64
Stefanówka	136
Studnisko	187
Ugory	134
Wałowice	129
Wałowice-Kolonia	77
Wólka Kolczyńska	245
Razem	7373⁵

Źródło: Dane gminy.

Gęstość zaludnienia, to statystyczny wskaźnik demograficzny, oznaczający stosunek liczby ludności danego obszaru do jego powierzchni. Gęstość zaludnienia wyraża się jako liczbę ludzi mieszkających na powierzchni 1 km².

Gęstość zaludnienia na terenie gminy w **2007 roku** wynosi **49 os/km²**. W przedstawionej poniżej tabeli można zauważyć iż w 2007 roku liczba zawartych małżeństw wzrosła w stosunku do lat poprzednich, z roku na rok wzrastała też liczba kobiet w stosunku do liczby mężczyzn.

Negatywnym zjawiskiem w analizowanych latach 2003/2007 jest ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności, który w **2007 roku** wynosił **-5,7**, co stanowi wzrost o **2,2** od roku 2006 gdzie przyrost naturalny na 1000 ludności wynosił **-3,5** (tabela 7), zaś w ogólnym saldzie w **2008 roku** przyrost naturalny dla całej liczby ludności w gminie Józefów nad Wisłą wynosi **1** (tabela 8).

Tabela 7 Ludność wskaźniki modułu gminnego w latach 2003/2007.

Ludność wskaźniki modułu gminnego	Lata				
	2003	2004	2005	2006	2007
ludność na 1 km ²	50	50	50	49	49
kobiety na 100 mężczyzn	104	104	103	105	106
małżeństwa na 1000 ludności	4,9	5,8	5,5	6,3	7,1
urodzenia żywe na 1000 ludności	9,0	9,1	8,3	11,1	8,3
zgony na 1000 ludności	13,2	16,6	11,2	14,6	14,0
przyrost naturalny na 1000 ludności	-4,2	-7,4	-2,9	-3,5	-5,7

Źródło: Dane GUS. www.stat.gov.pl

Przyrost naturalny, to wskaźnik statystyczny określający tendencję rozwoju populacji danego obszaru. Oblicza się go odejmując liczbę zgonów w danym okresie od liczby urodzeń. Jeśli wynik jest dodatni, oznacza przyrost liczby ludności, jeśli ujemny - spadek. Wyraża się go najczęściej w promilach w stosunku do ogólnej liczby ludności.

⁵ Stan na 2008 roku, dane z gminy Józefów nad Wisłą Ewidencja Ludności.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

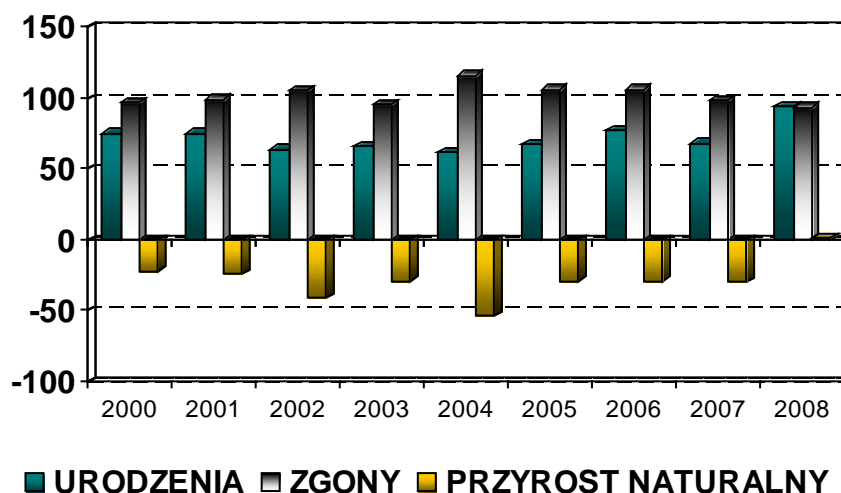
Stopa urodzeń zależy od: liczby i odsetka ludności w wieku rozrodczym, systemu wyznawanych wartości, polityki prenatalnej, oraz sytuacji ekonomicznej społeczeństwa. **Stożenie zgonów** natomiast zależy od: stanu zdrowotności społeczeństwa, odsetka ludności w wieku starszym, poziomu życia ludności i poziomu służby zdrowia. Przyrost naturalny, jak już zostało wskazane w tekście, ma duży wpływ na liczbę ludności, a więc i na rozwój gminy Józefów nad Wisłą. **W 2008 roku przyrost naturalny był dodatni i wynosił 1.**

Tabela 8 Przyrost naturalny w gminie w latach 2000-2008

Przyrost naturalny	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Urodzenia	75	75	64	66	62	67	77	68	94
Zgony	97	99	105	95	116	106	106	98	93
Saldo	-22	-24	-41	-29	-54	-29	-29	-30	1

Źródło: Dane gminy.

Rysunek 17 Przyrost naturalny w Gminie w latach 2000-2008.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Przyrost naturalny w 2008 roku Gminy Józefów nad Wisłą na tle powiatu opolskiego i województwa lubelskiego przedstawia się następująco;

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 9 Przyrost naturalny w gminie Józefów nad Wisłą na tle województwa lubelskiego i powiatu opolskiego

Przyrost naturalny wg płci		Województwo lubelskie ⁶	Powiat opolski ⁷	Gmina Józefów nad Wisłą ⁸
Urodzenia				
ogółem	osoba	21 795	633	94
mężczyźni	osoba	11 164	344	-
kobiety	osoba	10 631	289	-
Zgony ogółem				
ogółem	osoba	23 323	752	93
mężczyźni	osoba	12 785	410	-
kobiety	osoba	10 538	342	-
Przyrost naturalny				
ogółem	osoba	-1 528	-119	1
mężczyźni	osoba	-1 621	-66	-
kobiety	osoba	93	-53	-
Liczba ludności ogółem	osoba	2 171 819	63 586	7373

Źródło: Dane GUS.

Wiek produkcyjny dzielony jest na: wiek mobilny - 18–44 lata mężczyźni i kobiety, wiek niemobilny - 45–64 lata mężczyźni i 45–59 lat kobiety. **Wiek przedprodukcyjny**- to ludność, która nie osiągnęła wieku zdolności do pracy, tj. ludność w wieku 0 - 17 lat. **Wiek poprodukcyjny**: mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej.⁹

W gminie Józefów nad Wisłą najliczniejszą grupę stanowi ludność w wieku **produkcyjnym 4135 osób** , zaś najmniejszą grupę stanowi ludność w wieku **przedprodukcyjnym 1370 osób** w stosunku do ogólnej liczby ludności.

Tabela 10 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie Józefów nad Wisłą w latach 2003/2007.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci					
	2003	2004	2005	2006	2007
ogółem	7 087	7 025	7 011	6 993	6 965
mężczyźni	3 470	3 448	3 449	3 415	3 383
kobiety	3 617	3 577	3 562	3 578	3 582
w wieku przedprodukcyjnym					

⁶ w 2007 roku www.stat.gov.pl

⁷ w 2007 roku www.stat.gov.pl

⁸ Stan na 31-12-2008. Gmina Józefów nad Wisłą

⁹ Zasoby internetowe.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

ogółem	1 556	1 496	1 451	1 423	1 370
mężczyźni	777	757	737	712	673
kobiety	779	739	714	711	697
w wieku produkcyjnym					
ogółem	4 011	4 043	4 073	4 086	4 135
mężczyźni	2 181	2 198	2 216	2 211	2 236
kobiety	1 830	1 845	1 857	1 875	1 899
w wieku poprodukcyjnym					
ogółem	1 520	1 486	1 487	1 484	1 460
mężczyźni	512	493	496	492	474
kobiety	1 008	993	991	992	986

Źródło: Dane GUS. www.stat.gov.pl

Poniżej została przedstawiona liczba ludności wg wieku przedprodukcyjnego, produkcyjnego i poprodukcyjnego w gminie Józefów nad Wisłą na tle województwa lubelskiego i powiatu opolskiego.

Tabela 11 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w województwie lubelskim, powiecie opolskim, gminie Józefów nad Wisłą

Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci	Województwo lubelskie	Powiat opolski	Gmina Józefów nad Wisłą
ogółem	2 166 213	62 662	7373
mężczyźni	1 049 990	30 510	3640
kobiety	1 116 223	32 152	3757
w wieku przedprodukcyjnym			
ogółem	443 768	12 949	1592
mężczyźni	227 193	6 600	791
kobiety	216 575	6 349	801
w wieku produkcyjnym			
ogółem	1 356 474	38 535	4546
mężczyźni	705 700	20 344	2381
kobiety	650 774	18 191	2165
w wieku poprodukcyjnym			
ogółem	365 971	11 178	1235
mężczyźni	117 097	3 566	440
kobiety	248 874	7 612	795

Źródło: Dane GUS, Gminy Józefów nad Wisłą.

Wśród mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą w 2007 roku ponad połowa to osoby w wieku produkcyjnym 59 % ogółu ludności gminy, 21% to ludność w wieku poprodukcyjnym, zaś ludność w wieku przedprodukcyjnym jest 19,7 %.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 12 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w latach 2003/2007

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		Lata				
		2003	2004	2005	2006	2007
w wieku przedprodukcyjnym	%	22,0	21,3	20,7	20,3	19,7
w wieku produkcyjnym	%	56,6	57,6	58,1	58,4	59,4
w wieku poprodukcyjnym	%	21,4	21,2	21,2	21,2	21,0

Źródło: Dane GUS. www.stat.gov.pl

Procentowy udział ludności wg grup wieku przedprodukcyjnego, produkcyjnego i poprodukcyjnego w gminie Józefów nad Wisłą na tle województwa lubelskiego i powiatu opolskiego przedstawia się mało korzystnie. Przeważa ludność w wieku poprodukcyjnego (wynosi 21 % do ogółu ludności w gminie), w województwie stanowi on zaledwie 16,9%, a w powiecie opolskim 17%. W województwie lubelskim przewyższa ludności w wieku produkcyjnym 62,6%, powiat opolski 61,5%, zaś w gminie Józefów nad Wisłą wynosi 59,4 % do ogółu ludności /tabela 13/.

Tabela 13 Udział ludności wg grup wieku w % na tle województwa lubelskiego i powiatu opolskiego

Udział ludności wg grup wieku w %		Województwo lubelskie	Powiat opolski	Gmina Józefów nad Wisłą
w wieku przedprodukcyjnym	%	20,5	20,7	19,7
w wieku produkcyjnym	%	62,6	61,5	59,4
w wieku poprodukcyjnym	%	16,9	17	21,0

Źródło: Dane GUS. www.stat.gov.pl

Saldo migracji - różnica między napływem (imigracja), a odpływem (emigracja) ludności z danego obszaru w określonym czasie.

Migracja związana jest głównie z coraz większą liczbą młodzieży, która podejmuje naukę w szkołach wyższych. Większość z nich pozostaje w większych ośrodkach (głównie Warszawa, Lublin), ze względu na rynek pracy. Kolejną grupę stanowią osoby bezpośrednio migrujące w poszukiwaniu pracy, głównie w budownictwie, handlu, usługach. Ostatnie lata to również migracja zarobkowa do krajów UE. Ciekawym zjawiskiem jest powrót części mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do rodzinnych posiadłości, ze względu na sentyment oraz walory przyrodnicze gminy. Walory te oraz bliska odległość od Lublina powodują, że coraz częściej wykupywane są posesje przez mieszkańców miast, często pobyt takich osób na terenie gminy jest sezonowy (kwiecień- październik).

W 2007 roku saldo migracji w gminie Józefów nad Wisłą wynosiło 3 osoby, co jest wynikiem niskim w stosunku do roku poprzedniego 2006, gdzie saldo wynosiło 6 osób. W analizowanych latach 2003/2007 **saldo migracji w gminie było najniższe w 2003 wynosiło - 11 osób, najwyższe** zaś w roku następnym 2004 **wzrosło do 14 osób.**

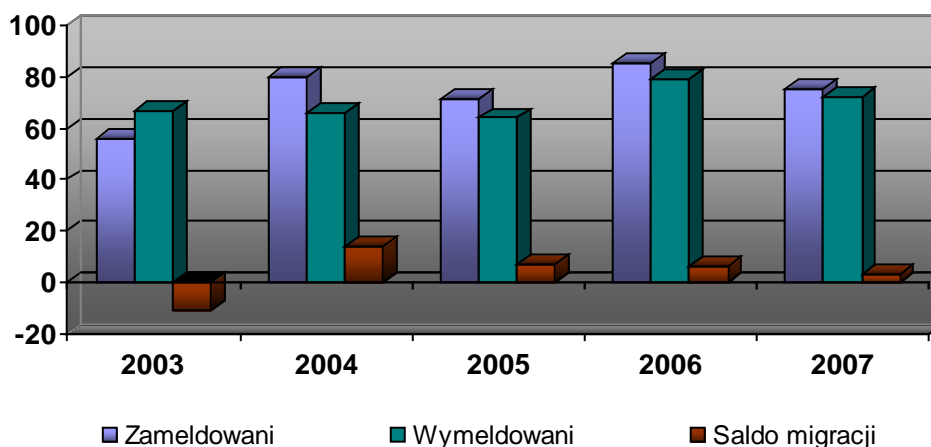
Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 14 Saldo migracji w gminie Józefów nad Wisłą w latach 2003/2007

Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku i płci migrantów	Lata				
	2003	2004	2005	2006	2007
Zameldowania w ruchu wewnętrznym					
ogółem	56	80	71	85	75
mężczyźni	24	38	34	39	39
kobiety	32	42	37	46	36
zagranica					
ogółem	-	2	3	1	-
kobiety	-	2	3	1	-
Wymeldowania w ruchu wewnętrznym					
ogółem	67	66	64	79	72
mężczyźni	30	27	31	35	31
kobiety	37	39	33	44	41
Saldo migracji w ruchu wewnętrznym					
ogółem	-11	14	7	6	3
mężczyźni	-6	11	3	4	8
kobiety	-5	3	4	2	-5
zagranica					
ogółem	-	2	-3	1	-
kobiety	-	2	-3	1	-

Źródło; Dane GUS. www.stat.gov.pl

Rysunek 18 Napływ i dopływ ludności w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 15 Migracje na pobyt stały gminne wg typu i kierunku w latach 2003-2007

Migracje na pobyt stały gminne wg typu i kierunku	Lata				
	2003	2004	2005	2006	2007
zameldowania ogółem	56	82	86	71	75
zameldowania z miast	22	44	49	32	29
zameldowania ze wsi	34	36	36	39	46
zameldowania z zagranicy	-	2	1	3	-
wymeldowania ogółem	67	66	79	67	72
wymeldowania do miast	18	35	54	35	34
wymeldowania na wieś	49	31	25	29	-
Saldo migracji	-11	16	7	4	3

Źródło; Dane GUS. www.stst.gov.pl

Ideentyfikacja podstawowych problemów;

- Spadek liczby ludności w gminie
- Spadek liczby urodzeń
- Starzejące się społeczeństwo (liczba osób w wieku poprodukcyjnym (21 %) przewyższa liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym (19,7%)).

I.2.2. Rynek pracy- problematyka bezrobocia

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, polegającym na tym, iż część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia.

Liczba osób bezrobotnych w gminie Józefów nad Wisłą na 31-12-2007 wynosiła 614 osób.

Stopa bezrobocia jest to iloraz bezrobotnych przez aktywnych zawodowo w danej kategorii ludności. W gminie **stopa bezrobocia wynosi 16 %**.

W latach 2004-2007 obserwuje się znaczny spadek osób długotrwale pozostających bez pracy. Z poniższych danych wynika, że w 2007 roku 46,09 % ogółu osób bezrobotnych stanowią kobiety.

Według danych PUP w Opolu Lubelskim bezrobocie w latach 2004-2007 przedstawiała się następująco:

Tabela 16 Bezrobocie w gminie Józefów nad Wisłą

Rok	Liczba bezrobotnych		Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Uprawnieni do zasiłku	Długotrwale bezrobotni (pow. 24 m.)
	ogółem	W tym kobiety			
2004	707	312	4	73	349
2005	662	284	4	26	323
2006	675	309	3	52	310
2007	614	283	2	55	277

Źródło: Dane gminy

Okres pozostawania bez pracy stanowi jeden z wielu czynników, który w istotny sposób zmniejsza szanse bezrobotnego na powrót na rynek pracy.

Tabela 17 Struktura bezrobocia w Gminie / stan na dzień 31.12.2007/

Bezrobotni zarejestrowani wg czasu pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych
3 miesiące i mniej	116
3 do 6 miesięcy	61
6 do 12 miesięcy	277
12 do 24 miesięcy	67
powyżej 24 miesięcy	93

Źródło: Dane gminy.

W przypadku ludzi młodych wiek nie jest jedynym czynnikiem powodującym, iż pozostają bez pracy, wiąże się to również z faktem, że weszli na rynek pracy niedawno i nie posiadają wymaganego przez większość pracodawców stażu pracy, doświadczenia zawodowego. Zjawisko bezrobocia wymusza na ludziach nie tylko szukanie nowych miejsc pracy, ale również przekwalifikowywanie się i zmianę wyuczonych zawodów.

Bezrobociem dotknięci są przede wszystkim ludzie młodzi zarówno wiekiem jak i stażem pracy (w przedziale wiekowym od **25 do 54 roku życia, których zarejestrowano 425 osób**), jest to najliczniejsza grupa wiekowa. **Drugie miejsce** zajmują absolwenci szkół w **wieku 24 i mniej**- którzy stanowią dużą liczbę osób wśród bezrobotnych **158 osób /tabela 18/**.

Tabela 18 Struktura bezrobocia wg wieku /stan na dzień 31.12.2007/

Bezrobotni zarejestrowani wg wieku	Liczba osób bezrobotnych
24 lata i mniej	158
25 - 54	425
55 lat i więcej	31

Źródło: Dane Gminy.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Poniższa Tabela przedstawia strukturę wykształcenia bezrobotnych w gminie Józefów nad Wisłą. Na jej podstawie można stwierdzić, iż posiadając wyższe wykształcenie łatwiej jest znaleźć pracę. Najgorzej przedstawia się sytuacja ludzi z wykształceniem zasadniczym oraz podstawowym - te osoby mają najmniejsze szanse, jeśli chodzi o znalezienie pracy.

Największą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych w gminie na dzień 31.12.2007 r. stanowiły osoby z **wykształceniem zawodowym (193 osób), podstawowym (206 osób)**. Nieco mniej liczebną kategorią wśród bezrobotnych były osoby legitymujące się **wykształceniem policealnym, średnim zawodowym (136 osób)**. Osoby z **wykształceniem wyższym** to grupa, której udział w populacji bezrobotnych był najmniejszy i wyniósł **22 osoby**. Niewielką liczbę wśród bezrobotnych zajmują również osoby z **wykształceniem średnim ogólnokształcącym** tj. **57 osób**.

Tabela 19 **Struktura bezrobocia wg. poziomu wykształcenia w Gminie /stan na dzień 31.12.2007/**

Bezrobotni zarejestrowani wg poziomu wykształcenia	Liczba bezrobotnych
wyższe	22
policealne oraz średnie zawodowe	136
średnie ogólnokształcące	57
zasadnicze (zawodowe)	193
podstawowe i bez wykształcenia, gimnazjalne i poniżej	206

Źródło: Dane gminy

Jeśli chodzi o dane dotyczące osób bezrobotnych wg wyuczonego zawodu to przedstawia to Tabela 20, z której wynika, że pracę najtrudniej zdobyć osobom z zawodem ogrodnicy, producenci warzyw, kwiatów - 40 osób, technik rolnik - 26 osób bezrobotnych. Najmniej jest bezrobotnych posiadających wykształcenie technik ekonomista 15 osób.

Tabela 20 **Bezrobotni zarejestrowani wg wyuczonego zawodu /stan na dzień 31.12.2007/**

Bezrobotni zarejestrowani wg wyuczonego zawodu	Liczba osób bezrobotnych
ogrodnicy, producenci warzyw, kwiatów	40
technik rolnik	26
sprzedawca	22
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	22
technik ekonomista	15

Źródło: Dane gminy

Identyfikacja podstawowych problemów;

- Wysoka stopa bezrobocia wśród mieszkańców gminy
- Wysoki stopień bezrobocia wśród osób o wykształceniu podstawowym i zawodowym

- Duża liczba osób bezrobotnych w wieku 24 lat i mniej (25,73 %) do ogółu bezrobotnych w gminie

I.3. Diagnoza stanu infrastruktury techniczno-ekonomicznej

I.3.1. Infrastruktura energetyczna i teleinformatyczna

Energetyka

Gmina Józefów zasilana jest w energię elektryczną **poprzez układ sieci średniego napięcia SN- 15 kV z Głównych Punktów Zasilających (GPZ):**

- **GPZ 110/30/15 kV- Budzyń/ Kraśnik**
- **GPZ 110/15- Opole Lubelskie.**

Linie energetyczne SN zrealizowane są głównie w wykonaniu napowietrznym, podobnie jak sieć niskiego napięcia- zasilająca i oświetleniowa. Zużycie energii elektrycznej na terenie gminy utrzymuje się od lat na stałym poziomie. Istniejąca sieć energetyczna zapewnia dostarczanie energii dla nowych odbiorców, zarówno indywidualnych, jak i zakładów produkcyjnych. Strefy ochronne wynikające z oddziaływania pola magnetycznego na ludzi i środowisko występują tylko przy liniach najwyższego napięcia /NN/ i liniach wysokiego napięcia /WN/ i nie dotyczą linii średniego i niskiego napięcia, które występują na terenie gminy. Jednak ze względów bezpieczeństwa należy zachować wymagane PN – 75/E – 05100 odległości zabudowy od skrajnego przewodu linii. W gminie Józefów nad Wisłą przeważa napowietrzna sieć energetyczna niskiego napięcia. Obecnie Zakład Energetyczny planuje w oparciu o przygotowaną dokumentację projektową przeprowadzenie modernizacji sieci energetycznej z napowietrznej na kablową. Przeciętnym odbiorcą energii elektrycznej o mocy szczytowej 5-10 kV są gospodarstwa domowe, służące do celów bytowych i zasilania urządzeń produkcji rolnej. Obecnie gmina odczuwa problemy w zakresie elektroenergetyki związane ze złym stanem istniejącej sieci energetycznej.

Teleinformatyzacja

Stan sieci telekomunikacyjnej na terenie gminy Józefów nad Wisłą jest dobry. Dostęp do usług telekomunikacyjnych zapewnia sieć telekomunikacyjna **Telekomunikacja Polska SA**. Stan centrali telefonicznej pozwala na pełne wykorzystanie najnowszych usług telekomunikacyjnych i informatycznych.

Na terenie gminy Józefów nad Wisłą znajdują się stacje nadawczej telefonii komórkowej należące do trzech największych operatorów w kraju Era, Plus, Orange. Nadajniki te zapewniają

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

emisję sygnału telefonii komórkowej na terenie całej gminy. Trudno jednak ustalić ilość telefonów komórkowych będących w posiadaniu mieszkańców gminy.

Identyfikacja podstawowych problemów:

- Potrzeba modernizacji sieci energetycznej z napowietrznej na kablową
- Mała liczba punktów dostępu do internetu

I.3.2. Infrastruktura drogowa

Na terenie gminy Józefów nad Wisłą istnieje **135 km dróg, w tym 97 km** o nawierzchni utwardzonej, pozostałe są drogami gruntowymi.

Do podstawowego układu dróg w gminie Józefów należą:

- Drogi wojewódzkie
- Drogi powiatowe
- Drogi gminne

Ilość dróg w gminie jest wystarczająca, ale wiele z nich wymaga modernizacji i poprawienia nawierzchni. Mimo dużych nakładów finansowych przeznaczanych przez gminę na utrzymanie i poprawę nawierzchni tych dróg wzmożony ruch kołowy powoduje pogorszenie ich stanu technicznego i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Gmina ma dobre połączenie autobusowe z Lublinem, Opolem Lubelskim, Kraśnikiem i Puławami.

Ruch pasażerski obsługują PKS oraz firmy transportowe prywatnej komunikacji.

Siecią dróg publicznych w gminie Józefów nad Wisłą zarządzają:

- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu Lubelskim,
- Urząd Gminy w Józefowie nad Wisłą.

Do podstawowego układu dróg w gminie Józefów należą:

Drogi wojewódzkie; o łącznej długości 18, 250 km.

Tabela 21 Wykaz dróg wojewódzkich

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Długość odcinka (km)	Rodzaj nawierzchni
1.	824	Żyrzyn - Annapol	12,850	Asfaltowa
2.	825	Kamień - Kolczyn	5,400	Asfaltowa

Źródło: UG Józefów 2004

Drogi powiatowe o łącznej **długości 62,85 km**. Ok. **60 %** dróg powiatowych wymaga położenia nowej nawierzchni.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 22 Wykaz dróg powiatowych

Nr drogi	Przebieg	Długość odcinka [km]	Rodzaj nawierzchni
22 513	Boiska – Idalin – do drogi pow. Nr 22 519	5,700	nawierzchnia bitumiczna
22 511	Krasne – Owczarnia – Boby Wieś	7,400	nawierzchnia bitumiczna
22 510	Józefów – Chruślina - Wierzbica	13,950	nawierzchnia bitumiczna
22 508	Niesiołowice – Nietrzeba	6,600	nawierzchnia bitumiczna
22 512	Józefów – Boiska – Dzierzkowice	5,000	nawierzchnia bitumiczna
22 514	Popów – Dębniak	1,900	nawierzchnia gruntowa
22 515	Prawno – Dębniak - Miłoszówka	8,450	nawierzchni bitumicznej na długości 4,400 km
22 516	Boiska – Stefanówka – Miłoszówka	6,000	nawierzchnia bitumiczna
22 522	Wrzelowiec–Chruślina- Idalin	6,900	nawierzchnię bitumiczną
22 611	Miłoszówka – granica województwa	0,950	nawierzchnia bitumiczna

Źródło: Dane gminy.

Drogi gminne o łącznej długości 34,7 km, z czego odcinki o łącznej długości 20,60 km są drogami utwardzonymi. Pozostałe odcinki są drogami gruntowymi. Modernizacja tych dróg jest niezbędna w celu zabezpieczenia dojazdu do poszczególnych kolonii i zagród.

Tabela 23 Wykaz dróg gminnych

Nr drogi	Przebieg	Długość Odcinka [km]	Rodzaj nawierzchni
10 81 47L	Kaliszany - Kopanina	2,1	Droga nieutwardzona (kamień wapienny)
10 82 59L	Kaliszany Stare - Łopoczno	2	nawierzchnia bitumiczna na odcinku 2,0 km
10 82 60L	Kolczyn	1,3	nawierzchnia bitumiczna
10 82 61L	Józefów – Rybitwy - Bór	5,3	w większości nawierzchnia bitumiczna
10 82 62L	Nieszawa - Wymysłów	3,4	1,2 bitumiczna, 2,2 nieutwardzona
10 82 63L	Droga pow. nr 22 512 – Mariampol – 22 512	1,8	0,9 bit 0,9 nieutwardzona
10 82 64L	Droga pow. nr 22 515 – Poczeście – dr. woj. 824	3,8	1.3 bit. 2,5 nieutwardzona
10 82 65L	Od drogi pow. Nr 22 512 – Studnisko	0,8	bitumiczna
10 82 66L	Od drogi pow. Nr 22 512 – Studnisko	0,8	nawierzchnia bitumiczna
10 82 68L	Od drogi pow. Nr 22 516 –	1,4	nawierzchnia bitumiczna

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

	Boiska Stare		
10 82 69L	Boiska Stare – Ugory – granica Gminy	2,6	nawierzchnia bitumiczna
10 82 73L	Studnisko – Graniczna Mała – Kurzajka		gruntowa
10 82 67L	Od dr.pow. nr 26 37L – Sław do dr. Pow. Nr 26 347L	1,3	gruntowa
10 82 70L	Od dr.pow.26 412 – Stefanówka –granica zabudow.	0,4	bitum.
10 82 71L	Wymysłów – dr. gminna	2,2	gruntowa
10 82 72L	Bór – dr.gm. 10 82 63L	1,5	gruntowa

Źródło: Dane gminy.

Ideentyfikacja podstawowych problemów:

- Zły stan nawierzchni dróg
- Brak dojazdu do kolonii i zagród
- Brak przejść dla pieszych

I.3.3. Infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna i gazyfikacja

Wodociągi i kanalizacja

Na terenie gminy Józefów nad Wisłą jest **1882 gospodarstw**, które pobierają wodę z sieci wodociągowej. Długość **sieci wodociągowej wynosi 89,50 km**.

Zagrody, które nie przyłączyły się do sieci wodociągowej korzystają z własnych studni kopanych oraz głębinowych z hydroforem włączanym automatycznie. Na 34 sołectwa zwodociągowane są 34. Długość głównej **sieci wodociągowej rozdzielczej**, wraz z przyłączami prowadzącymi do budynków i innych obiektów wynosi **143,80 km**.

Tabela 24 Budynki mieszkalne wyposażone w instalację wodociągową

	ogółem	Wodociąg z sieci	Wodociąg lokalny
Budynki	2299	1630	669
mieszkania	2567	1881	686
razem	4866	3511	1355

Źródło: Dane gminy.

Sieć kanalizacyjna w gminie Józefów nad Wisłą wynosi 3,3 km co stanowi 10% skanalizowanej gminy.

Gazyfikacja

Obecnie tylko część gminy jest zgazyfikowana. Na 36 miejscowości **gaz jest doprowadzony do 7 miejscowości (Stare Boiska, Mazanów, Chruślina i Kolonia Chruślina, Niesiołowice, Nietrzeba, Józefów nad Wisłą)**. **Długość sieci gazowej w gminie wynosi 28,613 km, co daje 40 % zgazyfikowania gminy**. Pozostali mieszkańcy korzystają z gazu propan – butan technicznego dostarczanych w butlach gazowych. Potrzeba gazyfikacji gminy wynika z przesłanek ekologicznych i gospodarczych. Znaczący wpływ na tak pozytywny stan środowiska ma zastosowanie przez mieszkańców do celów bytowo - gospodarczych gazu propan butan. Dla utrzymania, a w przyszłości poprawienia obecnego stanu środowiska na terenie gminy może się przyczynić doprowadzenie gazu ziemnego do wszystkich miejscowości. Powszechne wykorzystanie gazu ziemnego pozwoli na zmniejszenie emisji gazów i pyłów szkodliwych do atmosfery. Jest to szczególnie ważne dla rozwoju agroturystyki.

Identyfikacja podstawowych problemów:

- Słaby stopień skanalizowania i gazyfikacji gminy

I.3.4. Gospodarka ściekowa i gospodarka odpadami

Gospodarka ściekowa

W gminie znajdują się biologiczno-mechaniczne oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w Kolczynie i Mazanowie. W miejscowości Kolczyn oczyszczalnia posiada przepustowość 210 m³/24h i zapewnia obsługę mieszkańców Józefowa nad Wisłą, zaś oczyszczalnia w miejscowości Mazanów o przepustowości 60m³/24h zapewnia usługę mieszkańcom Mazanowa.

Gospodarka odpadami

Wysypisko odpadów komunalnych, z którego korzysta Gmina Józefów nad Wisłą znajduje się w Ożarowie w gminie Opole Lubelskie. Zbiórka i wywóz odpadów komunalnych dokonywana jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Józefowie nad Wisłą.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Józefowie nad Wisłą wykonuje następujące zadania;

- sprawowanie zarządu nad komunalnymi zasobami mieszkaniowymi utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy zbieranie i wywóz nieczystości stałych i płynnych utrzymanie gminnych dróg, ulic i placów
- produkcja wody i konserwacja urządzeń wodnych, sieci wodociągowych i stacji uzdatniania wody

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- przyjmowanie i oczyszczanie ścieków na oczyszczalni, sprawdzanie jakości ścieków oczyszczonych konserwacja sieci i urządzeń kanalizacyjnych

Identyfikacja podstawowych problemów:

- Brak odpowiedniej segregacji odpadów
- Niska świadomość społeczna w sprawie prawidłowej gospodarki odpadami

I.4. Diagnoza sfery gospodarczej

I.4.1. Rolnictwo

W gminie Józefów nad Wisłą sektor rolny i działalność gospodarcza około rolnicza ma bardzo duże znaczenie społeczno-gospodarcze. Rolnictwo jest główną gałęzią gospodarki, która ma znaczący wpływ na poziom rozwoju gminy i standard życia mieszkańców.

W przedstawionej strukturze użytkowania gruntów 100% udziału we władaniu mają gospodarstwa indywidualne.

Tabela 25 **Struktura agrarna gminy Józefów nad Wisłą**

Struktura agrarna gminy Józefów nad Wisłą		
UŻYTKI ROLNE		
ogółem	ha	9 316
grunty orne		
ogółem	ha	5 560
sady		
ogółem	ha	2 855
łąki		
ogółem	ha	465
pastwiska		
ogółem	ha	436
LASY		
ogółem	ha	3 163
POZOSTAŁE GRUNTY I NIEUŻYTKI		
ogółem	ha	1 677

Źródło: GUS. www.stat.gov.pl

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Użytkowanie gruntów w gospodarstwach indywidualnych w gminie na tle województwa lubelskiego przedstawia się następująco:

Tabela 26 Powierzchnie gruntów gminy Józefów nad Wisłą na tle województwa lubelskiego.

	Województwo lubelskie		Gmina Józefów	
	ha	%	ha	%
Powierzchnia ogółem	1867343	100	14156	100
Użytki rolne ogółem	1585171	85	9326	65,8
- grunty orne	1255446	67,2	5740	61,5
- sady	31535	1,9	3115	33,4
- łąki	233791	12,5	465	5
- pastwiska	65299	3,4	436	4,7
Lasy i grunty leśne	191261	10	3153	22,3

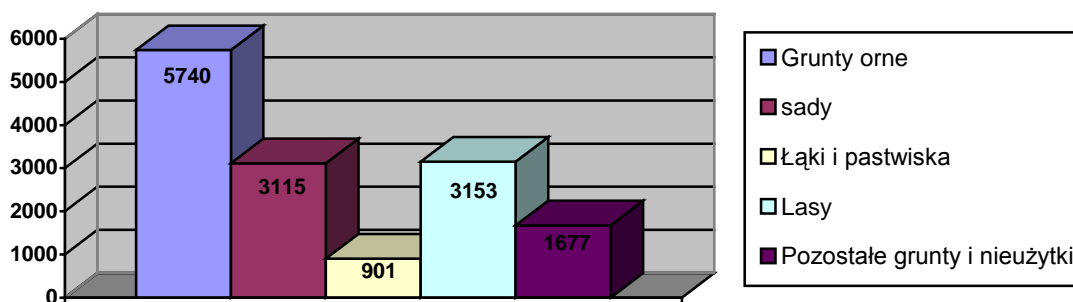
Źródło: Dane Gminy

Tabela 27 Użytki rolne w gminie Józefów nad Wisłą na tle gmin w powiecie opolskim

Wyszczególnienie	Powierzchnia	Użytki rolne				Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki
		razem	grunty orne	sady	łąki i pastwiska		
		powierzchnia w hektarach					
Chodel	10821	7912	5930	1511	472	1590	1319
Józefów nad Wisłą	14156	9326	5740	3115	901	3153	1677
Karczmiska	9521	5398	4016	731	651	2060	2063
Łaziska	10165	5819	2549	2872	397	2383	1963
Opole Lubelskie	19381	10420	6375	2950	1094	5562	3399
Poniatowa	8416	5932	4828	961	144	1315	1169
Wilków	7954	5232	2457	1894	880	838	1884

Źródło: zasoby gminy.

Rysunek 19 Użytki rolne w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych gminy.

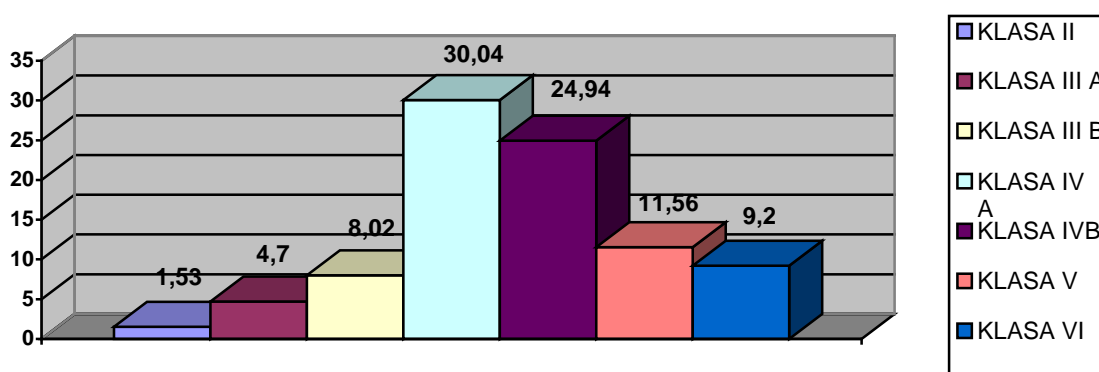

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Powierzchnia gleb o poszczególnych klasach bonitacyjnych na terenie gminy Józefów nad Wisłą;

- II-1,53%
- IIIa-4,7%
- IIIb-8,02%
- IVa-30,04%
- IVb-24,94%
- V-11,56%
- VI-9,2%

Rysunek 20 Gleby w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych gminy.

Na terenie gminy Józefów nad Wisłą znajduje się **1796 gospodarstw rolnych** (gospodarstwa indywidualne). Na podstawie danych uzyskanych z Rolnego Spisu Powszechnego 2002 podział gospodarstw rolnych ze względu na powierzchnię jest następujący; **do 1 ha- 385** gospodarstw rolnych, **1 do 5 ha - 811** gospodarstw rolnych, **5 do 10 ha - 453** gospodarstw rolnych -, **10 do 20 ha- 134** gospodarstw rolnych, **pow. 20 ha 11** gospodarstw rolnych.

Tabela 28 Gospodarstwa wg rodzaju i grup obszarowych użytków rolnych

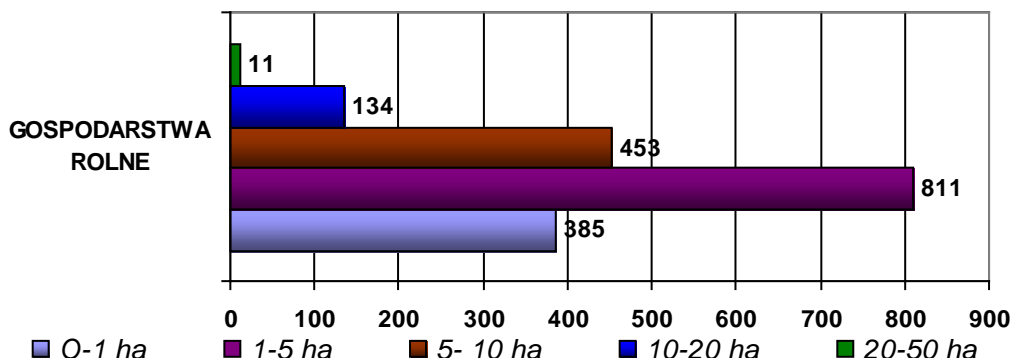
	Jednostka miary	2002
Gospodarstwa wg rodzaju		
gospodarstwa rolne	gosp.rol.	1 796
gospodarstwa indywidualne	gosp.rol.	1 795
Gospodarstwa wg grup obszarowych użytków rolnych		
ogółem	gosp.rol.	1 796
do 1 ha włącznie	gosp.rol.	385
powyżej 1 do mniej niż 5 ha	gosp.rol.	811
od 5 do mniej niż 10 ha	gosp.rol.	453
od 10 do mniej niż 20 ha	gosp.rol.	134
od 20 do mniej niż 50 ha	gosp.rol.	11

Źródło: Dane GUS. www.stst.gov.pl . Rolny Spis Powszechny 2002.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Rysunek 21 Liczba gospodarstw rolnych wg powierzchni w Gminie

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002.

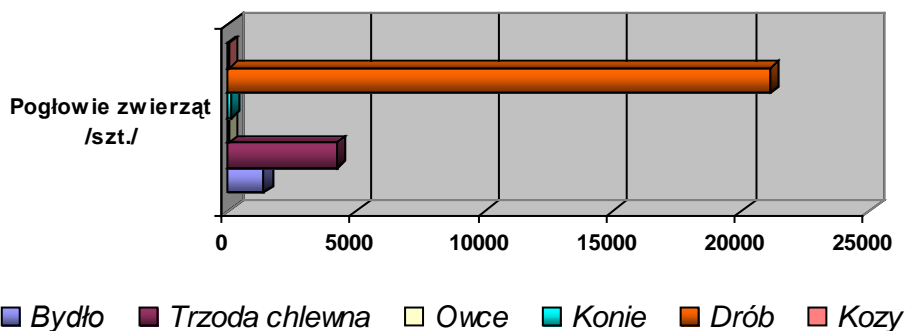
Podstawowymi **gałęziami produkcji zwierzęcej** na terenie Gminy Józefów nad Wisłą jest **bydło i trzoda chlewna**. Odgrywają one znaczącą rolę w produkcji rolniczej gminy. Udział produkcji zwierzęcej w ciągu ostatnich 10 lat uległ wielkim przemianom zarówno pod względem wielkości jak i struktury hodowli. Prawie zupełnie zanikła hodowla owiec, znacznie obniżyło się pogłowie koni. Hodowla zwierząt gospodarskich oraz ich struktura gatunkowa nie zawsze wykazuje związku z naturalnymi warunkami przyrodniczymi i strukturą zasiewów.

Tabela 29 Pogłowie zwierząt gospodarskich

Pogłowie zwierząt gospodarskich wg rodzaju gospodarstwa		
bydło	szt.	1409
trzoda chlewna	szt.	4261
konie	szt.	122
owce	szt.	80
kury	szt.	21145
kozy	szt.	81

Źródło: Dane GUS. www.stat.gov.pl Rolny spis Powszechny 2002

Rysunek 22 Pogłowie zwierząt w gospodarstwach Gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2002

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Gmina Józefów to rejon o najwyższej intensywności rolniczej ze znacznym udziałem **specjalizacji sadowniczej i warzywniczej**. Sady stanowią 31% wszystkich gruntów rolnych. Na pozostałym terenie dominuje uprawa zbóż. W strukturze zasiewu przeważa **pszenica, ziemniaki i żyto**. Większe gospodarstwa specjalistyczne głównie sadownicze: W Józefowie nad Wisłą – dwa gospodarstwa (jedno 56 ha- sad, drugie 118 ha), w Mazanowie 3 gospodarstwa (97,5 ha, 96 ha, 92 ha – wszystkie sadownicze).

Tabela 30 Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów

Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów		
rolnictwo ogółem		
ogółem	gosp.rol.	1 337
pszenica ozima	gosp.rol.	479
pszenica jara	gosp.rol.	291
żyto	gosp.rol.	432
jęczmień ozimy	gosp.rol.	108
jęczmień jary	gosp.rol.	300
owies	gosp.rol.	219
pszenżyto ozime	gosp.rol.	260
pszenżyto jare	gosp.rol.	149
mieszanki zbożowe jare	gosp.rol.	700
gryka, proso i inne zbożowe	gosp.rol.	19
kukurydza na ziarno	gosp.rol.	10
kukurydza na zielonkę	gosp.rol.	5
strączkowe jadalne	gosp.rol.	41
ziemniaki	gosp.rol.	989
buraki cukrowe	gosp.rol.	13
rzepak jary	gosp.rol.	6
okopowe pastewne	gosp.rol.	65
warzywa gruntowe	gosp.rol.	759
truskawki	gosp.rol.	349

Źródło: Dane GUS.

Rysunek 23 Sady owocowe w gminie Józefów nad Wisłą.

Źródło: Zasoby Gminy.

System dystrybucji płodów rolnych w Gminie Józefów nad Wisłą jest rozwinięty w stopniu średnim. Główny powód to rozproszona i rozdrobniona produkcja, średnie kwalifikacje zawodowe producentów rolnych, brak profesjonalnych umiejętności marketingowych oraz zbyt mała ilość grup producenckich, co sprawia że rolnicy nie są w stanie zapewnić dostaw towaru na rynek w wystarczającej ilości i o należytej jakości i jednorodności. Dlatego też rolnicy nie mogą sprostać konkurencji na rynku.

Baza usługowa dla rolników z terenu Gminy Józefów nad Wisłą jest niewystarczająca. W gminie funkcjonują dwa **młyny** oraz dwie prywatne **piekarnie**. W sumie w gminie znajdują się **2 sklepy** z częściami zamiennymi do **maszyn rolniczych**, **3 sklepy z nasionami i środkami ochrony roślin oraz innymi niezbędnymi materiałami**. Doradztwo rolnicze na rzecz mieszkańców Gminy Józefów prowadzi **Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego** w Lublinie z Placówką Terenową w Opolu Lubelskim. Udzielają oni porad lokalnym rolnikom, prowadzą m.in. doradztwo ekonomiczne, udzielają porad przy braniu kredytów oraz organizują szkolenia rolnicze w zakresie podnoszenia opłacalności działalności rolniczej (z uwzględnieniem zmian kierunku produkcji). Ponadto pomagają znaleźć dodatkowe źródła dochodu dla gospodarstw rolnych, m.in. przez agroturystykę, przechowalnictwo, częściowe przetwarzanie czy konfekcjonowanie produktów. Dużo uwagi poświęcają ochronie środowiska przez właściwe stosowanie środków ochrony roślin, regulacje opryskiwaczy, właściwe nawożenie i neutralizację ścieków komunalnych. Jednym ze sposobów tańszej produkcji i tworzenia większej oferty towarowej jest organizacja grup producenckich. Na terenie Gminy zarejestrowana jest jedna **grupa producencka w branży sadowniczej**.

Instytucjami obsługującymi rolnictwo obok ODR są:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin w Lublinie, Oddział w Opolu Lubelskim
- Inspekcja Weterynaryjna, Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opolu Lubelskim
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie – Grupa Terenowa w Opolu Lubelskim
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka terenowa w Opolu Lubelskim

GMINNY ZWIĄZEK ROLNIKÓW KÓLEK I ORGANIZACJI ROLNICZYCH

Kółko rolnicze jest dobrowolną, niezależną i samorządną, społeczno-zawodową organizacją rolników indywidualnych, reprezentującą całokształt ich interesów zawodowych i społecznych. Członkiem kółka rolniczego może być:

- 1) osoba prowadząca indywidualne gospodarstwo rolne jako jego właściciel, posiadacz bądź użytkownik,
- 2) pełnoletni członek rodziny rolnika, pracujący w prowadzonym przez niego gospodarstwie rolnym,
- 3) osoba, która przekazała gospodarstwo rolne za emeryturę lub rentę.

W zakres działalności gminnego związku rolników należy;

- inicjowanie i udzielanie pomocy w rozwijaniu i wdrażaniu postępu rolniczego, technicznego i socjalnego w indywidualnych gospodarstwach rolnych i wiejskich gospodarstwach domowych oraz upowszechnianie doświadczenia rolników i gospodyń wiejskich,
- udzielanie pomocy w podnoszeniu produkcji gospodarstw rolnych oraz rozwijaniu przez nie specjalizacji i kooperacji,
- udzielanie rolnikom rady i pomocy w wyborze oraz stosowaniu racjonalnych form i metod gospodarowania, stosowaniu właściwych zabiegów i środków agrotechnicznych, zootechnicznych oraz technologii w produkcji rolniczej, przechowalnictwie i przetwórstwie produktów rolnych,
- udzielanie pomocy w prawidłowej organizacji gospodarstw i prowadzeniu rachunkowości rolnej,
- rozwijanie różnorodnych form współdziałania produkcyjnego i pomocy sąsiedzkiej,
- upowszechnianie wiedzy zawodowej i społecznej wśród rolników oraz młodzieży wiejskiej,
- uczestniczenie w organizowaniu praktyk rolniczych dla uczniów i studentów szkół rolniczych,
- poradnictwo prawne na rzecz rolników,
- inicjowanie działania zmierzające do poprawy warunków życia i pracy ludności wiejskiej,
- udzielanie pomocy rodzinom wiejskim w wychowywaniu i kształceniu oraz zapewnianiu właściwego wypoczynku dzieciom i młodzieży wiejskiej,
- podejmowanie działań w zakresie poprawy stanu zdrowia ludności wiejskiej oraz opieki społecznej na wsi,
- upowszechnianie metod prowadzenia gospodarstw domowych i żywienia rodziny,
- oddziaływanie na kształtowanie etyki zawodowej i podnoszenie społecznej rangi zawodu rolnika,

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- rozwijanie działalności oświatowej i kulturalnej na wsi.

Organizacje rolników mogą inicjować, organizować i prowadzić działalność gospodarczą i socjalną, w zakresie określonym w statutach, na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach, a w szczególności:

- 1) inicjować i prowadzić działalność usługową, produkcyjną i handlową na potrzeby rolników i ludności wiejskiej,
- 2) inicjować i organizować pomoc dla rolników i ludności wiejskiej w wytwarzaniu materiałów budowlanych z surowców miejscowych oraz pomagać w zaspokajaniu potrzeb w zakresie maszyn i sprzętu,
- 3) inicjować i organizować kooperację produkcyjną służącą intensyfikacji i specjalizacji produkcji rolniczej oraz zagospodarowywaniu lasów stanowiących własność rolników indywidualnych,
- 4) prowadzić placówki opiekuńczo-wychowawcze, opieki zdrowotnej i społecznej,
- 5) inicjować i organizować czyny społeczne.

Identyfikacja podstawowych problemów;

- Niedostateczna liczba zakładów przetwórstwa spożywczego
- Brak zbytu produktów rolno-spożywczych
- Rozdrobnienie gospodarstw rolnych

I.4.2. Podmioty gospodarcze

W gminie Józefów nad Wisłą zarejestrowanych jest **262 podmioty gospodarcze**. Główne kierunki działalności gospodarczej przedsiębiorstw to; **rolnictwo, leśnictwo – 10, przemysł – 22, budownictwo – 18, handel – 102, hotele i restauracje – 6, transport i gospodarka magazynowa 25, pośrednictwo finansowe – 13, obsługa nieruchomości i firm – 13 podmiotów gospodarczych**. Przeważają mikroprzedsiębiorstwa **zatrudniające od 1 do 5 pracowników**.

Identyfikacja podstawowych problemów;

- Brak dużych przedsiębiorstw
- Słabo rozwinięta gałąź usług
- Brak świadczenia e-usług
- Słabo rozwinięta baza usługowo - rzemieślnicza

II. Stan infrastruktury społecznej

II.1. Oświata i wychowanie

Na terenie Gminy Józefów nad Wisłą funkcjonują następujące instytucje edukacyjne:

- przedszkole
- pięć szkół podstawowych,
- gimnazjum,
- liceum ogólnokształcące

Przedszkola

W gminie funkcjonuje jedno czterooddziałowe przedszkole zlokalizowane w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą, do którego uczęszcza do „0” – 69 dzieci, zaś poniżej „0” – 70 dzieci.

Szkoły Podstawowe

Sieć placówek oświatowych dostosowana jest do potrzeb edukacyjnych gminy. Publiczne Szkoły Podstawowe znajdują się w miejscowościach: **Józefów nad Wisłą, Prawno, Stare Boiska, Chruślina**. W Chruślankach Józefowskich działa szkoła prowadzona przez **Stowarzyszenie Na Rzecz Ekorozwoju wsi Chruślanki Józefowskie - Idalin**.

Obecnie szkoły podstawowe na terenie Gminy Józefów nad Wisłą posiadają 47 sal dydaktycznych. W roku szkolnym 2007/2008 w szkołach podstawowych naukę pobiera 519 uczniów. Stan techniczny budynków szkolnych utrzymuje się na średnim poziomie, natomiast poziom wyposażenia szkół jest zróżnicowany. Szkoły podstawowe są szkołami sześcioletnimi z wewnętrznym podziałem na dwa cykle nauczania:

- nauczanie zintegrowane w klasach I - III.
- nauczanie podstawowe w klasach IV – VI

W szkołach działają aktywnie Rady Rodziców. Ścisła współpraca grona pedagogicznego z rodzicami, wzajemne zaufanie i życzliwość zapewniają warunki prawidłowego rozwoju szkół i jej uczniów. Małe szkoły, w których funkcjonują kilkunastoosobowe zespoły klasowe charakteryzują się dobrą organizacją pracy, indywidualizacją nauczania, kameralną, klasową atmosferą.

Gimnazjum

W wyniku reformy szkolnictwa przeprowadzonej w 1999 roku zostały powołane gimnazja. Na terenie Gminy Józefów nad Wisłą działa **jedno gimnazjum** zlokalizowane w **Zespole Szkół**

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą. W roku szkolnym 2007/2008 naukę pobierało w nim **297 uczniów**.

Szkoły ponadgimnazjalne

Młodzież z terenu gminy po ukończeniu gimnazjum ma możliwość dalszego kształcenia na poziomie szkoły średniej w Liceum Ogólnokształcącym zlokalizowanym w **Zespole Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą**. W gminie, we wszystkich typach szkół, zatrudnienie znalazło 110 nauczycieli (w tym **73 pełnoetatowych i 37 niepełnoetatowych**).

Szkoły posiadają dostęp do stałego łącza internetowego. W szkołach znajduje się **50 komputerów**, dostęp do Internetu ma **40 komputerów**.

Przy Szkołach Podstawowych istnieje następująca infrastruktura sportowa:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Józefowie - posiada dwie sale: jedną o wymiarach 24m x 12m oraz drugą 10m x 8 m,
- Szkoła Podstawowa w Chruślinie – sala gimnastyczna o wymiarach 12 m x 8 m
- Szkoła Podstawowa w Prawnie – sala gimnastyczna o wymiarach 10m x 6m
- Szkoła Podstawowa w Boiskach – sala gimnastyczna o wymiarach 10m x 6m,

Biblioteki

Sieć Bibliotek publicznych Gminy Józefów tworzą **Gminna Biblioteka Publiczna** będąca w strukturach Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu **usytuowana w Józefowie nad Wisłą** i trzy **filie biblioteczne w miejscowościach Prawno, Chruślanki Józefowskie, Stare Boiska**. Skuteczna działalność biblioteki jako placówki organizującej i upowszechniającej czytelnictwo, w pierwszym rzędzie opiera się na istnieniu wystarczająco liczbowo i dobrze skompletowanego księgozbioru.

Biblioteka zapewnia obsługę biblioteczną mieszkańcom gminy. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych oraz upowszechnianiu wiedzy, nauki i kultury.

Do podstawowych **zadań Biblioteki** należy:

- gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych z uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu i mniejszości narodowych,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz,
- prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,
- popularyzacja książki, informacji, wiedzy i czytelnictwa,
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci oraz instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa,

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Biblioteka może podejmować również inne działania wynikające z potrzeb społeczeństwa.

Księgozbiór bibliotek gminy liczy 21013 woluminów. W strukturze zbiorów biblioteki znajduje się literatura dla wszystkich grup czytelniczych. Bardzo ważnym działaniem biblioteki jest prowadzenie działalności informacyjnej. Do podstawowych elementów warsztatu informacyjnego należy księgozbiór podręczny, który składa się z encyklopedii, słowników, atlasów, albumów, książek z poszczególnych dziedzin wiedzy.

Podstawowym miernikiem efektywności oddziaływania biblioteki jest jej społeczny zasięg. W 2008 roku biblioteki gminy **zarejestrowały 1029 czytelników, ilość wypożyczeń** w ciągu roku wyniosła **18069**. Ważnym zadaniem biblioteki jest także popularyzowanie zbiorów oraz rozbudzanie i kształtowanie nawyków czytelniczych, czemu służy działalność kulturalno – oświatowa (organizowanie wystaw, lekcji bibliotecznych). Z obserwacji wynika, że najliczniejszą grupą uczestników różnych form edukacji czytelniczej i kulturalno - oświatowej stanowią dzieci i młodzież. W najbliższej przyszłości biblioteka powinna mieć wyposażenie komputerowe i dostęp do Internetu. Pozwoliłoby to stać się placówką jeszcze bardziej atrakcyjniejszą, w której można uzyskać aktualne informacje z każdej dziedziny.

Tabela 31 Liczba czytelników w poszczególnych bibliotekach gminnych

ILOŚĆ WOLUMITÓW			2008		Liczba czytelników
			Liczba wypożyczeń		
21013			18069		1029
Literatura piękna dla dorosłych	Literatura dla dzieci i młodzieży	Literatura niebeletrystyczna	W tym książek	czasopisma	
8920	6849	5244	17627	442	

Źródło: Dane gminy w Józefowie nad Wisłą

Biblioteka nie posiada czytelnicy, jedynie w pomieszczeniu biblioteki został odpowiednio przystosowany kącik czytelniczy. Posiada za to 3 stanowiska komputerowe ze stałym łączem internetowym.

Identyfikacja podstawowych problemów:

- mała liczba przedszkoli
- malejąca liczba uczniów
- mała liczba zajęć pozalekcyjnych
- brak czytelnicy

II.1.1. Służba zdrowia i opieka społeczna

Opieka społeczna

Działania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Józefów nad Wisłą realizuje **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. **Celem działania GOPS-u** jest pomoc mieszkańcom gminy w przewyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać we własnym zakresie. Jako priorytetowe traktowane są następujące zadania:

- Rozpoznawanie i analizowanie sytuacji życiowej mieszkańców,
- Zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w odpowiednich warunkach,
- Zapobieganie powstawaniu sytuacji i zjawisk powodujących konieczność objęcia osób i rodzin pomocą.
- Poprawa jakości świadczonych usług opiekuńczych dla ludzi starszych i samotnych.
- Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ośrodek pomocy realizuje takie zadania jak:

- Opieka nad rodziną i dzieckiem
- Udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania, osobom, tego pozbawionym
- Zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym i samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.
- Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu.
- Reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracja w środowisku lokalnym

Jednym z ważniejszych priorytetów opieki społecznej jest pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie biedzie i bezrobociu. Pomoc ta musi pozwalać na wyprowadzanie rodzin z trudnej sytuacji życiowej i zapobiegać ich marginalizacji. Służyć temu mają różnorodne formy aktywizacji zawodowej, skierowane szczególnie do zagrożonych bezrobociem.

Ze względu na rodzaj dysfunkcji rodzin, które korzystają z pomocy społecznej GOPS-u zostały one podzielone na następujące kategorie:

- Ubóstwo

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- Bezrobocie
- Długotrwała choroba
- Alkoholizm
- Potrzeba ochrony macierzyństwa
- Niepełnosprawność
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

W gminie Józefów opiekę społeczną sprawuje 7 – osobowy zespół **Ośrodka Pomocy Społecznej w Józefowie nad Wisłą**. Realizuje on zadania własne i zlecone przez wojewodę, obejmujące świadczenia obligatoryjne i świadczenia fakultatywne. Pomoc udzielana jest ze względu na długotrwałą chorobę, brak możliwości zatrudnienia, brak uprawnień do renty rodzinnej. Szczególną opieką objęte są rodziny niepełne, wielodzietne, osoby samotne i bezrobotni. Formy pomocy udzielanej mieszkańcom gminy Józefów nad Wisłą to; zasiłki stałe, zasiłki okresowe, składki zdrowotne, usługi opiekuńcze, posiłki, pomoc doraźna. Ośrodek udziela pomocy w formie pieniężnej, rzeczowej, usługowej i pracy socjalnej. Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymuje środki od wojewody na zadania zlecone. Natomiast Rada Gminy przyznaje środki na zadania własne. **W 2008 roku liczba osób objętych pomocą GOPS-u wynosiła 963 osoby (267 rodzin).**

Poniższa Tabela przedstawia liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie w latach 2006/2008 (widać znaczny spadek osób/ rodzin korzystających z pomocy społecznej GOPS-u).

Tabela 32 Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.

	2006	2007	2008
Liczba decyzji	565	687	505
Liczba rodzin objętych pomocą	335	335	267
Liczba osób objętych pomocą	1195	1180	963

Źródło; dane gminy.

W gminie powstało szereg instytucji, które świadczą usługi z zakresu integracji, pomocy społecznej; działania z zakresu pomocy społecznej np. usługi opiekuńcze; edukacji np., **zajęcia pozalekcyjne; sportu** np. treningi dla młodzieży; **kultury** np. KGW itp.), których odbiorcami są wszyscy mieszkańcy gminy. Instytucje te zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 33 Formy aktywności społecznej - Usługi świadczone w Gminie Józefów nad Wisłą

Nazwa Projektu	Odbiorcy usługi
Asystent Osoby Niepełnosprawnej i Starszej	rodziny
Wolontariat w OPS	rodziny
Spotkanie - Zdrowy styl życia a alkohol	rodziny
Gminny Klub Aktywizacji Osób Starszych	osoby starsze
Lokalny Klub Integracyjny	usługi łączone
Organizacja wolnego czasu	dzieci i młodzież
Zdrowym krokiem przez pokolenia	dzieci i młodzież
Organizacja dodatkowych zajęć pozalekcyjnych	dzieci i młodzież
Warsztaty językowe	dzieci i młodzież
Koło Młodego Piłkarza	dzieci i młodzież
Akademia Wolnego Czasu	usługi łączone

Źródło: Dane gminy

Tabela 34 Instytucje społeczne działające na terenie gminy Józefów nad Wisłą.

Instytucja / Organizacja	Rodzaj usług
OPS Józefów nad Wisłą	usługi opiekuńcze dla osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin wielodzietnych
Parafia i Caritas	usługi dla osób starszych i rodzin
Stowarzyszenie Ognisko Światła i Miłości	usługi dla dzieci i młodzieży
Gminny Związek Kółek i Organizacji Rolniczych	usługi dla dzieci, młodzieży, dorosłych
Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	usługi dla dzieci, młodzieży, osób starszych
Zespół Szkół Ogólnokształcących	usługi dla dzieci i młodzieży

Źródło: Dane gminy.

Służba zdrowia

O poziomie usług medycznych na terenie gminy decydują: liczba i wielkość placówek specjalistycznych, stan ich wyposażenia, zakres świadczonych przez nie usług medycznych oraz liczba personelu medycznego.

Na terenie Gminy Józefów znajdują się następujące placówki służby zdrowia:

- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” s.c. w Józefowie nad Wisłą**
- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Praktyka Lekarza Rodzinnego w Starych Boiskach**

Podstawowa opieka zdrowotna jest świadczona mieszkańcom gminy w wystarczającym zakresie. Porady specjalistyczne udzielane są na podstawie skierowań w Opolu Lubelskim, Kraśniku i Lublinie.

W gminie Józefów nad Wisłą funkcjonują dwie apteki, które zapewniają opiekę farmakologiczną mieszkańców gminy.

Identyfikacja podstawowych problemów:

- Występowanie patologii społecznych /ubóstwo, alkoholizm, chuligaństwo, bezrobocie/
- Brak specjalistycznego sprzętu medycznego

II.1.2. Infrastruktura sportowa

Na terenie gminy Józefów działa **Gminny Klub Sportowy w Józefowie nad Wisłą** posiadający dwie sekcje:

- **sekcja piłki nożnej - klasa B,**
- **LZS Idalin** – sekcja tenisa stołowego - klasa okręgowa.

Stadion sportowy z budynkiem szatni znajduje się w Józefowie nad Wisłą. Ponadto na terenie gminy istnieją boiska sportowe, trawiaste przy szkołach podstawowych w Józefowi, Boiskach, Prawnie, Chruślinie, Chruślankach Józefowskich.

Do gminnych obiektów sportowych należą również sale gimnastyczne przy Szkołach Podstawowych:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Józefowie - posiada dwie sale: jedną o wymiarach 24m x 12m oraz drugą 10m x 8 m, planowane jest również zadaszenie zespołu boisk wraz z bieżnią.
- Szkoła Podstawowa w Chruślinie – sala gimnastyczna o wymiarach 12 m x 8 m
- Szkoła Podstawowa w Prawnie – sala gimnastyczna o wymiarach 10m x 6m
- Szkoła Podstawowa w Boiskach – sala gimnastyczna o wymiarach 10m x 6m, planowana jest również budowa sali gimnastycznej o wymiarach 24m x 12m.

Identyfikacja podstawowych problemów:

- Brak bieżni, boisk do koszykówki
- Brak basenu
- Brak siłowni
- Brak lub słabe wyposażenie obiektów sportowych w podstawowy sprzęt sportowy

II.1.3. Działalność kulturalna

Koordynowaniem działań z obszaru upowszechniania kultury na terenie naszej gminy zajmuje się **Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Józefowie**.

Podstawowym celem statutowym Ośrodka jako samorządowej instytucji kultury, jest prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury. Do podstawowych zadań Ośrodka w zakresie upowszechniania kultury należy w szczególności:

- edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę;
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką;
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego;
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych i rekreacyjno-sportowych społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Ośrodek organizuje samodzielnie lub przy współpracy z innymi partnerami społecznymi imprezy kulturalne dla mieszkańców gminy.

Prowadzi następujące stałe formy pracy:

- Klub seniora
- Dziecięcy zespół wokalny
- Kółko plastyczne
- Młodzieżowy zespół muzyczny
- Zespół żywego słowa
- Klub bajki i baśni
- Zespół śpiewaczy w Mazanowie
- Zespół śpiewaczy w Borze
- Zespół śpiewaczy w Basonii
- Zespół śpiewaczy w Józefowie

W GOKiS Józefów pracują:

- Dyrektor GOKiS
- Instruktor K-O
- Instruktor ds muzyki
- Instruktor ds plastyki

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Na terenie gminy działają świetlice, które są miejscem spotkań, organizacji imprez kulturalnych i towarzyskich mieszkańców gminy.

Świetlice znajdują się również w miejscowościach:

- Idalin,
- Stasin,
- Studnisko,
- Rybitwy,
- Bór,
- Mazanów,
- Niesiołowice

Funkcje kulturalne w gminie Józefów nad Wisłą pełnią również świetlice funkcjonujące przy remizach OSP w następujących miejscowościach:

- Chruślinie,
- Chruślankach Józefowskich,
- Basonii,
- Wólce Kolczyńskiej,
- Sławach,
- Boiskach,
- Boiskach Kolonii,
- Kaliszanach Kolonii,
- Starych Boiskach,
- Mazanowie.

Na terenie gminy aktywnie działa **Stowarzyszenie Na Rzecz Ekorozwoju Wsi Chruślanki Józefowskie - Idalin**, którego celem jest wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Chruślanki Józefowskie Idalin oraz wspieranie demokracji i budowania społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym.

Powyższe cele realizowane są poprzez prowadzenie szkoły, kursów edukacyjnych, zajęć, szkoleń, imprez, obozów sportowych, turystycznych, rehabilitacyjnych i kulturalnych oraz działań dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Ponadto stowarzyszenie prowadzi działalność kulturalną na rzecz zachowania i rozwoju tożsamości, tradycji, obyczajów i dóbr kultury, organizuje pomoc i opiekę dla osób starszych i niepełnosprawnych, wspiera aktywne uczestnictwo mieszkańców i przeciwdziała negatywnym skutkom integracji europejskiej, promuje zdrowy styl życia i zdrowia wśród mieszkańców wsi Chruślanki Józefowskie Idalin.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Gmina Józefów nad Wisłą jest członkiem **Lokalnej Grupy Działania „Owocowy Szlak”**, która obejmuje również swym zasięgiem gminy powiatu opolskiego: gminy miejsko-wiejskie Opole Lubelskie i Poniatowa oraz gminy wiejskie Chodel, Karczmiska, Łaziska, Wilków. Głównym celem LGD „Owocowy Szlak” jest poprawa jakości życia mieszkańców, która opiera się o walory krajobrazowe i przyrodnicze, bogate dziedzictwo kulturowe, duży potencjał ludzki, dobre warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego i długie tradycje sadownicze i przetwórcze.

Cele statutowe stowarzyszenia LGD „Owocowy Szlak”:

- działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich,
- aktywizowanie oraz wspieranie społeczności obszarów wiejskich,
- realizację Lokalnej Strategii Rozwoju opracowanej dla Stowarzyszenia,
- promocję obszarów wiejskich,
- wsparcie i wdrażanie programów rozwoju o celach zgodnych ze statutem Stowarzyszenia, finansowanych przez środki pochodzące z budżetu państwa, budżetu samorządów terytorialnych, funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz inne podmioty krajowe i zagraniczne,
- działalność edukacyjna, doradcza, szkoleniowa oraz informacyjna społeczności obszarów wiejskich, szczególnie w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju,
- wspieranie działalności wspomagającej rozwój społeczności i wspólnot lokalnych,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
- upowszechnianie sportu i turystyki na obszarach wiejskich,
- wspieranie działalności ekologicznej,
- promocja działań partnerskich, szczególnie w kontekście współpracy trójsektorowej,
- prowadzenie działalności naukowej oraz badawczej dotyczącej obszarów wiejskich,
- promocja działalności Stowarzyszenia,
- troska o dziedzictwo kulturowe, w tym lokalne produkty regionalne,
- współpraca z innymi organizacjami krajowymi i zagranicznymi o celach zbieżnych z działalnością statutową Stowarzyszenia, szczególnie z innymi partnerstwami trójsektorowymi.

Dzięki **zasobom przyrodniczym** obszar działania LGD jest odpowiednim terenem do rozwijania turystyki. Potencjał ten nie jest jeszcze w pełni wykorzystany, głównie z powodu niewystarczającej infrastruktury noclegowej, gastronomicznej. Ze względu na niewystarczającą promocję gmin LGD „Owocowy Szlak”, walory tego regionu pozostają dla wielu osób nieznanne.

Największym, corocznym przedsięwzięciem kulturalnym w gminie jest organizacja **Święta Kwitnących Sadów**, które ma kilkudziesięcioletnią tradycję. Ponadto organizowane są również imprezy: Gminne Dożynki, **Sobótka - święto młodości**, Gminny turniej Piłki Nożnej, Święto pieczonego ziemniaka.

Identyfikacja podstawowych problemów:

- Słabe wyposażenie świetlic wiejskich
- Brak liderów kulturalnych w świetlicach wiejskich

II.2. Bezpieczeństwo publiczne

Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie gminy Józefów nad Wisłą działają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, skupiające **533 członków**, w tym 9 kobiet. Głównymi zadaniami jednostek OSP są:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
- upowszechnianie, w szczególności wśród członków, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej,
- wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu,
- działania na rzecz ochrony środowiska, wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych na terenie

Na terenie gminy Józefów nad Wisłą działa **15 jednostek OSP:**

- jednostka **OSP Józefów nad Wisłą**, będącą w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym dysponująca 1 samochodem pożarniczym marki Mercedes oraz lekkim samochodem marki Opel, cztery motopompy, pompa szlamowa, budynek strażnicy piętrowy;
- **OSP Kaliszany Kolonia**; wyposażona w samochód pożarniczy marki Star 200, motopompa, agregat prądotwórczy, pompa szlamowa, budynek strażnicy piętrowy z garażem (trzy boksy);
- **OSP Chruślanki Józefowskie** – 1 samochód pożarniczy marki Star A 266 + 2 motopompy, budynek strażnicy piętrowy z garażem;

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- **OSP Bazonia** – samochód Star A-26 + dwie motopompy, budynek strażnicy parterowy z garażem;
- **OSP Splawy** – samochód Star A 660 + dwie motopompy, budynek strażnicy parterowy z garażem;
- **OSP Mazanów** – samochód Star A 660 + dwie motopompy, dwa budynki strażnicy parterowe, garaż w jednym budynku;
- **OSP Boiska Kolonia** – samochód Mercedes Benz + jedna motopompa, budynek strażnicy parterowy z garażem;
- **OSP Boiska** – samochód Strażacki marki Star A-244 + dwie motopompy, budynek strażnicy parterowy z garażem;
- **OSP Stefanówka** - samochód marki Żuk + jedna motopompa;
- **OSP Studnisko** – samochód marki Żuk + jedna motopompa, budynek strażnicy parterowy z garażem;
- **OSP Wólka Kolczyńska** – jedna motopompa, budynek strażnicy parterowy;
- **OSP Chruślina** – jedna motopompa, budynek strażnicy piętrowy;
- **OSP Chruślanki Mazanowskie** – jedna motopompa, budynek strażnicy parterowy;
- **OSP Owczarnia** – jedna motopompa, garaż;
- **OSP Mazanów II** - motopompa.

Policja

Za bezpieczeństwo na terenie gminy odpowiada KPP w Opolu Lubelskim - Rewir Dzielnicowego w Józefowie nad Wisłą.

Identyfikacja podstawowych problemów:

- Słabe wyposażenie jednostek OSP
- Mała liczba osób posiadających specjalistyczne szkolenia

III. Gospodarka finansami gminy

Jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacyjne rządowej administracji publicznej są prawnie zobowiązane do uchwalania swoich budżetów. Budżet spełnia dwie zasadnicze funkcje: planowania i kontroli. Etap sporządzania planu finansowego (budżetu) jest elementem procesu budżetowania – jego pierwszą fazą. Etap planowania tworzy podstawy do realizacji drugiej podstawowej funkcji budżetu – funkcji kontroli. Realizacja tej funkcji polega na porównywaniu osiągniętych rezultatów z budżetem (planem finansowym), dokonywaniu ocen występujących rozbieżności oraz podejmowaniu odpowiednich korygujących działań. Ocena sprawności

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

funkcjonowania budżetu możliwa jest oczywiście dopiero po upływie czasu objętego odpowiednią częścią planu finansowego.

Ogólna kwota wszystkich środków przeznaczonych w danym roku budżetowym na finansowanie inwestycji określana jest jako tzw. budżet inwestycyjny. Takie ujęcie całości zasobów finansowych Gminy określa się jako budżet w układzie zadań. Budżetowanie zadaniowe to szacowanie kosztów świadczenia usług komunalnych, czyli poszukiwanie rzeczywistych wielkości kwot, które powinny być zapisane w poszczególnych działkach klasyfikacji budżetowej. System budżetowy typu zadaniowego oznacza odejście od wskaźnikowej metody określania wysokości planowanych wydatków na rzecz metodyki określania rzeczywistych kosztów funkcjonowania służb publicznych oraz wykonywanych przez nie zadań.

Metodyka budżetowania zadaniowego polega na wyraźnym wyodrębnieniu w budżecie jednostki samorządu terytorialnego zadań, czyli typowych usług określonego rodzaju lub jednorazowych przedsięwzięć łącznie ze wszystkimi kosztami ich realizacji. Dzięki takiemu ujęciu kosztów realizacji zadań publicznych, decyzje podejmowane na etapie uchwalania oraz wykonywania budżetu mają swoje umocowanie bezpośrednio w strukturze i rzeczowym zakresie planowanych do realizowanych zadań. Budżetowanie zadaniowe tworzy podstawy do precyzyjnego ustalania wielkości środków finansowych, które w kilku kolejnych latach mogą być przeznaczone na finansowanie prorozwojowych inwestycji z uwzględnieniem wielkości kwot niezbędnych do obsługi istniejącego i przyszłego zadłużenia. Przewidywanie dochodów i wydatków poprzedzone etapem analiz prowadzonych w ramach metodyki budżetowania zadaniowego pozwala na uzyskanie znacznie mniejszych odchyień wielkości rzeczywistych od prognozowanych.

W poniższych tabelach zostały przedstawione dochody, wydatki budżetu gminy oraz szczegółowe rozbitcie dochodów na subwencje, dochody własne, dotacje, w tym dotacje ze środków unijnych.

Analiza powyżej wymienionych zagadnień została dokonana na przełomie 2002-2008 roku. Na przełomie 2002-2008 roku dochód gminy Józefów nad Wisłą z roku na rok wzrastał, co powodowało jednocześnie wzrost dochodu na 1-go mieszkańca gminy Józefów nad Wisłą.

Tabela 35 Dochody budżetu Gminy w latach 2002-2008

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Dochody budżetu Gminy	9121735	9218382	10056275	11843861	12690833	13657870	14966362
Dochód na 1 – go mieszkańca	1227,85	1246,5	1615,14	1615,14	1731,59	1869,66	2056,10

Źródło: Dane Gminy

Analiza dochodów gminy w latach 2002-2008 ukazała iż znaczą jej część stanowią subwencje, które stanowiły ok. 60-70 % całego dochodu, najmniejszą zaś częścią są dochody unijne.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 36 Procentowa struktura dochodów budżetu Gminy w latach 2002 – 2008.

Dochody budżetu Gminy - w tym:	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Dochody własne	2333287	1916212	2026678	2101169	2305590	2306508	2658370
%	25,58 %	20,79%	20,15%	17,74%	18,17%	16,89%	17,76%
Subwencje	5525377	6249325	6865786	6500119	7162601	7676967	8692120
%	60,57%	67,79%	68,27	54,88%	56,44%	56,20%	57,74%
Dotacje	1263071	1052845	1161168	1967109	3204168	3463546	3631973
%	13,85%	11,42%	11,55%	16,61%	25,25%	25,36%	24,27%
Inne dochody	-	-	2643	1275464	18474	211399	-
w tym unijne	-	-	2643	27588	18474	211399	33899
%	-	-	0,03%	10,77%	0,14%	1,55%	0,23%
Razem dochody:	9121735	9218382	10056275	11843861	12690833	13657870	14966362

Źródło: Dane Gminy

Tabela 37 Wydatki budżetu Gminy w latach 2002-2008

Lata	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wydatki budżetu Gminy	8764271	8263931	10907855	10534045	12268040	12629525	13350436
Wydatki na 1 – go mieszkańca	1179,74	1117,50	1484,87	1436,52	1754,33	1728,89	1834,10
Wydatki inwestycyjne	999882	215242	2404812	1025697	587150	534330	538727

Źródło: Dane Gminy

DOŚWIADCZENIE GMINY W POZYSKIWANIU FUNDUSZY ZEWNĘTRZNYCH :

Kontrakt wojewódzki - remont Liceum w Józefowie, nr umowy 136/2002, ogólna wartość zadania 76000zł dofinansowanie z Kontraktu w kwocie 70 000 zł, wymiana stolarki okiennej

SAPARD

- Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami we wsiach Bór Rybitwy, Nr umowy 14912/731-30069/03 Wartość zadania ogółem - 946.370 zł Kwota dofinansowania - 709.778 zł, Zakres robót - 9,2 km sieci i 148 przyłączy do gospodarstw
- Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami we wsiach Basonia, Wałowice Nr umowy 14913/731-30070/03, Wartość zadania ogółem - 717.464 zł, Kwota dofinansowania - 538.098 zł, Zakres robót - 6,9 km sieci i 104 przyłączy do gospodarstw

Bank Światowy

- Termomodernizacja Szkoły podstawowej w Boiskach Nr umowy B2-30-0538, Wartość zadania ogółem - 155.000 zł Wartość dofinansowania - 61.981 zł. Zakres robót: wymiana stolarki okiennej, wymiana instalacji c.o.
- Remont gimnazjum w Józefowie nad Wisłą, Nr umowy B2-30-200, Wartość zadania ogółem - 83.116 zł Kwota dofinansowania - 23.272 zł. Wymiana stolarki okiennej

NFOŚi GW

- Modernizacja oczyszczalni ścieków w Józefowie nad Wisłą, o wartości ogólnej-1.392.000 zł, Nr umowy 75I/200I/Wn3/OW-OW/P -pożyczka w kwocie - 877.000 zł, Nr umowy 764/200I/Wn3/OW-OW/D- dotacja w kwocie - 97.000 zł. Całkowita wymiana technologii w oczyszczalni o przepustowości - 21 Om³/d śr

WFOŚi GW

- modernizacja oczyszczalni w Józefowie nad Wisłą, Nr umowy 32/200 I/P/OW-pożyczka w kwocie - 268.000 zł
- modernizacja kotłowni w Szkole Podstawowej w Chruślinie Nr umowy 183/2003/P/OA. Wartość zadania ogółem - 68.684, kwota dofinansowania - 50.000. Zakres robót: wymiana kotłowni z węglowej na gazową, remont instalacji c.o.
- modernizacja kotłowni w Szkole Podstawowej w Boiskach Nr umowy 217/2004/P/OA. Wartość zadania ogółem - 155.000, kwota dofinansowania - 50.000 ,zakres robót: wymiana kotłowni z węglowej na gazową .wykonanie instalacji gazowej
- budowa sieci gazowej Chruślina - Józefów Nr umowy 219/2004/P/OA. Wartość zadania 954.000 zł. Kwota dofinansowania - 550.000 zł Zakres zadania ; 14 km sieci i 212 przyłączy

Sektorowy Program Operacyjny /Rozwój obszarów wiejskich/odnowa wsi

Zadanie: Renowacja i Częściowa Przebudowa skweru w centrum Józefowa n/W, Nr umowy: 61412/-UM4300017/06 Kwota dofinansowania 143.162 zł.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji kategorii słabych i silnych stron oraz szans i zagrożeń. Przedmiotem analizy może być przedsiębiorstwo, inwestycja lub dowolna organizacja. Zastosowanie analizy SWOT nie ma praktycznie ograniczeń, ponieważ można ją zaimplementować do dowolnego zdarzenia ze sfery działalności człowieka.

Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji przedmiotu analizy SWOT oraz prognoza strategii postępowania. Zakres rodzajowy czynników, które mają

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

wpływ na przedmiot analizy SWOT jest bardzo szeroki. Z jednej strony są to czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, a z drugiej pozytywne i negatywne. Skuteczna ich identyfikacja jest podstawą analizy SWOT. Przeprowadzając analizę trzeba dokonać diagnozy - określić silne i słabe strony firmy oraz prognozy – opisać szanse i zagrożenia

IV.1. Strategiczna diagnoza mocnych i słabych stron

Diagnoza mocnych i słabych stron gminy ma za zadanie opisać szanse i zagrożenia gminy.

Mocne strony czyli atuty (czynniki wewnętrzne pozytywne) to walory gminy, które w sposób pozytywny wyróżniają ją w otoczeniu i spośród innych konkurencyjnych gmin.

Słabe strony gminy (czynniki wewnętrzne negatywne) są konsekwencją ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. Każda gmina posiada aspekty funkcjonowania, które ograniczają jej sprawność, ale szybkie i obiektywne rozpoznanie oraz zdefiniowanie może łatwo ograniczyć ich negatywny wpływ.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - 84 % powierzchni gminy należy do obszarów chronionych /Małopolski Przełom Wisły, Wrzelowiecki Park Krajobrazowy/ - Czyste środowisko naturalne - Szlaki turystyczne „Małopolski Przełom Wisły”, „Kazimierz Dolny- Kraśnik” - Liczne zabytki kulturalne/ architektoniczne - Doradztwo dla rolników „Ośrodek Doradztwa Szkoleniowego” - Zróżnicowana produkcja rolna, ogrodnicza, warzywnicza - Członkostwo Gminy w Lokalnej Grupie Działania „Owocowy Szlak” - dobre warunki zagospodarowania przestrzennego gminy - dobrze rozwinięta działalność kulturalna i artystyczna, - bogate źródła surowców mineralnych - korzystne ukształtowanie terenu gminy do uprawiania turystyki, wypoczynku, rekreacji /wąwozy, wydmy, wały, lasy, rozlewiska, rzeki, stawy/ - występowanie rzadkich gatunków roślin i ptaków	<ul style="list-style-type: none"> - Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna: kanalizacja, gazyfikacja - Zły stan dróg - słabo rozwinięty dostęp do Internetu - brak publicznych punktów dostępu do Internetu, - brak zorganizowanego systemu gromadzenia i segregacji odpadów, - dzikie wysypiska śmieci, - Niedostateczna liczba zakładów przetwórstwa spożywczego - Brak zbytu produktów rolno-spożywczych - Niskotowarowe gospodarstwa - Słabo rozwinięta baza usługowo-rzemieśnicza - Przeważająca liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym /starzejące się społeczeństwo/

<ul style="list-style-type: none"> - dodatni przyrost naturalny - gęsta sieć dróg - duża liczba instytucji społeczno-kulturalnych - aktywne uczestnictwo mieszkańców gminy w życiu kulturalnym i społecznym gminy - doświadczenie gminy w pozyskiwaniu funduszy unijnych	
---	--

Źródło: opracowanie własne

IV.2. Strategiczna diagnoza zewnętrznych szans i zagrożeń rozwojowych wynikających z otoczenia rynkowego

Pozostałą częścią analizy SWOT jest ukazanie szans i zagrożeń jakie występują i jakie mogą występować w gminie.

Szanse (czynniki zewnętrzne pozytywne) to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabią zagrożenia.

Zagrożenia (czynniki zewnętrzne negatywne) to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Diagnoza szans i zagrożeń mobilizuje do myślenia strategicznego, zmusza do śledzenia zmian zachodzących w otoczeniu przedsiębiorstwa, do korzystania z dostępnych źródeł informacji, raportów i prognoz, oraz formułowania na tej podstawie scenariuszy przewidujących przyszły rozwój wydarzeń w rozpatrywanym obszarze interesów. Trafność wyprowadzonych z analizy wniosków zależy jednak co najmniej w takim samym stopniu od intuicji analityka, jak od precyzyjnych wyliczeń i prognoz.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystanie zasobów przyrodniczych oraz zabytków do rozwoju turystyki, - położenie gminy nad Wisłą co sprzyja rozwojowi turystyki - Rozwój rolnictwa ekologicznego - Rozwój agroturystyki - Możliwość stworzenia giełdy rolno-spożywczej - Powstawanie ośrodków rekreacyjno-sportowych - Budowa obwodnicy - wzrost liczby programów aktywizujących oraz szkoleń dla bezrobotnych oraz osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem	<ul style="list-style-type: none"> - Migracja młodych ludzi - Postępujące ubożenie społeczeństwa - wysokie bezrobocie, szczególnie wśród ludzi młodych, - odpływ młodych ludzi, przeważnie z wyższym wykształceniem do innych regionów lub zagranicę, - słabo rozwinięty rynek pracy, mała liczba zakładów produkcyjnych - nieopłacalność produkcji rolnej - dominacja większych ośrodków miejskich, - erozja wodna powierzchni gminy - zanieczyszczenie wód podziemnych przez nieczystości komunalne

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

<ul style="list-style-type: none"> - społecznym - wzrastające możliwości zdobycia nowego zawodu (przekwalifikowania się) poprzez korzystanie z bezpłatnych kursów i szkoleń organizowanych w PUP Opole Lubelskie - współpraca z władzami powiatu innymi gminami /tworzenie partnerstw międzygminnych/ - dostęp do funduszy strukturalnych UE	<ul style="list-style-type: none"> - zanieczyszczenia lasów, rzek przez turystów - spadek liczby ludności
---	--

Źródło: Opracowanie własne

V. Perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Józefów nad Wisłą

V.1. Misja i wizje Gminy

Misją i celem generalnym gminy Józefów nad Wisłą jest;

„Poprawa warunków życia mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą poprzez zrównoważony rozwój gminy”

Realizacja misji jest możliwa dzięki realizacji celów strategicznych i celów operacyjnych.

Cel generalny nawiązuje i kontynuuje cel generalny Strategii Rozwoju i Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą. Obejmuje on sfery;

- Infrastruktury technicznej
- Infrastruktury społecznej
- Infrastruktury kulturalno- sportowej
- Rolnictwo
- Ochrona środowiska
- Turystyka i rekreacja

Obszary te, jako kluczowe dla społeczno-gospodarczego rozwoju Gminy, określone zostały na podstawie wniosków wynikających z aktualnej diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy oraz analizy zachodzących procesów zmian w różnych sferach aktywności Gminy. Układ każdego z obszarów strategicznych zawiera cel strategiczny oraz cele szczegółowe.

V.2. Cele strategiczne

V.2.1. Określenie strategicznych celów rozwoju- priorytety realizacji celu generalnego

---

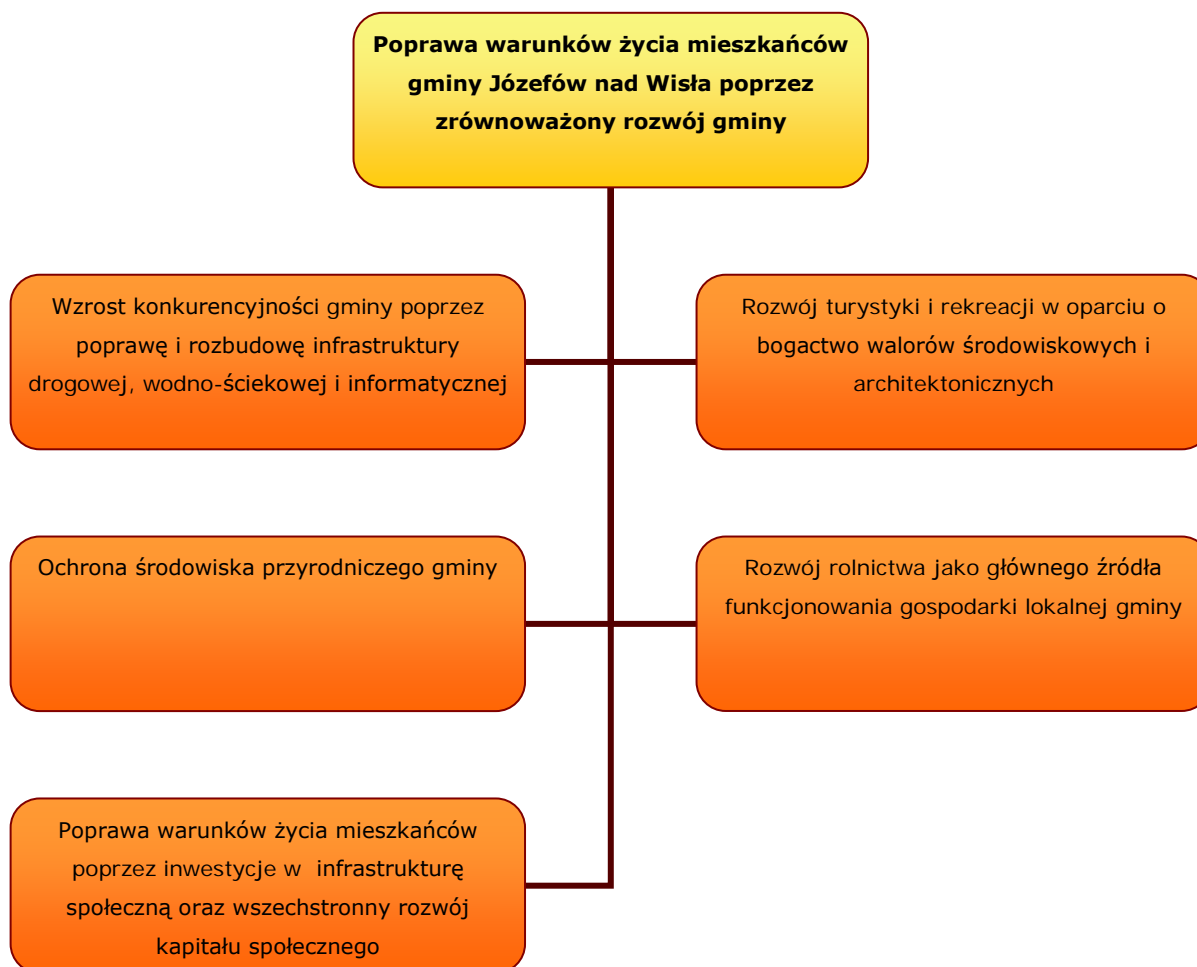
Cele strategiczne formułuje się w obszarach priorytetowych – społecznych i gospodarczych, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia stanu rzeczy określonego w celu generalnym/ misji strategii.

Celem generalnym Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą jest;

„Poprawa warunków życia mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą poprzez zrównoważony rozwój gminy”

Aby ten cel mógł być zrealizowany, należy podjąć działania w następujących obszarach priorytetowych ukazanych na diagramie poniżej.

Rysunek 24 Misja i cele strategiczne/priorytety gminy Józefów nad Wisłą

Źródło: Opracowanie własne

Szczegółowe uzasadnienie wyboru obszarów priorytetowych realizowanych w ramach wyznaczonej przez gminę misji/ celu generalnego zostało przedstawione poniżej.

Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej, wodno-ściekowej i informatycznej

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej stanowi podstawę lokalnego rozwoju, decyduje o funkcjach zewnętrznych i wewnętrznych Gminy.

Poziom infrastruktury drogowej w gminie jest niezadowalający. Dlatego też jednym z zasadniczych elementów w tym obszarze, który będzie miał decydujący wpływ zarówno na poprawę warunków życia mieszkańców jak i na rozwój gospodarczy Gminy będzie poprawa stanu dróg lokalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie uliczne, zatoki autobusowe). Z uwagi na braki w infrastrukturze kanalizacyjnej kontynuowane będą inwestycje w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków. W celu poprawy jakości wody planuje się również modernizację sieci wodociągów gminnych. Bardzo duże znaczenie będzie miało zmniejszanie dysproporcji technologicznych i informatycznych w zakresie rozwoju

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

infrastruktury społeczeństwa informacyjnego. Infrastruktura ta przyczyni się do podwyższenia jakości życia mieszkańców, podniesienia stopnia dostępu do edukacji, przełamania barier dotyczących „cyfrowego wykluczenia” oraz stworzy łatwiejszy dostęp do informacji. W związku z powyższym zakłada się systematyczne wprowadzanie lokalnej społeczności w wiek cywilizacji cyfrowej oraz dostosowanie do wymagań postępu technicznego i ery społeczeństwa informacyjnego. W celu zapewnienia powszechnego dostępu do Internetu i informacji, planuje się uruchomienie na terenie Gminy dostępu do Internetu. Przewiduje się także wykorzystanie technologii społeczeństwa informacyjnego w działaniach samorządu. Kompleksowa informatyzacja usług Gminy uczyni ją bardziej przyjazną dla mieszkańców i instytucji. Wprowadzenie rozwiązań polegających na elektronicznym obiegu dokumentów i ich archiwizacji spowoduje, że mieszkańcy będą szybciej i sprawniej obsługiwani.

Na terenie gminy konieczne jest podjęcie działań poprawiających sytuację na lokalnym rynku mieszkaniowym. Niezbędnym jest sukcesywne uzbrajanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. Należy także poszukiwać nowych możliwości wsparcia budownictwa komunalnego. Realizacja inwestycji w obszarze infrastruktura techniczna będzie miała duży wpływ na zadania przewidziane do realizacji w innych obszarach m.in. rozwój gospodarczy.

Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o bogactwo walorów środowiskowych i architektonicznych

Gmina Józefów dysponuje atutami, którymi są: krajobraz, walory środowiska przyrodniczego, szlaki turystyczne, liczne parki i otuliny, rezerwy. Potencjał przyrodniczo – kulturowy gminy oraz lokalne i zewnętrzne uwarunkowania społeczne wskazują, że dużą szansę na rozwój gospodarczy stanowi rozwój turystyki i agroturystyki. Turystyka jest bowiem tą formą gospodarowania, która w stosunkowo krótkim czasie może przynieść spodziewane wyniki ekonomiczne i społeczne, jak spadek bezrobocia i wzrost zamożności czy promocja gminy. Turystyka jest jednocześnie tą gałęzią gospodarki, która w znacznym stopniu wchodzi w obszar ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, wykorzystuje jej atuty. Rozwój infrastruktury turystycznej wpłynie nie tylko na podniesienie atrakcyjności terenu gminy, ale też poprawę możliwości korzystania z wypoczynku i rekreacji przez samych mieszkańców gminy – co przekłada się na poprawę jakości życia lokalnej społeczności.

Priorytet ten ma za zadanie wykreowanie wizerunku gminy jako ośrodka turystyczno-rekreacyjnego o atrakcyjnej i bogatej ofercie skierowanej do określonego segmentu rynku /turystyka weekendowa/.

Ochrona środowiska przyrodniczego gminy

Ważnym czynnikiem wpływającym na poprawę warunków życia mieszkańców będą działania poprawiające jakość środowiska naturalnego, a także działania mające na celu zachowanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego, które jest tak bogate na terenie gminy Józefów nad Wisłą /**Małopolski Przełom Wisły, Wrzelowiecki Park**

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Krajobrazowy/. Rozwój infrastruktury sanitarnej ma swoje uzasadnienie w kontekście zachowania walorów środowiska przyrodniczego gminy i poprawy poziomu świadczenia usług komunalnych. Stan infrastruktury technicznej i komunalnej ma duże znaczenia dla poziomu świadczenia usług społecznych, jakości życia lokalnej społeczności oraz możliwości rozwoju gospodarczego. Problemem Gminy jest niedostateczny poziom rozwoju infrastruktury, zwłaszcza kanalizacji i systemu oczyszczania ścieków.

Rozwój rolnictwa jako głównego źródła funkcjonowania gospodarki lokalnej gminy

Z uwagi na rolniczy charakter gminy, rolnictwo odgrywa niezmiernie istotną rolę dla gospodarki gminy. Działania w ramach obszaru strategicznego „Rolnictwo” będą służyły przede wszystkim wzrostowi konkurencyjności gospodarstw rolnych, w tym gospodarstw ekologicznych, rozwojowi rynku rolnego i pozarolniczych form działalności gospodarczej na wsi. Ze względu na doskonałe warunki glebowo-klimatyczne gminy, gospodarstwa te powinny koncentrować się przede wszystkim na produkcji żywności ekologicznej oraz na produkcji lokalnej. Istotne znaczenie z punktu widzenia nowoczesnego rolnictwa ma także rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego. Ważnym czynnikiem wspomagającym ten rozwój jest ściśle powiązanie rolników-producentów z zakładem przetwórczym. Należy dążyć do umacniania bazy rolno-spożywczej. Istotne znaczenie ma także poszukiwanie inwestorów działających w branży rolno-spożywczej i mięsnej opierających swoją produkcję na lokalnej bazie surowcowej. Wielofunkcyjność rozwoju rolnictwa należy także ściśle łączyć z wdrażaniem sprawnego systemu instytucji rynkowych (giełdy towarowe, organizacje producentów rolnych, spółdzielczość rolnicza). Konieczna jest także współpraca z instytucjami, zajmującymi się doradztwem rolnym, w zakresie informowania lokalnych producentów o możliwościach pozyskania środków unijnych. Przewiduje się także podnoszenie wiedzy i kwalifikacji rolników na temat nowoczesnej produkcji rolnej i systemu upraw poprzez organizację szkoleń i kursów w tym zakresie.

Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego

Jednym z podstawowych zadań przed jakimi stoją władze Gminy jest stworzenie możliwie najlepszych warunków do życia jej mieszkańcom. Dla zwiększenia szans edukacyjnych miejscowej młodzieży, potrzebne jest systematyczne doposażenie szkół w niezbędne pomoce dydaktyczne, stałe modernizowanie posiadanego sprzętu komputerowego oraz zwiększanie dostępności do Internetu, który jest obecnie wykorzystywany jako jedno z podstawowych źródeł informacji. W celu poprawy stanu bazy edukacyjnej i rekreacyjno-sportowej niezbędnym jest także prowadzenie systematycznych remontów szkół, modernizacja stadionów oraz boisk. Ważną kwestią powinno być również promowanie wśród mieszkańców zdrowego sposobu życia i zachęcanie ich poprzez organizację różnych imprez do spędzania w sposób aktywny wolnego czasu. Ważnym elementem jest upowszechnianie kultury, dlatego duży nacisk powinien być

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

skierowany na rozwój placówek kulturalnych, które mają być katalizatorem rozwoju kulturalnego i wewnętrznej integracji mieszkańców. Należy wspierać finansowo działalność kół zainteresowań istniejących przy placówkach kulturalnych, stowarzyszeń, zrzeszeń. Ważnym zadaniem powinna być również organizacja cyklicznych imprez, festynów, jarmarków kulturalnych i folklorystycznych, które ukażą młodym dawne tradycje i obrzędy, wzmocnią tożsamość kulturową mieszkańców, w tym przede wszystkim wśród młodzieży oraz przyczynią się do promocji Gminy.

V.2.2. Określenie najważniejszych zadań cząstkowych – Priorytety i cele operacyjne

---

Cele operacyjne stanowią uszczegółowienie celów strategicznych/ priorytetów i są podstawą dla określenia kierunków działań, co przekłada się w dalszym etapie planowania na wyznaczeniu szczegółowych zadań do realizacji. W ten sposób kierunki działań stanowią podstawę i uzasadnienie do umieszczania konkretnych zadań w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

PRIORYTET I

Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej, wodno-ściekowej i informatycznej

Cel operacyjny I. 1.1. Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą

- I.1.1.1. Modernizacja istniejących dróg publicznych
- I.1.1.2. Budowa nowych dróg publicznych
- I.1.1.3. Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do pól
- I.1.1.4. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego
- I.1.1.5. Budowa i modernizacja chodników
- I.1.1.6. Reorganizacja ruchu drogowego (ronda, skrzyżowania, oznaczenia)

Cel operacyjny I. 1.2. Realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej

- I.1.2.1. Budowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków
- I.1.2.2. Budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- I.1.2.3. Budowa i modernizacja stacji wodociągowej
- I.1.2.4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Cel operacyjny I. 1.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej i gazowniczej

- I.1.3.1. Gazyfikacja Gminy
- I.1.3.2. Modernizacja sieci energetycznej gminy
- I.1.3.3. Rozwój energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

I.1.3.4. Budowa zbiorowej kotłowni

Cel operacyjny I. 1.4. Budowa infrastruktury teleinformatycznej oraz rozwój społeczeństwa informacyjnego

I.1.4.1. Rozbudowa i poprawa jakości sieci internetowej

I.1.4.2. Tworzenie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP)

I.1.4.3. Poprawa zasięgu sieci telefonii komórkowej

Cel operacyjny I. 1.5. Tworzenie terenów inwestycyjnych

PRIORYTET II

Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o bogactwo walorów środowiskowych i architektonicznych

Cel operacyjny II.1.1. Stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju rekreacji i turystyki

II.1.1.1. Rozbudowa bazy hotelarskiej i gastronomicznej

II.1.1.2. Poszerzenie zakresu ścieżek rowerowych i szlaków pieszych

II.1.1.3. Pomoc w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych

II.1.1.4. Budowa kompleksów sportowo- rekreacyjno- wypoczynkowych z wykorzystaniem terenów przyległych do Wisły, parku i obiektów sportowych

II.1.1.5. Tworzenie baz biwakowych, kąpielisk, przystani wodnych

II.1.1.6. Przystosowanie i utrzymanie tras turystycznych na rzecz lepszej dostępności i bezpieczeństwa użytkowników

II.1.1.7. Propagowanie zdrowego stylu życia

Cel operacyjny II.1.2. Promocja Gminy

II.1.2.1. Utworzenie Punktu Informacji Turystycznej /stworzenie strony internetowej Punktu Informacji Turystycznej /

II.1.2.2. Rozwój systemu promocji i informacji turystycznej gminy poprzez tworzenie folderów, broszur promocyjnych, turystycznych.

PRIORYTET III

Ochrona środowiska przyrodniczego gminy

Cel operacyjny III.1.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej i ochrona zasobów wodnych gminy

III.1.1.1. Rozwój systemu kanalizacji ściekowej

III.1.1.2. Modernizacja systemu wodociągowego gminy

Cel operacyjny III.1.2. Podnoszenie jakości i ochrona walorów przyrodniczych i przestrzennych gminy

- III.1.2.1. Estetyka zieleni na terenie gminy
- III.1.2.2. Ochrona walorów przyrodniczych
- III.1.2.3. Promocja wytwarzania i wykorzystywania alternatywnych źródeł energii

Cel operacyjny III.1.3. Rozwój systemu gospodarki odpadami

- III.1.3.1. Modernizacja wysypisk poprzez lepszą infrastrukturę i organizację
- III.1.3.2. Propagowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów
- III.1.3.3. Zorganizowanie zbiorczych punktów selektywnej zbiórki odpadów
- III.1.3.4. Promowanie technologii recyklingu i przetwarzania odpadów
- III.1.3.5. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci

Cel operacyjny III.1.4. Wzrost stopnia świadomości i zaangażowania w problematykę ekologiczną społeczeństwa gminy

- III.1.4.1. Szkolenia i doradztwo w zakresie zakładania gospodarstw ekologicznych
- III.1.4.2. Organizacja zajęć edukacyjnych w szkołach i przedszkolach
- III.1.4.3. Prowadzenie akcji edukacyjnych dla społeczeństwa.

PRIORYTET IV

Rozwój rolnictwa jako głównego źródła funkcjonowania gospodarki lokalnej gminy

Cel operacyjny I V.1.1. Podnoszenie efektywności produkcji rolniczej

- IV.1.1.1. Rozwój rynku rolnego poprzez integrację producentów i przetwórców działających na rynku rolnym
- IV.1.1.2. Rozwinięcie rynku zbytu dla produktów rolno-spożywczych
- IV.1.1.3. Podnoszenie kwalifikacji producentów rolnych poprzez organizację kursów, szkoleń i tworzenie grup producenckich
- IV.1.1.4. Scalanie gruntów
- IV.1.1.5. Modernizacja gospodarstw rolnych

Cel operacyjny IV.1.2. Różnicowanie działalności w celu zapewnienia alternatywnych źródeł dochodów

- IV.1.2.1. Rozwój i promocja agroturystyki
- IV.1.2.2. Wykorzystywanie środków unijnych z zakresu programów rolniczych / PROW/

PRIORYTET V

Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego

Cel operacyjny V.1.1. Jakość świadczonych usług

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- V.1.1.1. Poprawa dostępności i jakości usług medycznych
- V.1.1.2. Poprawa dostępności i jakości usług oświatowych
- V.1.1.3. Poprawa dostępności i jakości usług kulturalnych
- V.1.1.4. Świadczenie e-usług ; e-learning, e-medycyna, świadczenie usług publicznych w trybie on-line

Cel operacyjny V.1.2. Budowa i modernizacja placówek edukacyjno-oświatowych

- V.1.2.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej
- V.1.2.2. Doposażenie i modernizacja budynków oświatowych
- V.1.2.3. Wydzielenie działek pod boiska sportowe
- V.1.2.4. Budowa boisk szkolnych
- V.1.2.5. Budowa boisk wiejskich
- V.1.2.6. Budowa sal sportowych

Cel operacyjny V.1.3. Rozwój oferty edukacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej skierowanej do dzieci, młodzieży i osób dorosłych

- V.1.3.1. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
- V.1.3.2. Organizowanie imprez kulturalnych i zawodów sportowych
- V.1.3.3. Dworactwo i doksztalcanie zawodowe dorosłych /szkolenia, kursy/
- V.1.3.4. Przygotowywanie usług i narzędzi szkoleniowych (kształcenie na odległość, e-learning)

Cel operacyjny V.1.4. Rozwój aktywności kulturalnej mieszkańców gminy

- V.1.4.1. Tworzenie centrów kultury, klubów, świetlic, izb pamięci regionalnej w gminie
- V.1.4.2. Modernizowanie obiektów kulturalnych, sakralnych w gminie
- V.1.4.3. Pobudzanie aktywności kulturalnej poprzez tworzenie stowarzyszeń, zrzeszeń, grup kulturalnych
- V.1.4.4. Organizowanie imprez i świąt lokalnych
- V.1.4.5. Kultywowanie miejscowych tradycji i obrzędów folklorystycznych w gminie

Cel operacyjny V.1.5. Działania przeciwdziałające bezrobociu i wykluczeniu społecznemu

- V.1.5.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych poprzez organizowanie kursów, szkoleń, staży, przekwalifikowania zawodowe
- V.1.5.2. Pomoc społeczna osobom starszym, ubogim, niepełnosprawnym
- V.1.5.3. Zapobieganie i przeciwdziałanie patologiom społecznym między innymi alkoholizmowi, narkomanii, przemocy
- V.1.5.4. Działalność społecznie użyteczna w zakresie niesienia pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, rodzinom uzależnionym od alkoholu i środków odurzających
- V.1.5.5. Wspieranie i promowanie organizacji wolontariatu.

VI. Spójność z dokumentami strategicznymi

VI.1. Strategie

Realizacja wyznaczonych przez gminę priorytetów jest zgodna z niżej przedstawionymi dokumentami, realizując ich założone do zrealizowania cele strategiczne.

Strategia Rozwoju Powiatu Opolskiego do roku 2015;

- Cel strategiczny A: Wyrównanie szans rozwoju na wsi i w mieście.
- Cel strategiczny B: Stworzenie klimatu i sprzyjających warunków do rozwoju gospodarczego.
- Cel strategiczny C: Dobre wykorzystanie istniejącego potencjału rolnego do produkcji i przetwórstwa zdrowej żywności.
- Cel strategiczny D: Prowadzenie działań na rzecz ochrony i wykorzystania naturalnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych – jako miejsca wypoczynku i rekreacji.

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009-2015;

Cel ogólny 1. Różnicowanie działalności gospodarczej prowadzonej na obszarze LGD oraz poprawa funkcjonowania gospodarstw rolnych

- Cel szczegółowy 1.1. Rozwijanie sektora turystycznego
- Cel szczegółowy 1.2. Zwiększenie dochodów gospodarstw rolnych i zapewnienie odpowiedniej obsługi rolnictwa oraz ludności

Cel ogólny 2. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz aktywizacja mieszkańców ;

- Cel szczegółowy 2.1. Zwiększenie dostępności do obiektów umożliwiających integrację mieszkańców
- Cel szczegółowy 2.2. Zachowanie materialnych i duchowych elementów dziedzictwa kultury
- Cel szczegółowy 2.3. Pobudzenie oddolnych inicjatyw i większa integracja mieszkańców

Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020

Cel 1 „Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego”, cel 2 „Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej, wodno-ściekowej, gazyfikacyjnej i teleinformatycznej”, cel 3 „Rozwój rolnictwa jako elementu funkcjonowania lokalnej gospodarki realizują założenia i priorytety *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020*, 1. Wzrost konkurencyjności regionalnej gospodarki oraz jej zdolność do tworzenia

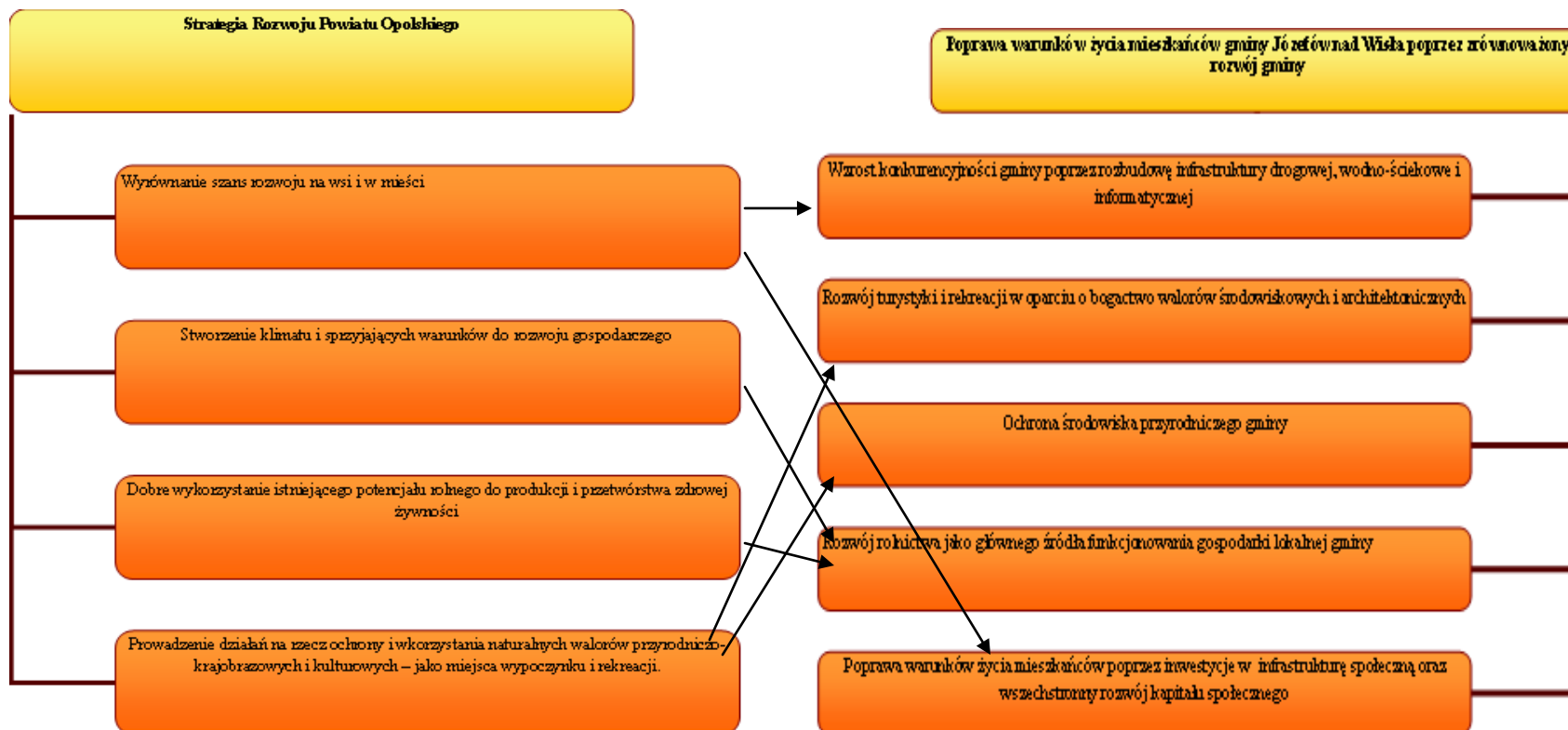
Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

miejsc pracy; Rozwój nowoczesnego społeczeństwa i zasobów ludzkich dostosowanych do wymogów gospodarki opartej na wiedzy; 3. Poprawa atrakcyjności i spójności terytorialnej województwa lubelskiego.

Rysunek 25 Spójność Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą z Strategią Rozwoju Powiatu Opolskiego

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

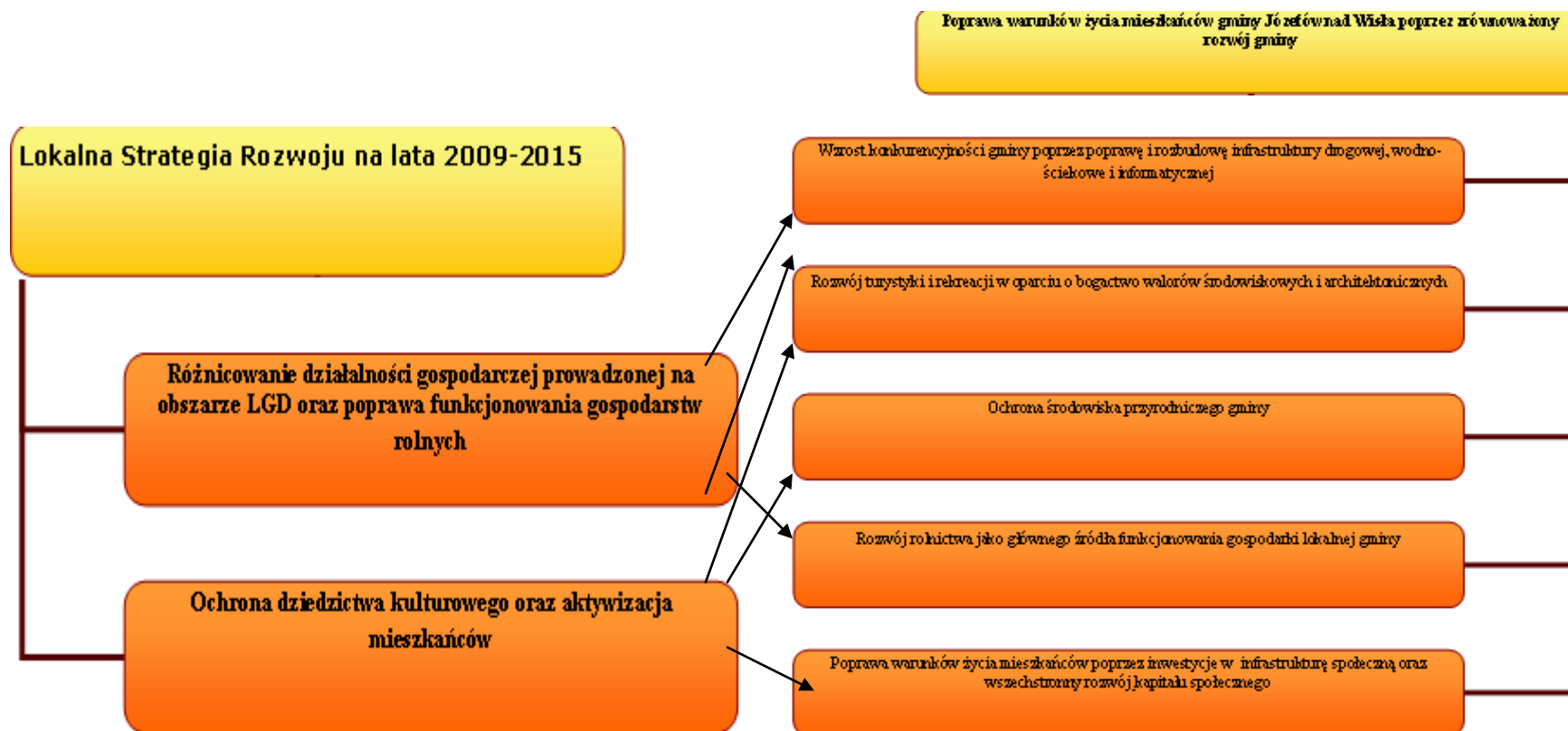

Źródło: opracowanie własne.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Rysunek 26 Spójność Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą z Lokalną Strategią Rozwoju LGD na lata 2009-2015

Źródło: Opracowanie własne.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Rysunek 27 Spójność Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą ze Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020.

Źródło: Opracowanie własne.

VI.2. Strategie krajowe

Zgodność celu **Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego** ze ***Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007 - 2015:***

- Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- Priorytet 3: Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości
- Priorytet 4: Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa
- Priorytet 5: Rozwój obszarów wiejskich
- Priorytet 6: Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) na lata 2007 - 2015:

- Cel horyzontalny 1: Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa
- Cel horyzontalny 2: Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej
- Cel horyzontalny 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski
- Cel horyzontalny 5: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- Cel horyzontalny 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

Zgodność celu **Wzrost konkurencyjności gminy poprzez poprawę i rozbudowę infrastruktury drogowej, wodno-ściekowej i informatycznej** ze ***Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007 - 2015:***

- Priorytet 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki
- Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- Priorytet 5: Rozwój obszarów wiejskich
- Priorytet 6: Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) na lata 2007 - 2015:

- Cel horyzontalny 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- Cel horyzontalny 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

Zgodność celu **Rozwój rolnictwa jako głównego źródła funkcjonowania gospodarki lokalnej gminy** ze **Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007 - 2015:**

- Priorytet 5: Rozwój obszarów wiejskich
- Priorytet 6: Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) na lata 2007-2015:

- Cel horyzontalny 4: Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług
- Cel horyzontalny 5: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej
- Cel horyzontalny 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

Ochrona środowiska przyrodniczego gminy zgodne ze **Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015;**

- Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- Priorytet 5: Rozwój obszarów wiejskich
- Priorytet 6: Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) na lata 2007 - 2015:

- Cel horyzontalny 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski
- Cel horyzontalny 5: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- Cel horyzontalny 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o bogactwo walorów środowiskowych i architektonicznych zgodne ze **Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015;**

- Priorytet 2: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- Priorytet 3: Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości
- Priorytet 5: Rozwój obszarów wiejskich

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- Priorytet 6: Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) na lata 2007 - 2015:

- Cel horyzontalny 3: Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski
- Cel horyzontalny 5: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- Cel horyzontalny 6: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

VII. Monitorowanie i wdrażanie

VII.1. Wdrażanie Strategii

W skład instytucjonalny wdrażania **Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009 - 2015** stanowiąc będą:

- Wójt Gminy Józefów nad Wisłą
- Rada Gminy Józefów nad Wisłą
- Zespół ds. Wdrażania Strategii
- Stanowisko ds. promocji, informatyki i funduszy strukturalnych

Rysunek 28 Instytucje wdrażające Strategię Rozwoju Lokalnego

Źródło: Opracowanie własne.

Wójt Gminy

Podstawowym podmiotem układu instytucjonalnego wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą będzie Wójt Gminy Józefów nad Wisłą. Na Wójcie spoczywać będzie odpowiedzialność za realizację Strategii. Będzie on podejmował decyzje w zakresie zmian hierarchii projektów w ramach poszczególnych grup projektów a także będzie decydował o wprowadzaniu nowych projektów. Wójt Gminy będzie odpowiedzialny za wykonanie uchwał Rady Gminy dotyczących Strategii.

Rada Gminy

Ważną rolę w układzie instytucjonalnym wdrażania Strategii będzie pełnić Rada Gminy podejmując uchwały w sprawie przyjęcia oraz aktualizacji Strategii. Na forum Rady Gminy oraz jej komisjach prezentowane będą sprawozdania z realizacji Strategii oraz informacje o przygotowywanych aktualizacjach dokumentu.

Zespół ds. wdrażania Strategii

Ważnym elementem układu instytucjonalnego wdrażania Strategii będzie powołany przez Wójta Zespół ds. wdrażania Strategii. Na czele Zespołu będzie stał Wójt gminy, a w jego skład będą wchodzić:

- Skarbnik
- Referat Finansowo- Podatkowy
- Referat Inwestycji, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
- Referat Organizacyjny Spraw Obronnych i Reagowania Kryzysowego
- Stanowisko ds. promocji, informatyki i funduszy strukturalnych

Do **zadań** zespołu będzie należało:

- opiniowanie realizacji Strategii na podstawie rocznego sprawozdania,
- zgłaszanie propozycji projektów celem umieszczenia w Strategii,
- opiniowanie zmian zgłaszanych do Strategii.

Stanowisko ds. promocji, informatyki i funduszy strukturalnych

Do zadań **Stanowiska ds. promocji, informatyki i funduszy strukturalnych** będzie należało aktualizowanie Strategii, w tym przedstawianie propozycji zmian Strategii wynikających ze zmian w poszczególnych projektach, w budżetach lub harmonogramach ich realizacji, które pojawią się w przypadku ogłaszania naborów wniosków lub zaistnienia innych

okoliczności. Dodatkowo do zadań Referatu będzie należało aktualizowanie danych statystycznych zawartych w Strategii.

VII.2. Monitoring

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania, raportowania i interpretacji danych opisujący postęp i efekty realizowanej strategii.

Monitoring będzie spełniał istotną rolę w systemie wcześniejszego wykrywania ewentualnych nieprawidłowości. W monitorowaniu strategii będą brały udział podmioty zaangażowane w jego wdrażanie oraz monitorowanie wewnętrzne i zewnętrzne strategii. W tym celu zostaną powołane w Urzędzie Gminy osoby-pracownicy Urzędu gminy, odpowiedzialni za kontrolę i koordynację prac związanych z realizacją strategii. Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i finansowym.

Monitoring rzeczowy obejmował będzie skwantyfikowane dane obrazujące postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w Strategii i będzie prowadzony w trzech kategoriach:

- wskaźniki produktu
- wskaźniki rezultatu
- wskaźniki oddziaływania

Monitoring finansowy obejmować będzie dane finansowe realizacji projektów, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych.

Zrealizowane projekty inwestycyjne będą analizowane pod kątem osiągnięcia n/w wskaźników

wskaźnik produktu:

- długość zmodernizowanych dróg (km)
- długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej (km)
- budowa oczyszczalni ścieków (szt.)
- długość wybudowanych kolektorów sanitarnych (km)
- ilość przyłączy kanalizacyjnych (szt.)
- liczba powstałych placów zabaw, boisk, bieżni (szt.)
- liczba rozbudowanej/ zmodernizowanej infrastruktury sportowej (szt.)

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- liczba wybudowanych/ zmodernizowanych placówek edukacyjno-kulturalnych (szt.)
- długość ścieżek rowerowych, pieszych (km)
- liczba miejsc noclegowych (szt.)
- liczba punktów gastronomicznych (szt.)
- liczba gospodarstw agroturystycznych (szt.)
- liczba zakupionego sprzętu medycznego (szt.)
- liczba zmodernizowanych placówek medycznych (szt.)
- liczba powstałych organizacji pozarządowych (szt.)
- liczba przeprowadzonych kursów, szkoleń, staży, praktyk
- liczba certyfikowanych gospodarstw ekologicznie (szt.)
- ilość zarejestrowanych produktów regionalnych i tradycyjnych (szt.)
- ilość grup producenckich w regionie (szt.)

wskaźnik rezultatu:

- stworzenie warunków do rozwoju drobnej przedsiębiorczości
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej w rejonie projektu
- podniesienie jakości dróg
- skrócenie czasu podróży (min)
- zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni
- poprawa stanu środowiska poprzez ograniczenie emisji toksycznych składników spalin
- oszczędność w kosztach eksploatacji pojazdów
- poprawa stopnia integracji lokalnej sieci transportowej
- zwiększenie poziomu skanalizowania obszaru gminy
- zwiększenie liczby gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji sanitarnej
- możliwość podłączenia do kanalizacji zakładów produkcyjnych
- poprawa czystości wód powierzchniowych
- zmniejszenie kosztów jednostkowych oczyszczania ścieków
- wzrost poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych
- liczba zajęć pozalekcyjnych, świetlicowych, edukacyjnych (szt.)
- liczba zorganizowanych imprez lokalnych (szt.)
- liczba osób podnosząca swoje kwalifikacje zawodowe (szt.)
- przeciętna powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego (ha)
- udział towarowej produkcji rolnej w końcowej produkcji rolniczej

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- konkurencyjność towarów rolnych
- liczba turystów (os.)
- liczba osób korzystających z łączy internetowych (os.)
- liczba osób bezrobotnych biorąca udział w szkoleniach, kursach (szt.)
- liczba rodzin/ osób korzystających z pomocy społecznej (szt.)

wskaźnik oddziaływania:

- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
- poprawa zdrowotności mieszkańców
- liczba utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy
- Liczba wypadków
- poprawa czystości wód powierzchniowych
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy
- spadek liczby osób młodych i wykształconych wyjeżdżających do większych miast
- spadek bezrobocia
- utożsamianie się mieszkańców z miejscem zamieszkania
- zwiększenie dochodowości rolnictwa
- popyt na zdrową żywność
- spadek liczby zachorowań wśród mieszkańców gminy
- wzrost dochodu mieszkańców gminy

Monitorowanie wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania będzie dokonywane raz w roku na podstawie danych:

- danych statystycznych uzyskanych z GUS i Powiatowego Urzędu Pracy,
- danych z Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy o rozwoju drobnej przedsiębiorczości
- innych dostępnych opracowań pozwalających na monitorowanie wskaźników rezultatu

VIII. Prognoza finansowania strategii rozwoju

Realizacja strategii odbywać się będzie w zdecydowanej większości w oparciu o środki publiczne. Dla prowadzenia efektywnej i skutecznej polityki regionalnej powinny być to środki wewnętrzne Gminy i środki zewnętrzne.

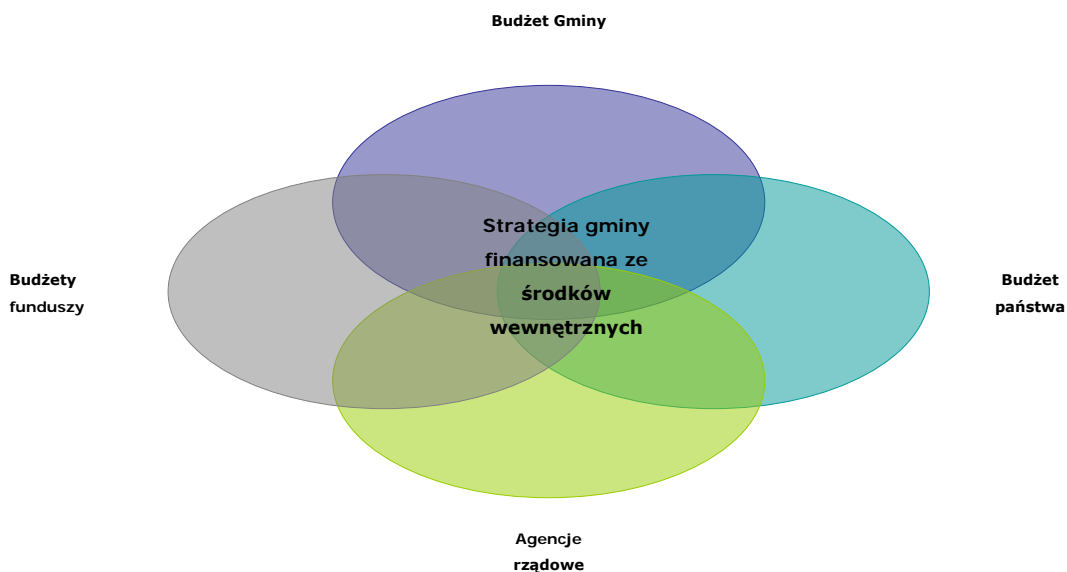
Do środków wewnętrznych Gminy Józefów nad Wisłą zaliczamy:

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- budżety Gminy;
- budżet państwa skierowany na realizację programów resortowych;
- budżety funduszy celowych
- oddziałów regionalnych agencji rządowych

Rysunek 29 Finansowanie Strategii Rozwoju Lokalnego gminy ze środków wewnętrznych

Źródło: Opracowanie własne

W przypadku przeprowadzenia reformy finansów publicznych najważniejszą rolę odgrywać będą środki JST, natomiast marginalizacji powinno ulegać znaczenie środków funduszy celowych i agencji.

Do realizacji strategii będą wykorzystywane środki zewnętrzne, takie jak:

- **środki budżetu państwa** (kierowane w ramach polityki regionalnej państwa);
- **środki UE** w ramach prowadzonych przez nią polityk;
- **kredytów bankowych** oraz innych **pożyczkowych** instrumentów finansowych (w tym oferowanych przez międzynarodowe instytucje finansowe, instrumenty Banku Gospodarstwa Krajowego itp.).

Rysunek 30 Finansowanie Strategii Rozwoju Lokalnego gminy ze środków zewnętrznych

Źródło: Opracowanie własne

Ze względu na ograniczone środki publiczne do wypełniania zapisów Strategii angażowane będą również środki prywatne. Stopień zaangażowania środków prywatnych będzie wskazywał na trafność wybranych do realizacji działań.

IX. Opis przebiegu i wyników konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy przeprowadza się w przypadkach przewidzianych w ustawie o samorządzie terytorialnym oraz w innych sprawach ważnych dla Gminy, w szczególności gdy przedmiotem konsultacji są założenia do projektów strategii, programów i planów takich jak strategia rozwoju Gminy, strategia rozwiązywania problemów społecznych, plan rozwoju lokalnego, program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Celem takich konsultacji jest poznanie opinii mieszkańców co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy będącej przedmiotem konsultacji. Stanowisko wyrażone przez mieszkańców w konsultacjach ma charakter opiniodawczy dla organu, który zarządził konsultacje.

Konsultacje mogą być przeprowadzone w różnych formach:

- otwarte spotkania z mieszkańcami gminy
- spotkania z przedstawicielami określonych grup mieszkańców,

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

- badanie opinii mieszkańców w formie ankiet, w tym badanie prowadzone na zlecenie przez wyspecjalizowane podmioty,
- zbieranie podpisów na listach zawierających pytania konsultacyjne,
- internetowe forum mieszkańców.

Zgodnie z Uchwałą Nr IX/58/07 Rady Gminy Józefów nad Wisłą z dnia 27 listopada 2007r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Józefów nad Wisłą, Wójt Gminy Józefowa Nad Wisłą, Zarządzeniem Nr 0151-4/09 z dnia 2 lutego 2009r. poddał konsultacjom społecznym założenia do projektu Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015. Ramy czasowe przeprowadzenia konsultacji społecznych wyznaczono od 2 luty do 28 luty 2009r. Podczas konsultacji społecznych rozdano 80 szt. formularzy ankietowych, zaś zwrotów było 46 sztuk.

Przeprowadzono je w następujących formach:

- **spotkanie** z przedstawicielami organizacji politycznych, sportowych, społecznych i zawodowych, sołtysów, dyrektorów jednostek organizacyjnych, dyrektorów szkół, przedstawicieli klubu sportowego, jednostek OSP, organizacji społecznych (koło gospodyń wiejskich) oraz przedsiębiorców działających na terenie gminy Józefów nad Wisłą. Lista obecności uczestników wykazała, iż wzięło w nim udział 110 osób.

Porządek zebrań wyglądał następująco;

- Otwarcie zebrania
- Omówienie Strategii Rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą na lata 200-2015
- Dyskusja
- Wypełnienie ankiet

Zebrani zaakceptowali przedstawiony projekt strategii, kierunki rozwoju Gminy i związane z tym zamierzone inwestycje gminy opisane w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, zgłaszając jednocześnie propozycje nowych inwestycji. Omówiono wstępne wyniki konsultacji społecznych oraz przekazano formularze ankietowe, celem wypełnienia.

Strategia powstała jako efekt dyskusji pomiędzy różnymi grupami społecznymi. Zaangażowanie przedstawicieli społeczności lokalnej w opracowywanie Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą miało na celu wykorzystanie ich wiedzy, doświadczenia i informacji o gminie.

Poniżej została przedstawiona ankietę do konsultacji społecznych, jaka była dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 38 Ankieta do konsultacji społecznych

1. Jak Pani/Pan ocenia warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej w gminie (proszę wybrać jeden punkt)?:

bardzo dobre

dobre

zadowalające

złe (z jakiego powodu?)

bardzo złe (z jakiego powodu?)

2. Jakie są według Pani/Pana największe atuty (mocne strony) gminy (proszę wybrać maksymalnie 6 punktów i przyznać im skalę ważności od 1 do 6, przy czym 6 oznacza najwyższy stopień ważności)?:

atrakcyjne (niezdegradowane) środowisko naturalne

dobra baza oświatowa (wysoki poziom kształcenia)

dogodna komunikacja - rozwinięte szlaki komunikacyjne

polepszająca się infrastruktura techniczna

napływ nowych mieszkańców

spadające bezrobocie

dostępność gruntów pod inwestycje i mieszkalnictwo

dobra baza (naturalna) pod rozwój turystyki

stabilny budżet gminy (brak zadłużenia)

dobry stan usług (dostępność do usług medycznych, bankowych, pocztowych, rzemieślniczych i sklepów)

duży potencjał ludzki (przedsiębiorczy i aktywni mieszkańcy)

historyczne obiekty zabytkowe

inne, jakie?

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

3. Jakie są, zdaniem Pani/Pana, wady/słabe strony gminy (proszę wybrać maksymalnie 10 punktów, proszę nadać im skalę ważności od 1 do 10, przy czym 10 oznacza najwyższy stopień ważności)?:

- mały budżet inwestycyjny gminy
- zły stan dróg
- zbyt słabo rozbudowana sieć wodociągowa i kanalizacyjna
- brak oczyszczalni ścieków
- brak systemowych rozwiązań zagospodarowania odpadów stałych
- brudne rzeki i nabrzeża
- dzikie wysypiska śmieci
- niskie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców i przyjezdnych
- brak silnych inwestycji gospodarczych
- bardzo duże rozdrobnienie gruntów i nieuregulowany stan własności
- mało aktywny samorząd wiejski
- mało skuteczna administracja
- słaba infrastruktura turystyczna
- brak bazy sportowej
- brak promocji (reklamy) gminy
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców i przyjezdnych
- niebezpieczny ruch drogowy
- brak budownictwa komunalnego
- zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej i niedostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych
- zbyt mała ilość miejsc dla wypoczynku matek z dziećmi (np. ogródki jordanowskie)
- mała oferta kulturalna
- brak planu zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy
- inne, jakie?

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

4. Czynniki, które według Pani/Pana mogą wpływać na rozwój gminy (proszę wybrać maksymalnie 4 punkty, proszę nadać im skalę ważności od 1 do 4, przy czym 4 oznacza najwyższy stopień ważności):

- ożywienie gospodarcze
- możliwość lokalizacji inwestycji na gruntach Skarbu Państwa
- ożywienie turystyczne
- pozyskanie środków z Unii Europejskiej
- rozwój rolnictwa ekologicznego
- rozwój agroturystyki
- poprawa estetyki gminy
- podwyższenie poziomu wykształcenia w szkołach
- promocja gminy poprzez organizowanie imprez sportowych o dużym zasięgu
- wykorzystujących walory naturalne gminy
- integracja lokalnej społeczności poprzez stworzenie bazy sportowej
- gmina zapleczem turystyki całorocznej
- inne, jakie?

5. Czynniki, które według Pani/Pana, mogą zahamować rozwój gminy (proszę wybrać najwyżej 3 proszę nadać im skalę ważności od 1 do 3, przy czym 3 oznacza najwyższy stopień ważności):

- zmniejszenia liczby mieszkańców,
- utrata walorów miejscowości wycynkowej
- wzmożony ruch drogowy samochodów ciężarowych
- brak inwestycji gospodarczych, sportowych, turystycznych
- odpływ wykształconych i młodych mieszkańców
- brak inicjatyw społecznych, długoterminowych
- inne, jakie?

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

6. Proszę wskazać maksymalnie 5 działań najważniejszych dla Pani/Pana, na które powinny być wydawane w pierwszej kolejności pieniądze z budżetu gminy (proszę nadać im skalę ważności od 1 do 5, przy czym 5

oznacza najwyższy stopień ważności) :

- remonty i budowa dróg, obwodnic i mostów
- budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki i wiaty przystankowe)
- rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej
- rozbudowa/budowa oczyszczalni ścieków
- aktywne wspieranie lokalnych przedsiębiorców i poszukiwanie inwestorów zewnętrznych
- zwiększenie nakładów na inwestycje sprzyjające rozwojowi turystyki (budowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej)
- zwiększanie estetyki gminy (np. zakładanie nowych terenów zielonych)
- szersze wspieranie działań kulturalnych, artystycznych i promocja gminy
- zwiększenie pomocy socjalnej dla najuboższych
- inne działania ważne dla rozwoju gminy, jakie?

7. W gminie :

- Przebywam czasowo**
- Jestem mieszkańcem** (podać na zwę miejscowości):

8. Jestem wieku:

- poniżej 19 lat**
- między 20 – 65**
- powyżej 66 lat**

Źródło: Dane Gminy.

Analiza ankiet przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych do Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Opracowanych ankiet było 80 z czego zwrotów uzyskano 46. Ankieta przeprowadzona w ramach konsultacji społecznych do Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015 składała się z sześciu pytań, które mają charakter informacyjny i rozpoznawczy oraz mających odpowiedzieć na pytanie, **jak oceniane są przez mieszkańców gminy warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, jakie są potrzeby gospodarcze i społeczne mieszkańców gminy, jak oceniane są warunki życia**

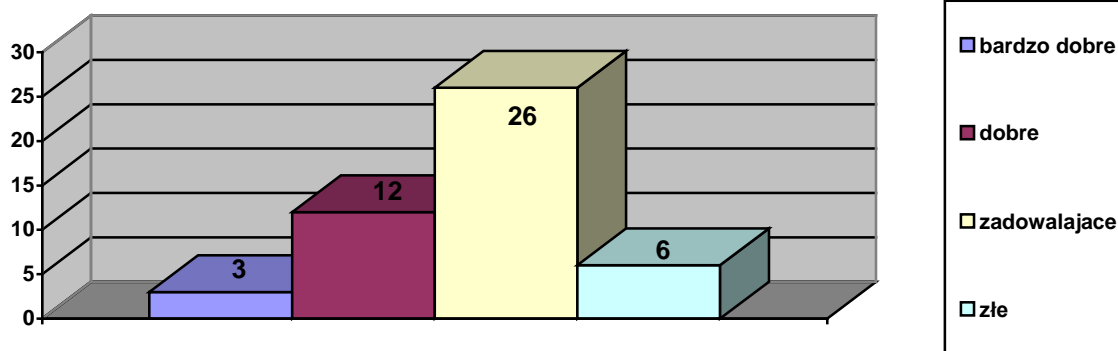
Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

mieszkańców w gminie oraz co może wpłynąć na poprawę i rozwój życia w gminie. Ponadto pojawiają się pytania o mocne i słabe strony gminy oraz najpilniejsze inwestycje realizowane w gminie. Odpowiedzi na te pytania znalazły odzwierciedlenie w rozdziałach **IV Analiza SWOT** oraz **X Wieloletni Plan Inwestycyjny**. Uzyskane odpowiedzi są opinią jej mieszkańców i obrazem istniejącego stanu w gminie. Ważnym pytaniem w ankiecie było **pytanie o kierunek rozwoju, jaki powinien zostać obrany przez samorząd gminy Józefów nad Wisłą**, gdyż odpowiedzi brane były pod uwagę w trakcie tworzenia misji i celów strategicznych gminy rozdział **V Perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Józefów nad Wisłą**.

Jak oceniane są warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie Józefów nad Wisłą:

- Bardzo dobre 3 os.
- Dobre 12 os.
- **Zadowolające 26 os.**
- Złe 6 os.

Rysunek 31 Ocena warunków działalności gospodarczej

Źródło: Opracowanie na podstawie analizy ankiet

Respondenci zapytani o atuty gminy najczęściej podawali środowisko naturalne, polepszający się stan infrastruktury technicznej, baza oświatowa oraz potencjał do tworzenia bazy turystycznej.

Największe atuty gminy:

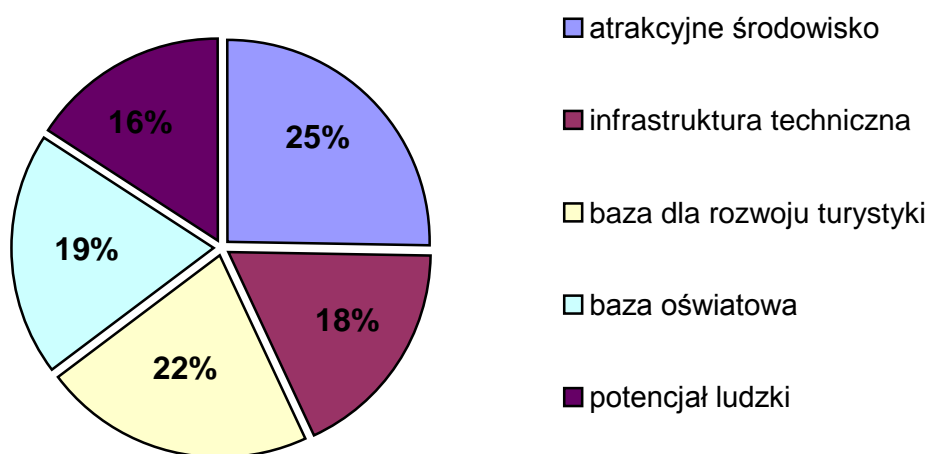
1. **Atrakcyjne środowisko naturalne 35 os.**
2. **Dobra baza oświatowa 27 os.**
3. Dogodna komunikacja 22 os.
4. **Polepszająca się infrastruktura techniczna 25 os.**
5. Napływ nowych mieszkańców 13 os.
6. Spadające bezrobocie 10 os.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

7. Dostępność gruntów pod inwestycje 15 os.
- 8. Dobra baza na rozwój turystyki 30 os.**
9. Stabilny budżet gminy 20 os.
10. Dobry stan usług 15 os.
11. Duży potencjał ludzki 22 os.
12. Historyczne obiekty zabytkowe 9 os.
13. Inne; 1 os.; atrakcyjne położenie gminy

Rysunek 32 Atuty w gminie Józefów nad Wisłą

Źródło: Opracowanie na podstawie analizy ankiet.

Najczęstszymi podawanymi słabymi stronami Gminy, wg ankietowanych były; mały budżet gminy, zły stan dróg, brudne rzeki, dzikie wysypiska, brak inwestycji gospodarczych.

Słabe strony/ wady gminy;

- 1. Zbyt mały budżet gminy 20 os.**
- 2. Zły stan dróg 32 os.**
3. Słabo rozbudowana sieć wodociągowa 17 os.
4. Brak oczyszczalni ścieków 16 os.
5. Brak rozwiązania systemu odpadów stałych 18 os.
- 6. Brudne rzeki 31 os.**
- 7. Dzikie wysypiska śmieci 32 os.**
8. Niskie poczucia bezpieczeństwa 12 os.
- 9. Brak inwestycji gospodarczych 33 os.**
10. Rozdrobnienie gruntów 18 os.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

11. Mało aktywny samorząd wiejski 21 os.

12. Mało skuteczna administracja 15 os.

13. Słaba infrastruktura turystyczna 24 os.

14. Brak bazy sportowej 12 os.

15. Brak promocji gminy 18 os.

16. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców 15 os.

17. Niebezpieczny ruch drogowy 11 os.

18. Brak budownictwa komunalnego 12 os.

19. Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej 16 os.

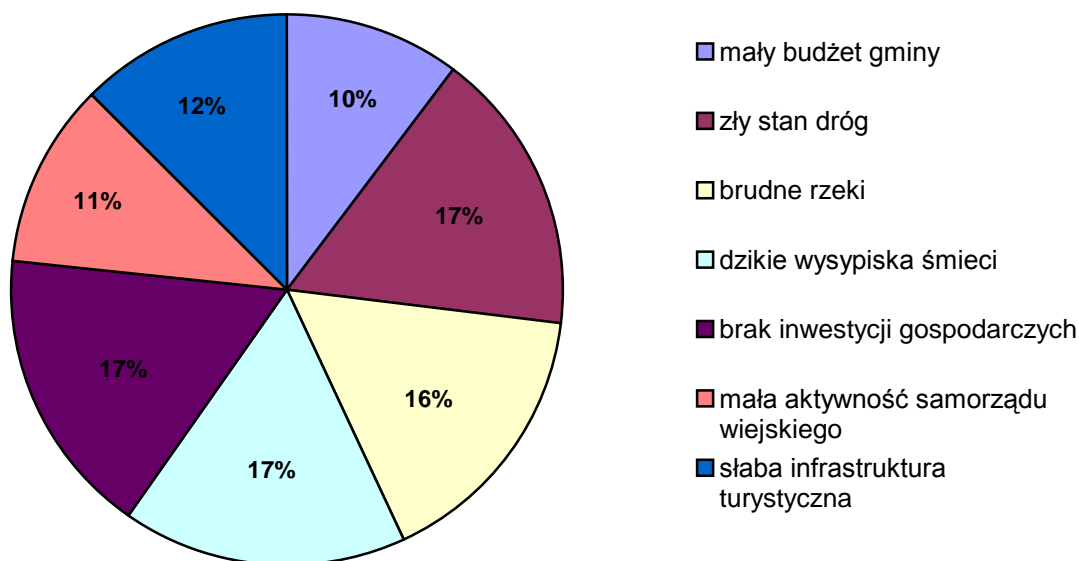
20. Zbyt mała liczba miejsc dla wypoczynku matek z dziećmi 18 os.

21. Mała oferta kulturalna 15 os.

22. Brak planu zagospodarowania przestrzennego gminy 2 os.

23. inne 2 os.

Rysunek 33 Wady/ słabe strony Gminy Józefów nad Wisłą

Źródło: Opracowanie na podstawie analizy ankiet.

Mieszkańcy gminy widzą szansę na rozwój gminy w; realizacji inwestycji finansowanych ze środków unijnych, w ożywieniu gospodarczym, turystycznym, agroturystycznym, polepszeniu estetyki gminy.

Czynniki wpływające na rozwój gminy:

1. ożywienie gospodarcze 28 os.

2. możliwość lokalizacji inwestycji 6 os.

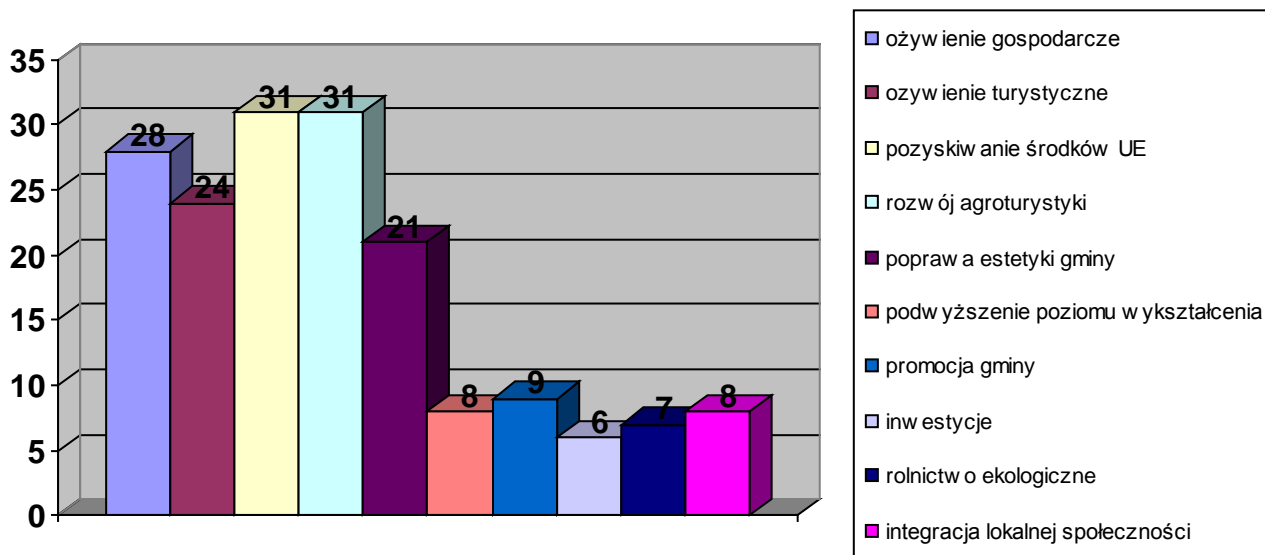
3. ożywienie turystyczne 24 os.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

4. **pozyskanie środków UE 31 os.**
5. rozwój rolnictwa ekologicznego 7 os.
6. **rozwój agroturystyki 31 os.**
7. poprawa estetyki gminy 21 os.
8. podwyższenie poziomu wykształcenia w szkołach 8 os.
9. promocja gminy 9 os.
10. integracja lokalnej społeczności 8 os.
11. gmina zapleczem turystyki całorocznej 4 os.
12. inne 2 os. ; integracja z ludźmi i promocja gminy, dobry stan techniczny szkół

Rysunek 34 Czynniki wpływające na rozwój gminy Józefów nad Wisłą

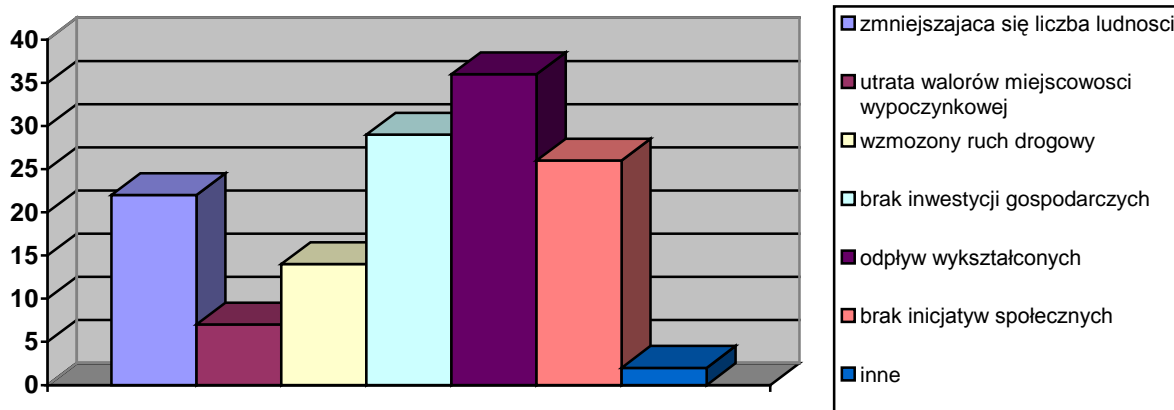
Źródło: Opracowanie na podstawie analizy ankiet.

Czynniki hamujące rozwój gminy:

1. zmniejszenie liczby mieszkańców 22 os.
2. utrata walorów miejscowości wypoczynkowej 7 os.
3. wzmożony ruch drogowy samochodów ciężarowych 14 os.
4. **brak inwestycji gospodarczych 29 os.**
5. **odpływ wykształconych 36 os.**
6. **brak inicjatyw społecznych 26 os.**
7. inne 2 os.; brak wsparcia w działaniach inwestycyjnych

Rysunek 35 Czynniki hamujące rozwój gminy Józefów nad Wisłą

Źródło: Opracowanie na podstawie analizy ankiet.

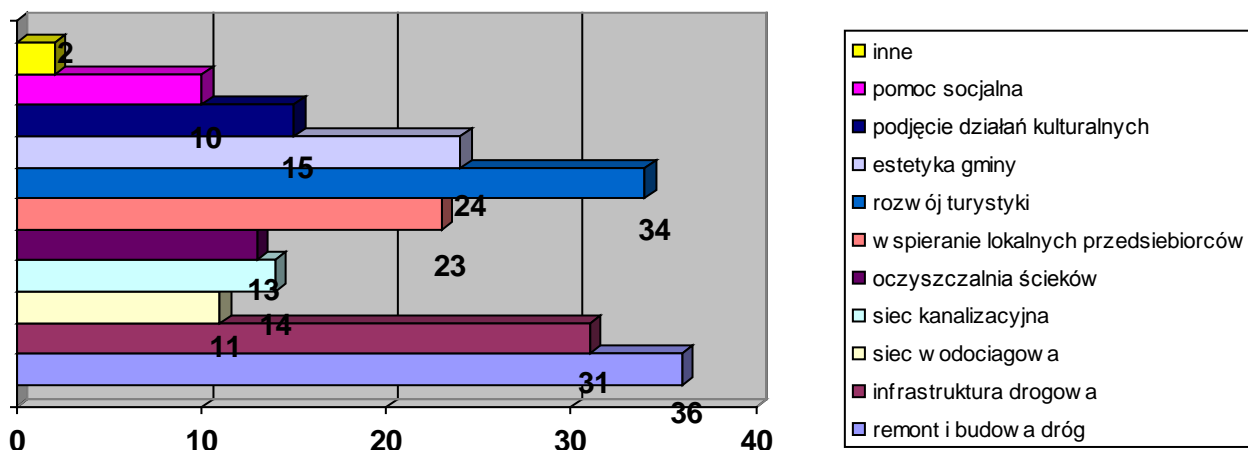
Inwestycje najważniejsze dla gminy:

1. remonty i budowy dróg 36 os.
2. budowa infrastruktury przy drogach 31 os.
3. rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej 11 os.
4. rozbudowa sieci kanalizacyjnej 14 os.
5. budowa/ oczyszczalni ścieków 13 os.
6. aktywne wspieranie lokalnych przedsiębiorców 23 os.
7. **zwiększenie nakładów na inwestycje sprzyjające rozwojowi turystyki 34 os.**
8. **zwiększenie estetyki gminy 24 os.**
9. szersze wspieranie działań kulturalnych 15 os.
10. zwiększenie pomocy socjalnej 10 os.
11. inne działania 2 os.; wspieranie fundacji, dokończenie wału Basonia- Wałowice

Rysunek 36 Propozycje inwestycji do realizowania

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Źródło: Opracowanie na podstawie analizy ankiet.

Wiek;

- ✚ Poniżej 19 lat; 2 os.
- ✚ Pomiędzy 20-65 ; 43 os.
- ✚ Powyżej 66; 1 os.

X. Wieloletni Plan Inwestycyjny

Wieloletni Plan Inwestycyjny zawiera zadania jakie będą realizowane w ramach strategii rozwoju gminy oraz staje się instrumentem wdrażania tejże strategii. Przedstawione poniżej projekty inwestycyjne planowane przez Gminę Józefów nad Wisłą będą realizowane w wyznaczonym przedziale czasowym przy założonych nakładach finansowych.

W ramach Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą planowane są następujące działania:

- POPRAWA LOKALNEJ SIECI KOMUNIKACYJNEJ
- BUDOWA LOKALNEJ SIECI WOD- KAN.
- POPRAWA BAZY EDUKACYJNEJ
- POPRAWA BAZY KULTURALNEJ GMINY I WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKANCÓW
- UTWORZENIE BAZY REKREACYJNO-SPORTOWEJ
- STWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU INFORMATYCZNEGO

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 39 Wieloletni Plan Inwestycyjny w Gminie Józefów nad Wisłą

Nazwa realizowanej inwestycji	Cel/ przeznaczenie	Wysokość wydatków	Okres realizacji inwestycji
Rozbudowa wodociągu Józefów nad Wisłą-ze środków PROW	zwiększenie dostępności mieszkańców do dobrej jakości wody w sposób nieograniczony. Obecnie część gospodarstw posiada studnie kopane o małej wydajności, w których czasowo brakuje wody.	343859,00 zł	2009
Rozbudowa wodociągu w Wólce Kolczyńskiej	zwiększenie dostępności mieszkańców do dobrej jakości wody w sposób nieograniczony. Obecnie część gospodarstw posiada studnie kopane o małej wydajności, w których czasowo brakuje wody.	25000,00	2009
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Boiska	Celem realizacji niniejszego projektu jest modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej. Istotnym efektem realizacji projektu będzie poprawa jakości wewnątrzregionalnych połączeń komunikacyjnych, w wyniku czego nastąpi zwiększenie atrakcyjności obszaru objętego projektem.	80000,00	2009
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Kolczyn	Celem realizacji niniejszego projektu jest modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej. Istotnym efektem realizacji projektu będzie poprawa jakości wewnątrzregionalnych połączeń komunikacyjnych, w wyniku czego nastąpi zwiększenie atrakcyjności obszaru objętego projektem.	80000,00	2009
Dofinansowanie budowy chodników przy drogach powiatowych	Celem planowanej inwestycji jest podniesienie atrakcyjności i funkcjonalności publicznej przestrzeni oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zagospodarowanie przestrzenne ulic wraz z całą bazą towarzyszącą. Budowa poprawi bezpieczeństwo mieszkańców poruszających się przy drodze krajowej o bardzo dużym natężeniu ruchu.	20000,00	2009
Dofinansowanie budowy chodników przy drogach wojewódzkich	Celem planowanej inwestycji jest podniesienie atrakcyjności i funkcjonalności publicznej przestrzeni oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zagospodarowanie przestrzenne ulic wraz z całą bazą towarzyszącą. Budowa poprawi bezpieczeństwo mieszkańców poruszających się przy drodze krajowej o bardzo dużym natężeniu ruchu.	70000,00	2009

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Wykonanie elewacji, docieplenie budynku oraz wyjazdu do Szkoły Podstawowej w Chruślinie	Celem realizacji niniejszego projektu jest poprawa funkcjonowania systemu oświaty, poprzez termomodernizację infrastruktury szkolnej. Niezadawalający stan istniejącej infrastruktury szkolnej stanowi barierę utrudniającą rozwój edukacyjny i intelektualny uczniów. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na utworzenie lepszych warunków higienicznych oraz poprawę jakości istniejącej infrastruktury dydaktycznej.	150000,00	2009
IV etap kanalizacji Józefów nad Wisłą	Podstawowym celem projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców oraz ochrony środowiska poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej	180000,00	2009
Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Boiska	Celem planowanej inwestycji jest podniesienie atrakcyjności i funkcjonalności publicznej przestrzeni oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zagospodarowanie przestrzenne ulic wraz z całą bazą towarzyszącą. Budowa poprawi bezpieczeństwo mieszkańców poruszających się przy drodze.	20000,00	2009
Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Sławy	Celem planowanej inwestycji jest podniesienie atrakcyjności i funkcjonalności publicznej przestrzeni oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zagospodarowanie przestrzenne ulic wraz z całą bazą towarzyszącą. Budowa poprawi bezpieczeństwo mieszkańców poruszających się przy drodze.	20000,00	2009
Przebudowa drogi powiatowej Nr 2638 L Krasne Owczarnia- Boby Wieś i drogi powiatowej Nr 2637 L Józefów- Chruślina- Wierzbica	Efektom realizacji projektu będzie poprawa jakości wewnętrznej sieci połączeń komunikacyjnych. Zły stan techniczny, niski poziom bezpieczeństwa stanowi barierę utrudniającą rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości, a poza tym podnosi koszty użytkowania pojazdów oraz prowadzenia działalności gospodarczej.	551718,00	2009
Wymiana kotłowni węglowej na gazową w budynku GOK w Józefowie nad Wisłą	Jednym z zasadniczych celów projektu, którego realizacja wpłynie zarówno na poprawę warunków technicznych jak i użytkowych kotłowni.	50000,00	2009
Budowa zintegrowanego systemu informatycznego dla zróżnicowanego rozwoju Gminy Józefów nad Wisłą	Celem projektu jest poprawa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w Gminie Józefów nad Wisłą wobec wzrastającego zapotrzebowania na technologie ICT, jak również odczuwalnego przez jej użytkowników bezpieczeństwa i komfortu życia.	587533,00	2009
Budowa drogi gminnej Chruślanki Józefowskie- Mikołajówka	Efektom realizacji projektu będzie poprawa jakości wewnętrznej sieci połączeń komunikacyjnych. Zły stan techniczny, niski poziom bezpieczeństwa stanowi barierę utrudniającą rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości, a poza tym podnosi koszty	6000000,00	2008-2012

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

	użytkowania pojazdów oraz prowadzenia działalności gospodarczej.		
Budowa drogi gminnej Kaliszan Kolonia-Kopanina Kaliszańska	Efektom realizacji projektu będzie poprawa jakości wewnętrznej sieci połączeń komunikacyjnych. Zły stan techniczny, niski poziom bezpieczeństwa stanowi barierę utrudniającą rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości, a poza tym podnosi koszty użytkowania pojazdów oraz prowadzenia działalności gospodarczej.	1024000,00	2009-2012
Budowa kompleksu sportowo- rekreacyjno-wypoczynkowego z wykorzystaniem terenów przyległych do Wisły, parku i obiektów sportowych	Projekt ma służyć wyrównaniu szans w udostępnieniu społeczności lokalnej do bazy sportowej, zwłaszcza młodzieży w wieku szkolnym, podstawowej. Zapewni odpowiednią infrastrukturę do organizacji wolnego czasu młodzieży w okresie ferii i wakacji ale również i promować zdrowy styl życia wśród mieszkańców. Projekt zrealizuje następujące założone cele; efektywnego kształcenia i rozwoju zasobów ludzkich, propagowania zdrowego trybu życia, aktywności ruchowej i kultury fizycznej, tworzenie warunków optymalnych do rozwoju turystyki i gospodarki lokalnej, lepsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców.	5000000,00	2007-2013
Budowa sieci kanalizacyjnej w Kolczynie	Podstawowym celem projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców oraz ochrony środowiska poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej	671000,00	2008-2012
Modernizacja obiektów ZSO w Józefowie nad Wisłą, w tym wymiana kotłowni z węglowej na gazową	Celów projektu wpłynie zarówno na poprawę warunków technicznych jak i użytkowych (polepszenie komfortu nauki uczniów oraz warunków pracy dla nauczycieli) jak również na poprawę wizerunku miejscowości, jest poprawa istniejącego stanu poprzez docieplenie wszystkich ścian, a także wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w istniejących budynkach.	900000,00	2009-2012
Rozbudowa istniejącej infrastruktury sportowej przy ZSO i szkołach na terenie gminy Józefów nad Wisłą	Poprawa warunków nauczania oraz sprawności fizycznej.	1000000	2010-2013
Doposażenie świetlic szkolnych i wykorzystanie ich do celów edukacyjno - socjalnych	Możliwość wykorzystania świetlic do celów edukacyjno socjalnych	100000	2010-2014
Tworzenie przedszkoli i rozszerzenie opieki nad dziećmi na terenie gminy	Wyrównanie nauk edukacyjnych dzieci na terenach wiejskich	250000	2010-2015
Realizacja koncepcji zagospodarowania	Podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy i rozwój bazy wypoczynkowej	1000000	2010-2015

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

doliny Wyżnicy			
Wykorzystanie wyrobiska po kamieniołomach w Kaliszanach Kolonii do celów rekreacyjno - turystycznych	Podniesienie atrakcyjności i rozwój bazy turystycznej	1000000	2010-2015
Budowa boisk sportowych w miejscowościach na terenie gminy	Rozwój kultury fizycznej i sportu, poprawa dostępności do placówki	1000000	2010-2015
Uruchomienie działalności świetlic wiejskich w miejscowościach na terenie gminy Józefów nad Wisłą	Rozwój kultury	500000	2010-2015
Budowa chodników i ścieżek rowerowych	Poprawa bezpieczeństwa	500000	2010-2015
Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia ulicznego	Poprawa bezpieczeństwa	500000	2010-2015
Budowa przystanków i zatok przy wszystkich kategoriach dróg	Poprawa bezpieczeństwa	450000	2010-2015
Modernizacja oczyszczalni ścieków	Poprawa ochrony środowiska	2500000	2012-2014
Modernizacja i rozbudowa wodociągów	Poprawa ochrony środowiska i warunków życia ludności	1000000	2012-2015
Budowa zbiorników retencyjnych z wykorzystaniem cieków wodnych	Poprawa ochrony środowiskowych i tworzenie terenów rekreacyjnych	3000000	2014-2015
Budowa elektrowni wodnych i wiatrowych	Tworzenie czystej energii	1000000	2013-2014
Rozbudowa kanalizacji ściekowych w miejscowościach Boiska Kolonia, Mazanów, Chruślina, Chruślanki Mazanowskie	Poprawa ochrony środowiska	3000000	2014-2015
Wprowadzenie racjonalizacji gospodarki odpadami	Poprawa ochrony środowiska	1000000	2010-2013
Rozbudowa bazy GOKiS w Józefowie nad	Poprawa warunków funkcjonowania placówki kultury i kultury fizycznej oraz dostępność dla	1000000	2011-2013

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Wisłą	szerszych grup odbiorców		
Budowa i modernizacja dróg o nawierzchni utwardzonej: Powiatowe: Owczarnia – Idalin; Stasin – Dębniak – Wałowice; Gminne: Stasin – Prawno; Pocześle – Basonia; Chruślanki Mazanowskie – Graniczna; Wólka Kolczyńska – Kopanina; Kaliszan Kolonia – Kopanina; Chruślanki Józefowskie – Mikołajówka; Nieszawa – Rybitwy;	Poprawa bezpieczeństwa ruchu i warunków życia ludności .Rozwój gospodarczy i społeczny poszczególnych miejscowości	15000000	2010-20
Remont mostów i przepustów.Utwardzenie nawierzchni dróg dojazdowych do pól	Poprawa warunków gospodarowania na terenach wiejskich	1500000	2010-2015
Rozbudowa sieci gazowych na terenie gminy Józefów nad Wisłą	Zmniejszenie emisji szkodliwych gazów. Poprawa czystości środowiska. Wzrost atrakcyjności turystycznej oraz inwestycyjnej gminy	1800000	2010-2015

Źródło: Dane Gminy.

Spis tabel

Tabela 1 Powierzchnia sołectw w gminie Józefów/ n Wisłą.	9
Tabela 2 Dane Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego	16
Tabela 3 Dane Bitwy pod Chruśliną.....	28
Tabela 4 Liczba ludności w gminie w latach 2000-2008.	28
Tabela 5 Liczba ludności w gminie Józefów nad Wisłą, na tle województwa lubelskiego, powiatu opolskiego.....	29
Tabela 6 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach, gminy Józefów nad Wisłą.....	29
Tabela 7 Ludność wskaźniki modułu gminnego w latach 2003/2007.....	30
Tabela 8 Przyrost naturalny w gminie w latach 2000-2008.....	31
Tabela 9 Przyrost naturalny w gminie Józefów nad Wisłą na tle województwa lubelskiego i powiatu opolskiego.....	32
Tabela 10 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie Józefów nad Wisłą w latach 2003/2007.....	32
Tabela 11 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w województwie lubelskim, powiecie opolskim, gminie Józefów nad Wisłą.....	33
Tabela 12 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w latach 2003/2007	34
Tabela 13 Udział ludności wg grup wieku w % na tle województwa lubelskiego i powiatu opolskiego.....	34
Tabela 14 Saldo migracji w gminie Józefów nad Wisłą w latach 2003/2007	35
Tabela 15 Migracje na pobyt stały gminne wg typu i kierunku w latach 2003-2007	36
Tabela 16 Bezrobocie w gminie Józefów nad Wisłą.....	37
Tabela 17 Struktura bezrobocia w Gminie / stan na dzień 31.12.2007/	37
Tabela 18 Struktura bezrobocia wg wieku /stan na dzień 31.12.2007/	37
Tabela 19 Struktura bezrobocia wg. poziomu wykształcenia w Gminie /stan na dzień 31.12.2007/	38
Tabela 20 Bezrobotni zarejestrowani wg wyuczonego zawodu /stan na dzień 31.12.2007/.....	38
Tabela 21 Wykaz dróg wojewódzkich	40
Tabela 22 Wykaz dróg powiatowych.....	41
Tabela 23 Wykaz dróg gminnych	41

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Tabela 24	Budynki mieszkalne wyposażone w instalację wodociągową	42
Tabela 25	Struktura agrarna gminy Józefów nad Wisłą.....	44
Tabela 26	Powierzchnie gruntów gminy Józefów nad Wisłą na tle województwa lubelskiego. ...	45
Tabela 27	Użytki rolne w gminie Józefów nad Wisłą na tle gmin w powiecie opolskim.....	45
Tabela 28	Gospodarstwa wg rodzaju i grup obszarowych użytków rolnych	46
Tabela 29	Pogłowie zwierząt gospodarskich	47
Tabela 30	Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów.....	48
Tabela 31	Liczba czytelników w poszczególnych bibliotekach gminnych	54
Tabela 32	Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.....	56
Tabela 33	Formy aktywności społecznej - Usługi świadczone w Gminie Józefów nad Wisłą	57
Tabela 34	Instytucje społeczne działające na terenie gminy Józefów nad Wisłą.	57
Tabela 35	Dochody budżetu Gminy w latach 2002-2008.....	64
Tabela 36	Procentowa struktura dochodów budżetu Gminy w latach 2002 – 2008.	65
Tabela 37	Wydatki budżetu Gminy w latach 2002-2008.....	65
Tabela 38	Ankieta do konsultacji społecznych	93
Tabela 39	Wieloletni Plan Inwestycyjny w Gminie Józefów nad Wisłą.....	103

Spis rysunków

Rysunek 1	Położenie gminy Józefów nad Wisłą w województwie, powiecie opolskim.....	6
Rysunek 2	Fragment obszaru gminy Józefów nad Wisłą w 1797 roku.	7
Rysunek 3	Fragment obszaru gminy Józefów nad Wisłą w 1801-1804	8
Rysunek 4	Wzrost kamieniołomów - Kaliszany Kolonia	10
Rysunek 5	Obszar Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego.	15
Rysunek 6	Szlaki turystyczne przebiegające przez teren Gminy Józefów nad Wisłą	18
Rysunek 7	Pałac Rostworowskich w Józefowie nad Wisłą	19
Rysunek 8	Atrakcje krajobrazowo -zabytkowe gminy Józefów nad Wisłą.....	19
Rysunek 9	Uwarunkowania rozwoju agroturystyki	20
Rysunek 10	Waloryzacja przestrzeni turystyki	21
Rysunek 11	Tereny gminy Józefów objęte obszarami chronionymi.	21
Rysunek 12	Widok nad Wisłą.	22
Rysunek 13	Zespół klasztorny pobernardyński w Józefowie nad Wisłą.	23

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą na lata 2009-2015

Rysunek 14 Zespół dworsko-parkowy w Józefowie nad Wisłą	24
Rysunek 15 Ratusz miejski w Józefowie nad Wisłą.....	25
Rysunek 16 Bitwa pod Chruśliną	27
Rysunek 17 Przyrost naturalny w Gminie w latach 2000-2008.....	31
Rysunek 18 Napływ i dopływ ludności w gminie Józefów nad Wisłą	35
Rysunek 19 Użytki rolne w gminie Józefów nad Wisłą.....	45
Rysunek 20 Gleby w gminie Józefów nad Wisłą	46
Rysunek 21 Liczba gospodarstw rolnych wg powierzchni w Gminie	47
Rysunek 22 Pogłowie zwierząt w gospodarstwach Gminy	47
Rysunek 23 Sady owocowe w gminie Józefów nad Wisłą.....	48
Rysunek 24 Misja i cele strategiczne/priorytety gminy Józefów nad Wisłą	70
Rysunek 25 Spójność Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą z Strategią Rozwoju Powiatu Opolskiego.....	79
Rysunek 26 Spójność Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą z Lokalną Strategią Rozwoju LGD na lata 2009-2015	81
Rysunek 27 Spójność Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Józefów nad Wisłą ze Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020.	82
Rysunek 28 Instytucje wdrażające Strategię Rozwoju Lokalnego	85
Rysunek 29 Finansowanie Strategii Rozwoju Lokalnego gminy ze środków wewnętrznych.....	90
Rysunek 30 Finansowanie Strategii Rozwoju Lokalnego gminy ze środków zewnętrznych	91
Rysunek 31 Ocena warunków działalności gospodarczej	97
Rysunek 32 Atuty w gminie Józefów nad Wisłą.....	98
Rysunek 33 Wady/ słabe strony Gminy Józefów nad Wisłą.....	99
Rysunek 34 Czynniki wpływające na rozwój gminy Józefów nad Wisłą.....	100
Rysunek 35 Czynniki hamujące rozwój gminy Józefów nad Wisłą.....	101
Rysunek 36 Propozycje inwestycji do realizowania.....	101